

Tass Község Önkormányzata Képviselő-testületének 2025. szeptember 24-i ülésére

Tárgy: Helyi Esélyegyenlőségi Program áttekintése

Tisztelt Képviselő-testület!

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (a továbbiakban: Ebktv.) 31. §-a szerint a települési önkormányzat ötévente öt évre szóló Helyi Esélyegyenlőségi Programot (továbbiakban: HEP) fogad el.

A helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 6.§ (1) bekezdése szerint a HEP-et a települési önkormányzat vizsgálja felül. Az Ebktv. 31.§ (4) bekezdése szerint a helyi esélyegyenlőségi program időarányos megvalósulását, illetve a 31.§ (2) bekezdésében meghatározott helyzet esetleges megváltoztatását kétévente át kell tekinteni, az áttekintés alapján, szükség esetén a helyi esélyegyenlőségi programot felül kell vizsgálni, illetve a helyzetelemzést és az intézkedési tervet az új helyzetnek megfelelően kell módosítani. A Korm. rendelet 6. § (2) bekezdésének megfelelően a felülvizsgálatnak ki kell terjednie arra, hogy a helyzetelemzés továbbra is helytálló-e, fel kell mérni a lejárt határidejű intézkedések teljesülését és eredményeit. Fentiekben túlmenően 2021. július 1. napját követően esedékes HEP áttekintés és felülvizsgálat, illetve új HEP elkészítésekor vizsgálni szükséges azt is, hogy a HEP a társadalmi felzárkóztatásért felelős miniszter által, az általa vezetett minisztérium honlapján közzétett módszertani útmutatónak megfelel-e. Amennyiben a felülvizsgálat alapján szükséges, az önkormányzatnak a HEP-et módosítania kell, vagy új HEP-et fogad el. A felülvizsgálatot a Társadalmi Esélyteremtési Főigazgatóság által működtetett mentori hálózat munkatársai segítik.

Tass Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programját a 144/2020. (III.25.) határozatával fogadta el. A HEP első felülvizsgálatára 2022-ben került sor már a belügyminisztérium által közzétett módszertani útmutatónak megfelelően. A HEP végrehajtását nyomon követő települési HEP Fórum (továbbiakban: Fórum) a dokumentum intézkedési tervét részletesen megvizsgálta, megvalósítását valamennyi pontban megfelelőnek találta. Mindezek alapján Tass Község Önkormányzatának Képviselő-testülete az első felülvizsgálat keretében a 117/2022. (V.25.) határozatával elfogadta a HEP-et. A két éves ciklust figyelembe véve a következő felülvizsgálat 2024-ben lett volna esedékes. Azonban településünk esélyegyenlőségi mentora javasolta, hogy a felülvizsgálatra 2023-ban kerüljön sor hivatkozva arra, hogy el vagyunk csúszva, mivel a HEP-et 2020 helyett már 2018-ban el kellett volna készíteni, csak akkor a hivatal állományában történt ideiglenes személyi változások (szociális ügyintéző, jegyző szülési szabadsága) miatt csúszott a felülvizsgálat, de így utolérnénk magunkat és 2025-ben már a jogszabály szerinti soron következő felülvizsgálatra kerülhetne sor. A Képviselő-testület tehát utoljára a 127/2023. (VIII.28.) számú határozatával hagyta jóvá a HEP-et.

Mindezekre figyelemmel a felülvizsgálat keretében a HEP-et áttekintettük és mivel a HEP jogszabályoknak megfelelő részletes átdolgozására 2022-ben már sor került, így most csak az intézkedési terv került aktualizálásra, mellyel együtt javaslom a HEP jóváhagyását.

Tass, 2025. szeptember 9.

Németh Gábor
polgármester

Tass Község Önkormányzata Képviselő-testületének 2025. szeptember 24-i ülésére

...../2025.(IX.24.) határozat: Helyi Esélyegyenlőségi Program áttekintése

H a t á r o z a t

Tass Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a 117/2022. (V.25.) határozatával jóváhagyott Helyi Esélyegyenlőségi Programot felülvizsgálta és azt a mellékelt tartalommal jóváhagyja.

Hat.idő: 2025. szeptember 30.

Felelős: Németh Gábor polgármester

Határozatról értesül:

- Bálintné dr. Mag Melinda jegyző
- Makkos Nándor mentor
- Rózsavölgyi Andrea szociális ügyintéző

T a s s, 2025. szeptember 9.

Bálintné dr. Mag Melinda
jegyző

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

Tass Község Önkormányzata

2022.

Előszó	5
Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	5
Bevezetés	5
A település bemutatása	6
Értékeink, küldetésünk.....	12
Célok	12
Helyi Esélyegyenlőségi Program céljai.....	12
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	14
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	14
2. Stratégiai környezet bemutatása	14
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	24
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	56
4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.).....	57
4.2 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossgal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése	61
4.3 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.....	76
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	77
5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége.....	78
5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások	80
5.3 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak.....	83
5.4 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások	84
5.5 A nők szerepe a helyi közéletben.....	85
5.6 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések.....	85
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	86
6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.).....	87
6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete.....	91
6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés, valamint az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok.....	91
6.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.....	94
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	94
7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái	95
7.2 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés	97
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és forprofit szereplők társadalmi felelősségvállalása.....	97
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	100
10. A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	100
1. A HEP IT részletei	100
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	104
3. Megvalósítás	109
4. Elfogadás módja és dátuma	112

Helyi Esélyegyenlőségi Program (röviden HEP)

A hátrányos helyzetű társadalmi csoportok életkörülményeinek javítását szolgáló helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) 31. §-a írja elő a települési önkormányzatok számára.

A HEP helyzetelemzésből és intézkedési tervből áll, amelyet a települési önkormányzat ötévente, öt év időtartamra fogad el. Elkészítésének szempontjait, az esélyegyenlőségi területeket és a HEP célcsoportjait a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet (továbbiakban: 321/2011. (XII. 27.) Korm. rend.) tartalmazza.

Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (röviden HEP IT)

A HEP IT a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket tartalmazza az Ebktv. 31. §-ának (2) bekezdése szerint. Az intézkedéseket a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rend. 5. §-ában foglalt célok figyelembe vételével kell meghatározni

Helyi Esélyegyenlőségi Programért felelős Fórum (röviden HEP Fórum)

A HEP-t a települési önkormányzati köztisztviselők vagy közalkalmazottak készítik el az Ebktv. 31. § (5) bekezdésének előírása alapján. A programalkotás során törekedni kell a települési önkormányzat egyéb fejlesztési terveinek, koncepcióival történő összhangra.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program célcsoportjai

A 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésének előírása értelmében a HEP célcsoportjai a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok, különösen a

1. mélyszegénységben élők,
2. romák,
3. gyermekek,
4. nők,
5. idősek,
6. fogyatékkal élők és
7. halmozottan hátrányos helyzetűek

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)**Bevezetés**

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet rendelkezéseivel Tass

Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait,¹ valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézmények fenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Tass Bács-Kiskun megye északi határánál, az 51-es út mellett helyezkedik el, a Csepel-sziget déli csücskével szemben lévő község.

Nevét Árpád fejedelem unokájáról kapta. A tass szó ótörök eredetű, és kősziklát jelent.

Településünk stratégiaileg kiemelt földrajzi helyzete miatt a régi időkben is fontos események helyszíne volt. A középkorban egyik legjelentősebb dunai átkelőhely volt, I. Szulejmán török császár a sikertelen bécsi ostrom után itt kelt át a Dunán, és itt adta át a nála őrzött Magyar Szent Koronát Szapolyai János követének. Megfordult nálunk II. Rákóczi Ferenc fejedelem is a szabadságharc alatt. Az újkori történelmünkben meg kell említeni Földváry Gábor nevét, majd a múlt század magyar politikai életében nagy szerepet játszó Darányi Ignác, Darányi Kálmán, Hóman Bálint nevét, akik tassi illetőségűek voltak.

A falu szülötte Földváry Gábor az első Nemzeti Színház és a Budapesti Vakok Intézetének építtetője. Sokat tartózkodott tassi birtokán a Mezőgazdasági Múzeum és a Földtani Intézet megteremtője, a két világháború közötti földművelésügyi miniszter, Darányi Ignác. Kisebb-nagyobb megszakításokkal tassi kúriájában élt és alkotta tudományos műveit a XX. század egyik legnagyobb történésze Hóman Bálint, akinek hamvait a tassi református temetőben helyezték végső nyugalomra.

A katolikus templom (1822) és a református templom (1888), valamint a Darányi-kastély egyaránt klasszicista stílusú.

A Földváry-kúria az 1800-as években épült. A temetőben szép, faragott fejfák állnak.

Az ipari létesítmények hiánya következtében a természeti környezet nagy része még ma is érintetlen. A Duna part és az ártéri erdők csendje horgászok és üdülők ezreit vonzzák. Ezért emlegetik országszerte a falut horgász paradicsomként.

A folyami halfajok sokasága él a három vízrészben, a Ráckevei Duna ágban, az öreg Dunában és a Kiskunsági Öntöző Főcsatornában. Ez utóbbi víz hagyományos helyi elnevezése Bakér, amely ősidőktől élő vízként öleli körül a települést, így a község belterületén is értékes horgász helyek találhatók.

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

A Ráckevei Duna ágban szabad strand áll a fürdőzni vágyók és a széllovasok rendelkezésére. A Duna part nagy része üdülőövezet kellően közművesítve és egyéb szolgáltatásokkal ellátva.

A múltban is, a jelenben is mezőgazdasági jellegű településünkön az utóbbi időben egyre nagyobb jelentősége van az idegenforgalomnak. A Kis-Duna és az Öreg-Duna találkozási pontja, ennek környéke csábítja ide a pihenni vágyókat. Kitűnő horgászvizeink vannak, a Duna mellett másik jelentős horgászterület a Kiskunsági Főcsatorna. Üdülőterületünkön kb. 900 hétvégi ház biztosít nyugalmat, pihenést tulajdonosainak. Vízisport-, szállás- és horgászlehetőségekkel várjuk a kikapcsolódást keresőket a Dunán, kulturális és szabadidős rendezvényeinkkel pedig a falu

központjában.

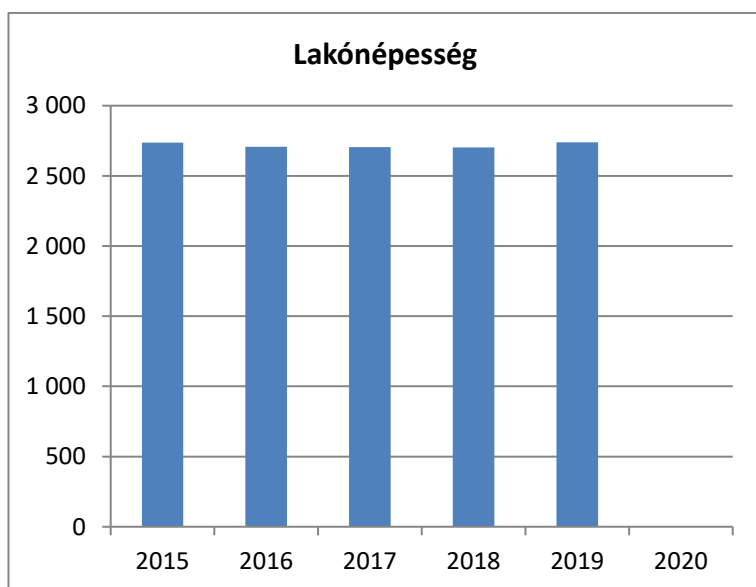
2.1.2. Gazdaság

Az elmúlt időben a növénytermesztés vesztett gazdasági jelentőségéből (aszály, talajvízszint süllyedése, szél pusztító hatása stb.) helyette a takarmánytermesztésen alapuló állattenyésztés, a baromfi, vízi szárnyas, tojótúrák tartása és feldolgozása került előtérbe.

Az állattenyésztés mellett jelentős a könnyűipar és az idegenforgalom. A település nemcsak lélekszámban, hanem gazdaságilag is folyamatosan fejlődik, népességvonzó- és megtartó képessége az utóbbi évtizedekben mindig a legjobbak között volt országos összehasonlításban is. Dinamikus gazdasága perspektivikus ipari ágazatok megjelenését ösztönzi, elősegítve ezzel újabb és újabb munkahelyek létrehozását. Az adófizetők aránya a településen az országos átlaghoz hasonló mértékű.

2.1.3. Demográfia

1. számú táblázat – Lakónépesség száma az év végén

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén

Év	Fő (TS 001)	Változás
2015	2 737	bázis év
2016	2 708	98,94%
2017	2 704	99,85%
2018	2 702	99,93%
2019	2 739	101,37%
2020	n.a.	-

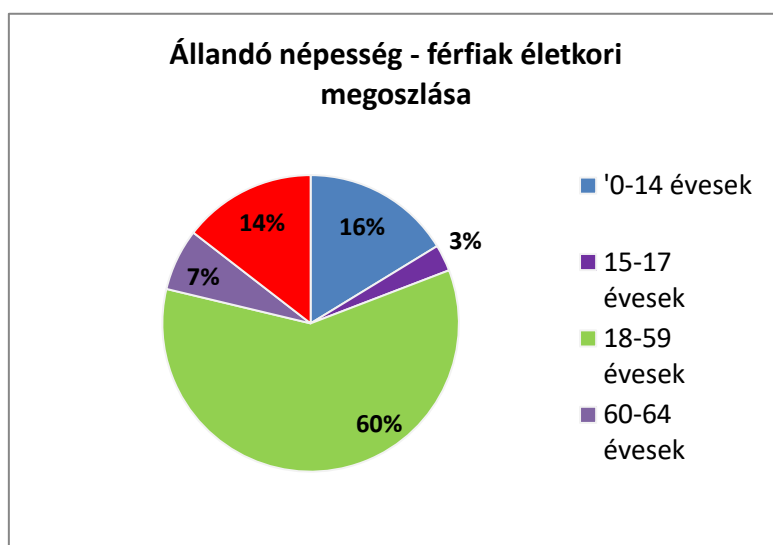
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

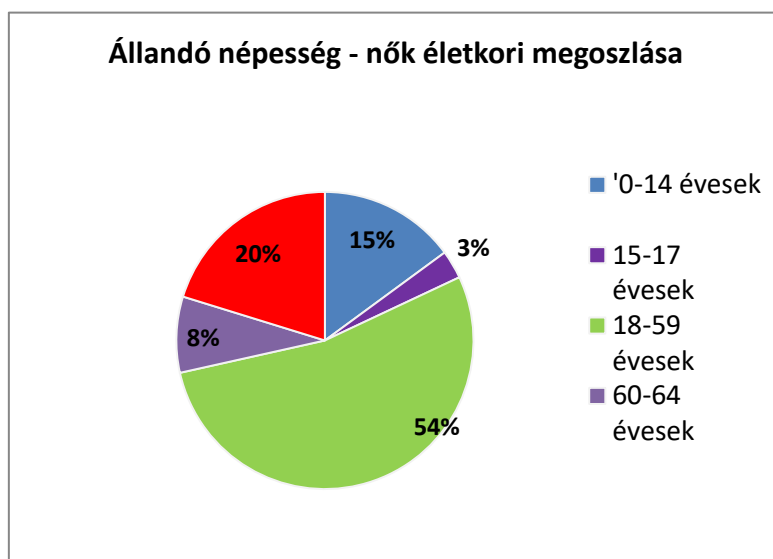
Tass település lakóinak száma 2015-től kis mértékben csökkent, majd 2019-ben ismét emelkedésnek indult. 3000 fő körüli állandó lakossal rendelkezik.

2. számú táblázat - Állandó népesség

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2018)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma	1481	1488	2969	49,88%	50,12%
0-2 évesek			98	3,30%	
0-14 éves	241	222	463	8,12%	7,48%
15-17 éves	43	46	89	1,45%	1,55%
18-59 éves	882	796	1678	29,71%	26,81%
60-64 éves	100	123	223	3,37%	4,14%
65 év feletti	215	301	516	7,24%	10,14%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az állandó népességben a férfiak-nők aránya közel azonos.

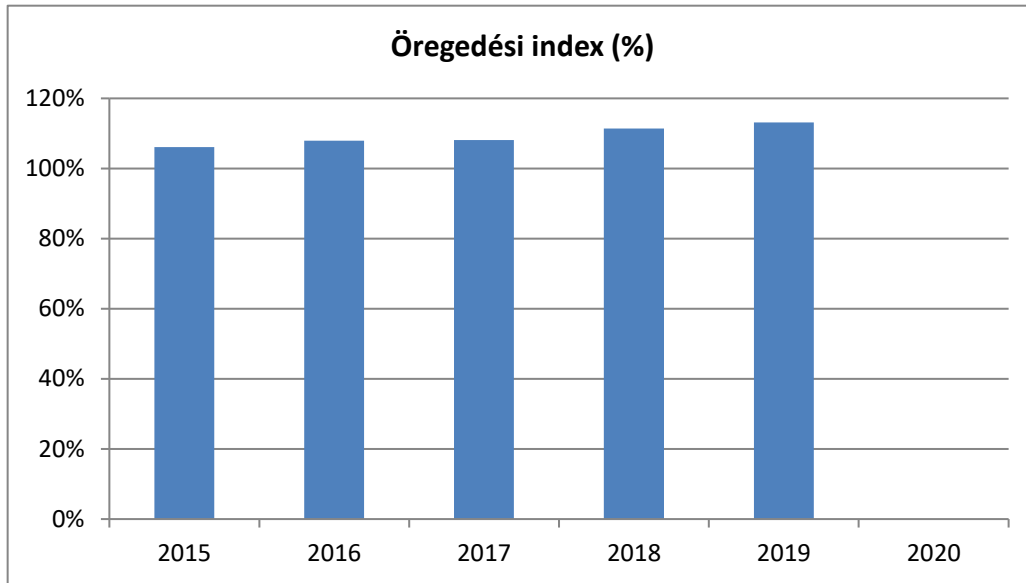
3. számú táblázat - Öregedési index

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az öregedési index alakulása viszonylag konstans.

3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2015	505	476	106,09%
2016	503	466	107,94%
2017	505	467	108,14%
2018	516	463	111,45%
2019	535	473	113,11%
2020	-	-	-

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

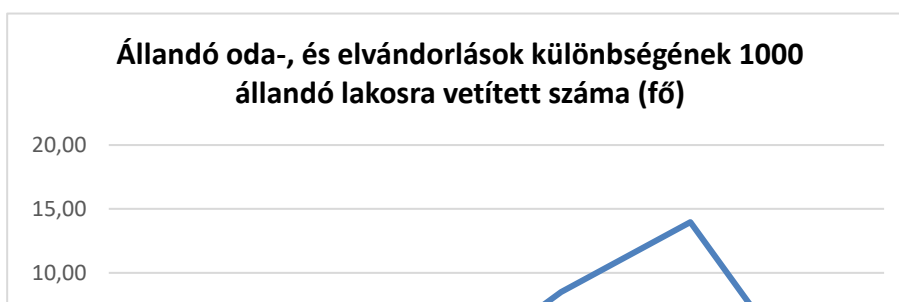
Az öregedési index adatait vizsgáló táblázat alapján kimutatható, hogy a 0-14 éves korú állandó lakosok száma az tartósan alacsonyabb a 65 év feletti lakosok számánál, az öregedési index 100% felett van.

Ez azt jelenti, hogy – ha nem is jelentős mértékben- , a település lakossága öregszik.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2015	n.a.
2016	-11,02
2017	1,11
2018	8,51
2019	13,97
2020	n.a.

Forrás: TeIR, KSH-
TSTAR

Népességmozgalom minden évben van ide-, illetve elvándorlás is, változó mértékkel.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbözetének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2015	-4,37
2016	-2,94
2017	-4,80
2018	-7,03
2019	-3,31
2020	n.a.

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A halálozások száma meghaladja az élve születések számát. Tehát az országos tendenciát követi a demográfiai helyzet, hiszen az országban is ez a helyzet áll fenn.

Értékeink, küldetésünk

Az esélyegyenlőség minden állampolgár számára fontos érték. Az esélyegyenlőség érvényesítése nem pusztán követelmény, hanem az önkormányzatoknak is hosszú távú érdeke, hiszen azt a célt szolgálja, hogy mindenkinek esélye legyen a munkavállalásra, a karrierre, a jó minőségű szolgáltatásokra – függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges vagy fogyatékossgal él, milyen a származása vagy az anyagi helyzete. Az esélyegyenlőség megvalósításának alapfeltétele a diszkriminációmentesség és a szegregációmentesség. Az esélyegyenlőségi programnak a településen élő hátrányos helyzetű csoportokra kell irányulnia, akik számára a sikeres élet és társadalmi integráció esélye a helyi társadalmat célzó fejlesztések és beruházások ellenére korlátozott marad a különböző területeken jelentkező hátrányaikat kompenzáló esélyegyenlőségi intézkedések nélkül.

Hátrányos megkülönböztetés által leginkább sújtott csoportok

- akadályozott/fogyatékossgal élő/megváltozott munkaképességű emberek
- alacsony végzettségűek, iskolából lemorzsolódók
- pályakezdő fiatalok, munkatapasztalattal nem rendelkezők
- (tartósan) munkanélküliek
- alacsony munkaintenzitású háztartásban élő emberek
- romák
- rossz közlekedésű településen élők
- (jövedelmi, lakhatási) szegények
- migránsok
- fogvatartottak, börtönből szabadultak
- szenvedélybetegek
- hajléktalanok
- hátrányos helyzetű családokban/ állami gondoskodásban élő gyerekek, fiatalok
- 45 év feletti inaktívok
- idősek

A csoportok között átfedések lehetségesek, illetve a hátrányok halmozódhatnak.

Célunk, hogy Tass Község olyan településsé váljon, ahol senki nem tapasztalja a hátrányos megkülönböztetés közvetlen vagy közvetett formáját védett tulajdonságai alapján, ahol maradéktalanul érvényesül az egyenlő bánásmód elve, valamint biztosított az egyenlő hozzáférés az önkormányzat és intézményei által nyújtott szolgáltatásokhoz.

Célok

Helyi Esélyegyenlőségi Program céljai

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja:

Tass Község Önkormányzata a HEP elfogadásával érvényesíteni kívánja különösen a HEP részét alkotó helyzetelemzés (HEP HE) és az intézkedési terv (HEP IT)² által:

- diszkriminációmentességet,³
- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,⁴
- a közösségi közlekedéshez, és közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,⁵
- a szegregációmentességet, különösen a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák kezelése érdekében szükséges intézkedéseket.⁶

A HEP helyzetelemző részének célja:

Elsődleges cél figyelembe venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.⁷ E mellett fontos a célcsoportokba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférés alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat. További cél meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak.

A HEP IT célja:

Cél a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.⁸ További cél meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt. Szintén célként határozható meg annak az együttműködési rendszernek a felállítása, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat. A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését a HEP IT tartalmazza.

A HEP jelentősége:

A HEP-ek nem csupán a nemzeti felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmasítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan.⁹

² 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet, 1 § (1) bek.

³ 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet, 4 § (1) bek. ab) pont.

⁴ 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet, 5 § (1) bek. e) pont.

⁵ 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet, 4 § (1) bek. bb) pont.

⁶ 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet, 4 § (1) bek. b), ba), ca) pont.

⁷ 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet, 1 § (4) bek.

⁸ Alaptörvény XV. cikk. (4) bek., 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet, 1 § (3-4) bek.

⁹ Alaptörvény XXV. cikk.

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Magyarország a nemzetközi és szupranacionális jogból származó kötelezettségeire, és a nemzeti hagyományokra való tekintettel, az egyenlő bánásmód és az esélyegyenlőség előmozdítása nemzeti feladat. Az Alaptörvény különösen a II. cikk, és a XV. cikk (4) pontjára való tekintettel „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.” A HEP elkészítésének kötelezettségét az Ebktv. 31. § (1) bekezdése tartalmazza. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és a 94/2018. (V. 22.) Korm. rendelet 40 § (1) bekezdés 28. pontja alapján kibocsátott 2021. július 1-től hatályos a Belügyminisztérium által elkészített „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” című dokumentum tartalmazza. A HEP alkalmazása során figyelemmel kell lenni más, az esélyegyenlőséget érintő jogszabályra is, különösen:
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Möt.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.) előírásaira.

2. Stratégiai környezet bemutatása

Az esélyteremtés terén a nemzetközi, a szupranacionális, és a nemzeti célkitűzések egybecsengenek. Nemzetközi¹⁰ célkitűzések:

1. **Nincs szegénység**
2. **Nincs éhség**
3. **Jó egészség és jó közérzet**
4. **Minőségi oktatás**
5. **Nemek közötti egyenlőség**
6. **Tiszta víz és higiénia**
7. **Megfizethető és tiszta energia**
8. **Tisztességes munka és gazdasági növekedés**
9. **Ipar, innováció és infrastruktúra**
10. **Csökkentett egyenlőtlenség**

¹⁰ Forrás: Az Egyesült Nemzetek Szervezetének (2017) határozata, amelyet a Közgyűlés 2017 július 6-án fogadott el, a Statisztikai Bizottságnak a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrenddel kapcsolatos munkája (A/RES/71/313).

11. Fenntartható városok és közösségek
12. Felelősségteljes fogyasztás és termelés
13. Klíma akció
14. Élet a víz alatt
15. Élet a szárazföldön
16. **Béke, igazságosság és erős intézmények**
17. **Partnerség a célokért**

Szupranacionális¹¹ célkitűzések:

A Területi Agenda figyelembe veszi a közelmúltbeli szakpolitikai kereteket és menetrendeket.¹² Európa egységességének megőrzéséhez elengedhetetlen, hogy **hidat képezzünk** az eltérő jövedelmű, oktatási háttérű, kultúrájú, vallású, valamint különböző hagyományokkal rendelkező emberek között. Elő kell segítenünk a civil társadalom tagjai közötti együttműködést, és fokoznunk kell a szolidaritásukat a **szegregáció csökkentése**, valamint a **társadalmi befogadás** előmozdítása érdekében, a **sokszínűséget** pedig az **általános jóllét** szolgálatába kell állítanunk.

Nemzeti célkitűzések:

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát (1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.), majd 2014-ben a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t (1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.) 2021-ben elkészült a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030), illetve a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 végrehajtásának a 2021–2024. évekre szóló kormányzati intézkedési terve (Kormány 1619/2021. (IX. 3.) Korm. határozata) amely a következő évekre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait:

- I. Születés és gyermekkor
- II. Köznevelési, szakképzési, felsőoktatási rendszer – óvodától egyetemig
- III. Ifjúsági ügyek, gyermekvállalás, családalapítás, életmód
- IV. Foglalkoztatás, munkavállalás, felnőttképzés, szociális gazdaság
- V. Területi egyenlőtlenségek, településfejlesztés – lakhatási és energiaszegénység – környezettudatosság, környezetvédelem
- VI. Testi-lelki egészség, egészségügyi ellátás
- VII. Roma identitás, közösségépítés, szemléletformálás, jogérvényesítés
- VIII. A Stratégia megvalósításának intézményrendszere, hazai és Kárpát-medencei partnerség
- IX. A stratégia nyomon követése, monitoring

Társadalmi felzárkóztatást az MNTFS-en kívül, különösen az alábbi nemzeti stratégiák, programok tartalmazzák:

1. Nemzeti Fenntartható Fejlődés Keretstratégia (2012-2024)
2. „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

¹¹ Forrás : Területi Agenda 2030.

¹² Forrás : Területi Agenda 2030 : Idetartozik többek között az Egyesült Nemzetek Szervezetének a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrendje és a fenntartható fejlődési célok (2015), a Párizsi Megállapodás (2015), az Egyesült Nemzetek Szervezetének Új városfejlesztési menetrendje (2016), az Európai Bizottság „Fenntartható Európa 2030-ra” című vitaanyaga (2019), a 2021–2027- es időszakra szóló, jövőbeli uniós kohéziós politikára irányuló javaslat (2018), az Európai Unió városfejlesztési agendája (2016), az Új Lipcsei Charta (2020), a Jobb életminőség a vidéki területeken című Cork 2.0 nyilatkozat (2016), az OECD város- és vidékpolitikára vonatkozó elvei (2019), az európai zöld megállapodás és az ahhoz kapcsolódó Fenntartható Európa beruházási terv és méltányos átállási mechanizmus (2020), az uniós helyreállítási program (2020), valamint az Európai Unió Tanácsa osztrák, román, finn és horvát elnökségeinek releváns következtetései.

3. Roma Integráció Évtizede Program Stratégiai Terv 2007-
4. Új Roma Stratégia (2019-2030)
5. Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)
6. Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)
7. Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégia (2013–2023)
8. Országos Fogymegelőzési Program (2015-2025)
9. „A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021–2030)¹³

1. Nemzeti Fenntartható Fejlődés Keretstratégia (2012-2024)

Az Országgyűlés 18/2013. (III.28.) sz. határozatával fogadta el a Nemzeti Fenntartható Fejlődés Keretstratégiáról szóló határozatát. „A hátrányos helyzetű csoportok segítése (önkéntesség) az újraelosztás növekedése nélkül járul hozzá e csoportok helyzetének javításához, emellett pedig kapcsolatot teremt az eltérő környezetben élő emberek között, erősítve a társadalmi szolidaritást. Az egyéb jellegű társadalmi intézményekben (pl. klubok, egyletek) vállalt önkéntes tevékenység növekedése szintén a társadalom tagjai közötti kapcsolatokat, a közösségi összetartozást erősíti, amely közvetett módon hozzájárul a demokratikus döntéshozatalban rejlő értékek szélesebb körű felismeréséhez is. Az ilyen tevékenységek végzése önmagában jó például szolgálhat a szélesebb csoportok számára, azonban a családok keretében lehetőség nyílik ezeknek az értékeknek a nemzedékek közötti továbbadására is... Az egészségtudatos életmód számtalan módon kapcsolódhat a különböző tevékenységi körrel rendelkező társadalmi szervezetek tevékenységéhez, így egyebek mellett a természetvédelemhez, a sporthoz vagy a szociális ügyekhez (pl. gyermekek, idősek, hátrányos helyzetű csoportok segítése) is. A Keretstratégia ezért ajánlja az egészségtudatos magatartásminták megjelenítését a szervezetek alapvető tevékenységének végzése során. A gyermekszegénység csökkentése érdekében fontos a lehető legkorábbi életkorban történő beavatkozás, vagyis a 0-3 éves korosztály és szülei számára lehetővé tenni az egészségügyi, gondozási, fejlesztési, szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférést, a szülői kompetenciák erősítését. Ehhez a helyben elérhető szolgáltatások együttműködésének erősítése szükséges. A későbbi életkorban a hátrányos helyzetű gyermekek 3 éves kortól történő óvodáztatása, majd hozzáférésük a minőségi, integrált oktatáshoz a sikeres iskolai karrier megalapozása és a lemorzsolódás csökkentése érdekében elengedhetetlen... A leszakadó társadalmi csoportok – különösen a romák – és térségek kiemelt kezelése, a szegénység csökkentése a kormányzat által nemcsak az emberi erőforrások fejlesztése, hanem a társadalmi integráció szempontjából is fontos. A leszakadó térségek lakosainak az alapvető infrastruktúra hiányában kevés esélyük van a kitörésre a mélyszegénységből, a munka hiánya pedig a társadalmi élet minden területén (pl. értékrendszer, kultúra) a szegregációt erősíti. A mélyszegénység aláássa a társadalmi igazságosság érvényesülésébe vetett hitet is. Az e térségekbe irányuló, megfelelően tervezett komplex, többek között oktatási és képzési, egészségügyi, gazdaságfejlesztési, valamint lakhatási programok ezért a társadalmi összetartozást is szolgálják... A társadalmi kirekesztettség mérséklését és a munkahelyteremtést célzó programok indításával (például a közszolgáltatások javításával) lehetőség nyílik a munkába bevonható polgárok körének növelésére. Ez amellett, hogy erősíti a társadalmi kohéziót, hozzájárul a humántőke növeléséhez, illetve az eltartottak számának csökkentéséhez, ezáltal a gazdasági tőkét is erősítve.”

2. „Legyen jobb a Gyerekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

A Legyen Jobb a Gyerekeknek Nemzeti Stratégia szükségességét elsősorban az indokolta, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. A törvény minden gyerekre kiterjed, de értelemszerűen azoknak a gyerekeknek kell prioritást kapniuk, akiknek

¹³ Forrás: „Az 1685/2020. (X. 22.) Korm. határozat rendelkezik az Európai Unió számára készített, „A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021–2030) akcióterv elfogadásáról.

érdekei a legjobban sérülnek, akiknél a nélkülözések a legjobban korlátozzák fejlődésüket. A Nemzeti Stratégia másik fontos indoka a szegénységi ciklus megszakításának szükségessége, a gyermekek és a társadalom közös távlati érdeke.

3. Roma Integráció Évtizede Program Stratégiai Terv 2007-

Az Országgyűlés 2007. június 25-én fogadta el a Roma Integráció Évtizede Program Stratégiai Tervről szóló 68/2007. (VI. 28.) OGY határozatot, amely a Kormány feladatául tűzi, hogy a Stratégiai Terv végrehajtására készítsen rövid távú, kétéves időszakokra szóló intézkedési terveket. A Stratégiai Terv négy prioritási területen (oktatás, foglalkoztatás, lakhatás és egészségügy), az egyenlő bánásmód érvényesítésével kapcsolatban, továbbá a kultúra, a média és a sport területén határoz meg átfogó célokat, a célokhoz kapcsolódó konkrét feladatokat, az ezekhez rendelt mutatókat, továbbá a feladatok eléréséhez szükséges intézkedéseket. A nemek közötti esélyegyenlőség megteremtését a négy prioritási területen megfogalmazottakhoz kapcsolódó feladatokon és intézkedéseken keresztül kívánja megvalósítani.

Új Roma Stratégia (2019–2030) (A stratégia csak a határozatban megjelölt településeket érinti)

A Kormány 1426/2019. (VII. 26.) Korm. határozata az Új Roma Stratégiával (2019–2030) összefüggő feladatok meghatározásáról című dokumentumban a) megállapítja, hogy az általa megtárgyalt Új Roma Stratégia (2019–2030) című dokumentum (a továbbiakban: Stratégia) intézkedési tervek és intézkedések kidolgozásának alapjául szolgálhat; b) felhívja a miniszterelnöki biztos kinevezéséről szóló 3/2019. (IV. 18.) ME utasítással kinevezett miniszterelnöki biztost (a továbbiakban: miniszterelnöki biztos) és a belügyminisztert, hogy a Stratégia tervezetét egészítsék ki a 2021–2027-es európai uniós tervezési ciklus forrásfelhasználásának feltételeiről szóló elemekkel. Felelős: miniszterelnöki biztos belügyminiszter Határidő: a feltételek ismertté válását követő 90. nap 2. A Kormány a) egyetért azzal, hogy a Magyar Máltai Szeretetszolgálat a „Felzárkózó települések” programjában kijelölt 30 település mellett Csörög, Monor és Nagybárcány településeken fejlesztési programot indítson, valamint felhívja a belügyminisztert, hogy a miniszterelnöki biztos együttműködésével és az érintett miniszterek bevonásával gondoskodjon e három településnek a „Felzárkózó települések” programjába történő bevonásáról a következő fejlesztési feladatok megvalósításával: aa) Csörög településen közösségi tér kialakítása, komplex szociális szolgáltatások nyújtása, a kora gyermekkori szolgáltatások kiszélesítése, valamint a gyermekjóléti alapellátások fejlesztése, ab) Monor Tabán városrészében felújítás alá eső házak, illetve a közfürdő állapotának felmérése, az ingatlanok tulajdonjogi helyzetének rendezése, lakások vásárlása, a településrész képének, lakhatási viszonyainak javítására infrastrukturális beruházások kivitelezése, ac) Nagybárcány településen komplex szociális szolgáltatások nyújtása, a kora gyermekkori szolgáltatások fejlesztése, a közösségfejlesztést célzó infrastrukturális fejlesztés és programok indítása; Felelős: belügyminiszter miniszterelnöki biztos érintett miniszterek Határidő: azonnal b) felhívja a belügyminisztert, hogy tegyen javaslatot a „Felzárkózó települések” hosszú távú programjának megalapozásáról szóló 1404/2019. (VII. 5.) Korm. határozat 1. pontjában meghatározott települési körből a bevonásra javasolt következő 30 településre.

4. Az Országgyűlés 88/2009. (X. 29.) OGY határozata a Nemzeti Ifjúsági Stratégiáról

Nemzeti Ifjúsági Stratégia Az Országgyűlés 2009-ben fogadta a Nemzeti Ifjúsági Stratégiáról készült dokumentumot (88/2009. (X. 29.) OGY határozat). A Stratégia az ifjúsági korosztályokkal kapcsolatos állami felelősség összefoglalása a 2009-2024. időszakra vonatkozóan. Részletezi az ifjúságpolitika hosszú távú társadalmi céljait, megvalósításukhoz az egyes területeken a horizontális és specifikus célokat, valamint ezekhez kapcsolódó részcélokat határoz meg.

5. Idősügyi Nemzeti Stratégia (INS) az I. ütemterv 2010–2022-ig, a II. 2023–2034-ig tart.

A 81/2009. (X. 2.) OGY határozat az Idősügyi Nemzeti Stratégiáról című dokumentum az aktuális gazdasági-társadalmi környezethez viszonyulva határozza meg az idősügyi stratégia célkitűzéseéhez szükséges kormányzati beavatkozási feladatokat. Az életkor meghosszabbodásával a népesség egyre nagyobb arányát alkotó idős generáció mind erőteljesebb társadalmi hasznosságának előmozdítása fontos feladat, megkerülhetetlenül fontos cél. Az idősokról való gondolkodás felöleli a jogbiztonság, kommunikáció, nyilvánosság, képzés, élethosszig tartó tanulás, egészségügy, rehabilitáció, mentális egészség, szociális ellátások, nyugdíjügy, foglalkoztatás, kultúra-közművelődés, sport-rekreáció, strukturált szabadidő-eltöltés, esélyegyenlőség, társadalmi kirekesztődés megelőzése, életútmodell, önkéntesség, generációk közötti együttműködés területeit és kapcsolódási pontjait. A stratégia prioritásai:

1. Esélyegyenlőség, pozitív reakciók az idősödés és a hosszabbéletűség Társadalompolitikai kihívásaira, fellépés az ageizmus ellen

A Stratégiában megfogalmazottak rámutatnak arra, hogy fokozni kell az érintettek bevonását és az e céllal történő együttműködések fejlesztését a különböző szektorok (kormányzati, nonprofit, for-profit, informális közösségek), a különböző szakpolitikák és különböző szolgáltató partnerek között. A társadalmi szemlélet változtatása azért is szükséges, hogy csökkenjen az idősökkel szembeni negatív sztereotípiák térnyerése.

2. Társadalmi részvétel és bevonódás, közösségi megbecsültség

A Stratégia lényege egy társadalmi szemléletváltás elfogadtatása és érvényre juttatása, mely szerint az idősödről való gondolkodásban lényeges a meglévő képességek megőrzése, szunnyadó készségek előhívása.

3. Élethosszig tartó fejlődés, törekvés az életöröm, az autonómia megőrzésére és az önmegvalósításra

Az idősök számára képzésekkel is biztosítani kell az önellátás és az életminőségük megőrzésével kapcsolatos ismereteket. Meg kell teremteni a feltételeit az élethosszig tartó tanulásnak, az öngondozás lehetőségeinek és az önkéntesség szélesebb körű kiépítésének, a generációk közötti együttműködés lehetőségeinek bővítését is.

4. Biztonság és megfelelő életminőség, a betegségek kockázatának alacsonyan tartása, az emberi méltóság megőrzése és a funkcionális önállóság elősegítése

Az idős emberről a maga emberi teljességében kell gondolkodni. A figyelmet az emberi élet kiteljesedésére kell fordítani és nem szabad kizárólag a szociális és egészségügyi vonatkozásokra leszűkíteni. A Stratégia alapvető irányelve és az időspolitikai fejlesztés egyik célja, hogy az időskorúak jól-léte szempontjából a személyre szabott szolgáltatások széles köre álljon rendelkezésre, figyelembe véve azt, hogy az időskorú személyeknek egyénenként eltérő társadalmi és kulturális szükségleteik vannak. Az idősöknek úgy kell hozzáférniük a különféle szolgáltatásokhoz, hogy azok leginkább igazodjanak a saját szükségleteikhez (a „se többet, se kevesebbet, mint amire éppen szükség van” elv érvényesítése). Az idősök számára minőségi szempontok alapján is ismereteket kell nyújtani a szolgáltatások biztonságáról, megbízhatóságáról, hozzáférhetőségéről és felhasználóbarát voltukról.

5. Aktivitását és függetlenségét, társadalmi presztízsét megőrző idősödő és idős ember

Az Idősügyi Nemzeti Stratégiában megfogalmazott időspolitikai jövőkép, a célok elérését szolgáló fejlesztendő területek számbavétele mind megelőző (pro-aktív), mind a jelenlegi helyzetre választ adó (reaktív) megközelítéseket tartalmaznak. A Stratégiában foglaltak megvalósítása a társadalom valamennyi csoportját érinti – a fiataloktól a nagyon idősökig. A Stratégiában megfogalmazott

időspolitika megvalósítása lehetővé teszi az idősök önbecsülésének növelését, méltóságának megóvását, valamint a társadalom többi korcsoportja részéről az idősekkel szembeni tisztelet növelését.

7. Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégia (2013–2023)

A Kormány 1744/2013. (X17.) sz. Korm. határozatával fogadta el a Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégiáról szóló stratégiáját, mely Bács-Kiskun megye tekintetében különös jelentőséggel bír. „Klasszikus értelemben vett kiterjedt tanyavilágról, amelynek hazánkban három típusát különböztetünk meg (életvitelszerűen lakott, gazdálkodásra használt vagy idényjelleggel, hétvégi házként funkcionáló), igazán csak Csongrád, Békés és Bács-Kiskun megye területén beszélhetünk. Ezekben a megyékben jellemző az előzőekben vázolt mindhárom tanyatípus együttes jelenléte is, és negyedikként idesorolhatók a jelentős számban található lakatlan, elhagyott tanyaépületek, volt TSZ majorok. A biztonság és a köznyugalom fenntartása ezeken a területeken már századokkal ezelőtt is speciális módszereket igényelt.

A lakott tanyák többségében idős, illetve egyedülálló, hátrányos helyzetű személyek, családok élnek. A külterületen, különösen a tanyavilágban élő népesség érzékenyebben reagál a bűnügyi helyzet változásaira, sőt más társadalmi rétegektől eltérően, sajátos helyzetükből fakadóan jobban igényli az állam szolgáltató gondoskodását.” A stratégiai intézkedéseket is megfogalmaz: „Össze kell gyűjteni azon szervezeteket, amelyek hátrányos helyzetű, különösképpen roma fiatalok számára működtetnek felzárkóztatási programokat. Meg kell vizsgálni, hogy az összegyűjtött (főképpen játszóházakban, tanodákban, közösségi tereken működtetett) programokba a bűnmegelőzési (áldozattá és elkövetővé válást megelőző) ismeretek, szociális kompetenciafejlesztő játékok integrálhatók-e, ki kell dolgozni a módszertanát annak, hogy az áldozattá és elkövetővé válást megelőző ismeretek és szociális kompetenciafejlesztő játékok hogyan integrálhatók be a már futó programokba, és az arra alkalmasakba be kell illeszteni ezen ismeretek oktatását.”

8. Országos Fogytékosságügyi Program (2015-2025)

Az Országgyűlés 15/2015. (IV.7.) sz. határozatával fogadta el az Országos Fogytékosságügyi Programról szóló határozatát, melyben felkéri a Kormányt, hogy jogalkotó és végrehajtó tevékenységében érvényesítse a Programban elfogadott elveket, feladatokat és célkitűzéseket, dolgozzon ki Intézkedési Tervet, számoljon be a célkitűzések megvalósulásáról az Országgyűlésnek. Az Országgyűlés felkéri a kormányzati és civil szervezeteket, hogy egyenek meg mindent a Programban megfogalmazott célok megvalósításáért, a tömegtájékoztató szervek vezetőit és munkatársait, hogy vállaljanak részt a Program megismertetésében, a fogyatékos személyeket arra, hogy közösségi, helyi, kistérségi, megyei, regionális és országos szinten vállaljanak aktív és kezdeményező szerepet saját jogaik biztosításában, vegyenek részt a sorsukat érintő kérdésekben. Felkéri továbbá a felelős minisztert, hogy a programot tegye közzé az általa vezetett minisztérium honlapján felolvasó szoftverekkel használható elektronikus formában, magyar jelnyelven és könnyen érthető formátumban, továbbá a látássérültek érdekképviselőjét ellátó országos szervezeten keresztül Braille-formátumban.

9. „A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021–2030)¹⁴

1. Az Akcióterv a családi élet és munkavállalás összehangolásának további támogatását tűzi ki célul, amelyet a következő konkrét intézkedésekkel javasolt elérni:

a) A női-férfi munkamegosztás elősegítése

¹⁴ Forrás: „Az 1685/2020. (X. 22.) Korm. határozat rendelkezik az Európai Unió számára készített, „A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021–2030) akcióterv elfogadásáról.

- az atipikus foglalkoztatási formák – különösen a munkáltatók körében - népszerűsítésével; továbbá hazai és uniós pályázati programokkal, kedvezményekkel, illetve a Családbarát Munkahely pályázati program kibővítésével;
 - a nők és férfiak igényeinek, illetve az atipikus foglalkoztatási formák alacsony volta okainak kutatással történő felmérésével, a KINCS bevonásával;
 - Sikeres pályázatnak köszönhetően 2020. július 1-től egy 18 hónapos Strukturálisreform-támogató program (SRSP) keretében a nemek közötti foglalkoztatási különbségek elemzése valósul meg, illetve a kutatás vizsgálni fogja, hogy a meghozott intézkedések ellenére miért alacsony továbbra is a nők munkaerőpiaci részvétele. A projekt új intézkedések kidolgozását is magában foglalja.
 - a kutatás eredményének figyelembe vételével szükséges intézkedések kidolgozása, a munkáltatói és munkavállalói eltérő érdekek összehangolásával;
 - a kisgyermekes nőknek és férfiaknak lehetőség megteremtésével, hogy hosszabb ideig és rugalmasabban vehessék igénybe az atipikus foglalkoztatási megoldásokat;
 - az atipikus foglalkoztatási formákban dolgozók arányának növelésével.
- b) A nők „láthatatlan”, „fizetetlen” munkájának fokozott elismerése
- figyelemfelhívó kampánnyal;
 - a nők és férfiak „fizetetlen” munkában való részvételének vizsgálatával;
 - az ápolási feladatok (beteg vagy idős hozzátartozó ápolása) kutatásban való vizsgálatával;
 - nagyszülői feladatok fokozott elismerésével.
- c) A munka és családi élet összehangolása a nők és férfiak között a gyermekgondozási szabadság tekintetében
- a gyermekgondozási idő alatti, a munkahellyel illetve szakmai civil szervezetekkel való kapcsolattartást támogató programokkal/pályázatokkal;
 - a férfiak családi szerepének kutatásával a KINCS bevonásával;
 - a nők-férfiak közötti munkamegosztás támogatásával.
- d) A gondozási feladatokban való állami és munkaadói segítségnyújtás munkahelyi, vállalati bölcsődék és óvodák számának növelésével figyelembe véve a meglévő óvodák kapacitását;
- a gondozási feladatokban résztvevők támogatásával.
- e) Szemléletmód formálás az oktatásban
- a Családi Életre Nevelés program erősítésével, hangsúllyal a nők és férfiak közötti harmonikus együttműködésre az óvodáktól kezdve, illetve az alap-és középfokú oktatásban az iskolai védőnők bevonásával;
 - Magyarország Digitális Gyermekvédelmi Stratégiájának Programjai továbbfolytatásával a Digitális Gyermekvédelmi Szolgáltató és Módszertani Központ megvalósításában;
 - módszertan és segédanyag kidolgozásával a pedagógusok, óvodai és iskolai szociális segítő tevékenységet nyújtó szakemberek, iskolapszichológusok részére.
- f) Szemléletmód formálás a vállalati magatartásban az 1201/2015. (IV. 9.) Korm. határozatban foglalt a vállalati társadalmi felelősségvállalásra vonatkozó Cselekvési Terv aktualizálása a vállalatok felelős magatartásának erősítése érdekében;
- a vállalatok menedzsmentjének érzékenyítése további eszközökkel.
- g) Család-és gyermekbarát környezet kialakítása
- további pályázatok, díjak bevezetésével.
- 2. A nők részvételének segítése azokon a területeken, ahol az jelenleg alacsony. A cél eléréséhez a következő lépések javasoltak:**
- A nők részvételének támogatása a politikai döntéshozatalban képzéssel és mentorálással.
 - A nők vezetővé válásának elősegítése a gazdasági - vállalati szektorban középfokú oktatásban történő pályáorientációval;
 - a vezető nők példájának bemutatásával;
 - mentorprogrammal;
 - díjak alapításával;

- a családbarát munkahelyek és felsőoktatás támogatásával, a családbarát megoldásokkal rendelkező felsőoktatási intézmények arányának növelésével.
- A tudomány terén a nők előtt álló láthatatlan akadályozó tényezők lebontása pályázatok meghirdetésével, amelyek figyelembe veszik a kutató, PhD hallgató nők gyermekgondozás következtében a kutatómunkából kiesett időszakát és ennek fényében kedvezményeket nyújtanak számukra;
- a női oktatói és kutatói utánpótlás elősegítése érdekében olyan beruházások támogatása, amelyek a telephelyeken gyermekbarát megoldásokat valósítanak meg (pelenkázó és szoptató terek, gyermekszarkok, gyermekmegőrző);
- a kutató, PhD hallgató nők jó családi gyakorlatainak (a mai modern szemlélet szerinti, harmonikus családi együttélésen alapuló női-férfi szerepek) bemutatása médiakampány formájában.
- A lányok és nők MTMI (matematikai, természettudományos, műszaki, informatikai) pályák felé való irányultságának támogatása pályaaorientációs foglalkozások szervezésével a középszintű oktatásban, amelyek népszerűsítik az MTMI szakmákat a pályaválasztás előtt álló fiatal nők számára;
- a kutatói életpálya népszerűsítésével a felsőoktatásban;
- középfokú szakképzés terén;
- az MTMI pályaaorientáció, ösztöndíj a felsőoktatásban, különös tekintettel a női hallgatókra.
- A lányok és nők szakképzésben és felsőoktatásba való érvényesülésének előmozdítása, a lemorzsolódásuk csökkentése speciális oktatásszervezési modellek kidolgozásával és alkalmazásával;
- felzárkózási és fejlesztési célú kurzusok megvalósításával;
- olyan programok kidolgozásával, amely révén nő a szakma és a diplomaszerezés esélye a lemorzsolódás kockázatával érintett nők számára;
- a “nem foglalkoztatott, oktatásban és képzésben nem részesülők” (NEET) között magasabb a nők aránya, számukra szakképzést, illetve felsőfokú tanulmányokat előkészítő programok szervezésével, a programokon való részvételt elősegítő ösztönző rendszer kialakításával és működtetésével, specifikus (korai) pályaaorientációs, készségfejlesztő és kommunikációs programok megvalósításával, továbbá a gyermekneveléssel összeegyeztethető továbbtanulási formák támogatásával;
- nagyszabású digitális kompetenciafejlesztési program indításával nők részére.
- A nőpolitikai, a női szempontokat figyelembe vevő szaktudás fejlesztése szakértők képzésével, valamint a szaktudás elterjesztésével a közigazgatásban (pl. Probono képzések indításával).

3. A nők és férfiak egyenlő mértékű gazdasági, egészségi és szociális védelmének megteremtése:

- A 6 év alatti gyermeket nevelő nők elhelyezkedésének támogatása az 1. fejezetben kitűzött célok mellett fiatal nőknek karrier tanácsadással, mentorhálózat kiépítésével;
- kisgyermekes anyáknak biztosított képzéssel, tanácsadással;
- bölcsődei ellátást biztosító intézmények kapacitásának további növelésével;
- a hátrányos helyzetű, szakmát még nem szerzett négy vagy több gyermekes édesanyák esetében a hosszú évek után a munkába történő visszatérés megkönnyítésére azon lehetőség kialakításával, hogy egészségügyi, szociális, gyermek-vagy idősgondozási területen segítő szakmába térhessenek vissza, amely az otthon megszerzett tudás elfogadottságát is erősítené (Nő az esély programhoz hasonló koncepció kidolgozása), amennyiben az eredeti munkahelyen történő foglalkoztatásra nincsen mód.
- A női vállalkozók támogatása felkaroló, foglalkoztatást javító (kompetenciafejlesztés, tréningek, kutatás, mentorprogram) és a források elérését biztosító intézkedésekkel;
- sikeres vállalkozó nők példájának bemutatásával.
- A nők és férfiak közötti bérkülönbségek okainak kutatásban való vizsgálatával a kihívások alátámasztásának fényében;

- a kutatás eredményeinek figyelembe vételével az indokolt, célértékekkel meghatározott intézkedések meghozatalával;
- a nők és férfiak nyugdíja közötti különbségek kutatásban való vizsgálatával.
- A nők speciális (különösen gyermekszülés és gyermeknevelés, családi állapot, gyermekszám, egészségi állapot, valamint beteg- és idősgondozás miatti) szegénységi kockázatának csökkentése (munkavállalás, társadalombiztosítás, munkanélküliség, az egészségügyi és a szociális ellátások, valamint a digitalizáció területén) nemekre bontott statisztikai adatgyűjtések és adat-kiértékelések elvégzésével, külön célzottan a speciális helyzetben lévő (egyszülős, fogyatékkal élő gyermeket nevelő, nagycsaládos, hátrányos helyzetű) csoportokra keresetszerkezeti felmérés, időmérleg adatok, háztartási szatellit számla módszereivel;
- kedvezményes oktatási lehetőségek biztosításával kismamák számára;
- a Család és Karrier Pontok hálózatának továbbfejlesztésével;
- a Családbarát Szülészeti és Családbarát Kórház pályázat további meghirdetésével, kibővítésével;
- a várandós anyák nagyobb mértékű támogatása érdekében a védőnői hálózat erősítése ösztönzők bevezetésével, béremeléssel, kiemelt jelentőséggel a hátrányos helyzetű településekre;
- a hátrányos helyzetű nők egészségtudatosságát növelő, a szervezett népegészségügyi szűréseken való részvételt ösztönző programok kidolgozásával;
- ingyenes mentálhigiénés tanácsadással, pszichológusok biztosításával az Egészségfejlesztési Irodákban a hátrányos helyzetű nők számára;
- a szegénységben élők és a roma nők, mint aktív erőforrás beépítésével a munkaerőpiacra, figyelembe véve a korai iskolaelhagyást megelőző programok továbbfejlesztését, kiterjesztését;
- a hátrányos helyzetű édesanyák gyermeknevelési kompetenciáinak erősítése (az uniós források biztosítása esetén a Biztos Kezdet Gyerekházak hálózatának kibővítésével: legfeljebb 50 új Gyerekház létrehozásával);
- a szegénységben, illetve mélyszegénységben élő egyszülős családok számára rezsiköltségek támogatásával, illetve tanulmányi ösztöndíjak biztosításával az egyszülős gyermekek részére;
- idős hozzátartozó gondozását ellátó nők otthoni munkavégzésének elismerésével;
- digitalizáció adta támogatási lehetőségek speciális felmérésével és kamatoztatásával az adott élethelyzethez igazodva.

2.1 Kapcsolódás stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

(Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szociális szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció)

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Településünkön a KESZI látja el a szociális alapszolgáltatási feladatokat és a család –és gyermekjóléti szolgáltatás feladatot.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

Tass Község Önkormányzatának Helyi Esélyegyenlőségi Programjának célkitűzései szorosan kapcsolódnak az általános iskola, illetve az óvoda pedagógiai programjával.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A szegénységben élők, a roma közösségek helyzetének elemzése során vizsgálni kell az Ebktv. által rögzített, a hátrányos megkülönböztetés tilalmának érvényesülését. Az Ebktv. 8. és 9. §-ai értelmében közvetlen, illetve közvetett hátrányos megkülönböztetésnek minősül az olyan rendelkezés, amelynek eredményeként egy személy vagy csoport valós vagy vélt nemzetiséghez tartozása, társadalmi származása, vagyoni helyzete miatt részesül kedvezőtlenebb bánásmódban, vagy az a rendelkezés, amely e személyeket, csoportokat lényegesen nagyobb arányban hozza hátrányos helyzetbe, mint a velük összehasonlítható személyeket, csoportokat.

1998-2006. között kisebbségi önkormányzattal képviseltették magukat a helyi romák, 2007 és 2018 között nem volt önálló képviselőjük, majd 2019-ben alakult ismét önkormányzatuk. A helyi roma lakosság jellemzően asszimilálódott, beilleszkedett. Az általános normák szerint élnek, gyermekeiket taníttatják.

A betelepülő romák próbálnak beilleszkedni és törekednek az általánosan elfogadott társadalmi normák betartására. A helyi lakosság pedig arra törekszik, hogy a betelepülők ne legyenek kizárva. Intézményeinkben egyenlő bánásmódot biztosítunk minden településünkön lakónak, segítve beilleszkedésüket. Kiemelkedő feladata van ebben a családsegítő és gyermekvédelmi szolgálatnak.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A társadalmi polarizáció, a gazdagok és szegények közötti jövedelemkülönbség, világméretben növekszik. Egyre nagyobb különbség tapasztalható az egyes társadalmi rétegek foglalkoztatási lehetőségeihez, erőforrásokhoz, egészségügyi ellátáshoz, kultúrához, oktatáshoz való hozzáférési esélyeiben.

A világgazdaság folyamatosan növekszik, ugyanakkor ez a növekedés egyenlőtlen. Sok országban növekedési zavarok és egyensúlytalanságok tapasztalhatók. Ezek időnként regionális méreteket öltenek, pénzügyi és gazdasági válságokat okozva a világgazdaság egészében. A mezőgazdasági és ipari szektorokban a munkaerő-hatékonyság folyamatosan nő, a felszabaduló munkaerő többletet azonban a szolgáltató szektor csak részben szívja fel; azaz a szükségletek kielégítésére szolgáló javakat és szolgáltatásokat egyre kevesebb emberi munkával termelik meg. Ez a folyamat azonban nem a munkaidő csökkenésének irányába hatott, hanem ellenkezőleg, a munkaidő növekedését és a munkaerő további leépítését ösztönözte.

E globális tendenciák azt jelzik, hogy a társadalmak jelenlegi együttes fejlődési modelljei hosszú távon fenntarthatatlanok. (I. Nemzeti Fenntartható Fejlődési Stratégia)

A szegénység tehát számos társadalmi tényező által meghatározott, összetett jelenség, okai között szerepelnek társadalmi és kulturális hátrányok, szocializációs hiányosságok, alacsony vagy elavult iskolai végzettség, munkanélküliség, egészségi állapot, a családok gyermekszáma, a gyermekszegénység, de a jövedelmi viszonyok mutatják meg leginkább.

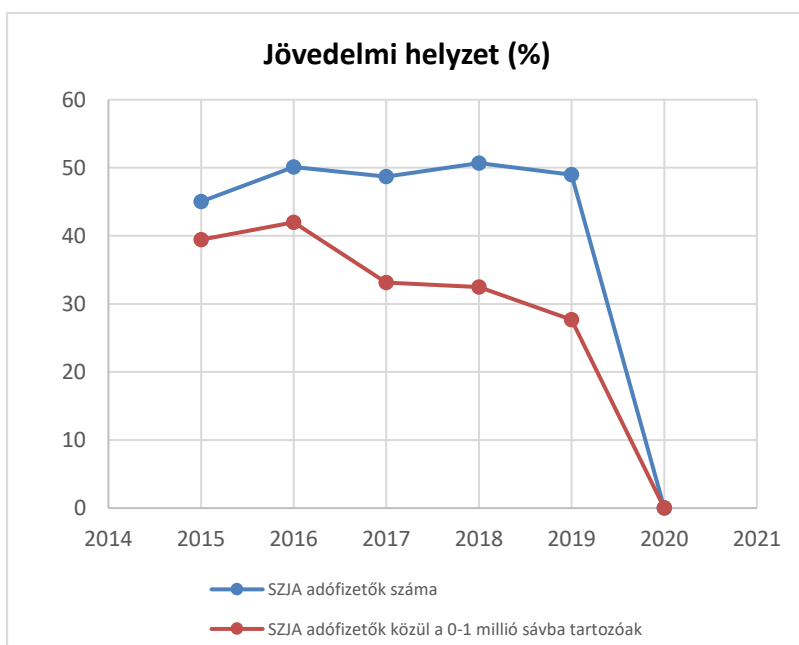
Az alacsony jövedelműek bevételeinek számottevő része származik a pénzbeli juttatások rendszereiből.

Az inaktív emberek között nagy arányban fordulnak elő az alacsony iskolai végzettségűek, a megváltozott munkaképességűek és a romák. Településünkön tapasztalataink szerint a munkaerő-piacra jutás fő akadályai: az alacsony iskolázottság, a tartós munkanélküli létből fakadó motiválatlanság problémája, és a társadalmi előítélet jelenléte. A roma nők iskolai végzettsége, foglalkoztatottsági szintje, jövedelme még a roma férfiakénál is jelentősen alacsonyabb.

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet

Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az állandó népesség %-ában (TS 060)
2015	45,03	39,44
2016	50,13	41,99
2017	48,68	33,15
2018	50,69	32,49
2019	48,97	27,66
2020	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

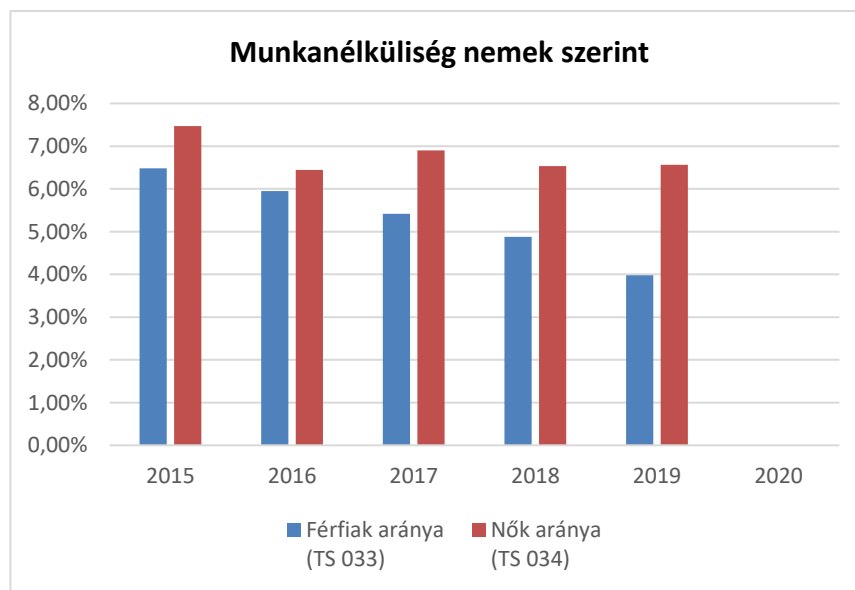
2014-ben folytatta a Kormány a szak- és felnőttképzés átalakítását, a **duális szakképzés elterjesztésével** jelentős lépéseket tett a munkaerő-kereslet és -kínálat közelítése érdekében. A fiatalok elhelyezkedési esélyei jelentősen javultak az elmúlt év során, ami a foglalkoztatás és munkanélküliség mutatóiban is tükröződik. A 25 év alatti fiatalok foglalkoztatása jelentősen emelkedett – noha még elmarad az uniós átlagtól –, eközben a korcsoport munkanélkülisége jelentős javulás után már alacsonyabb, mint az EU átlaga. Hasonló mértékű javulás volt megfigyelhető az alacsony végzettségű vagy képzetlen fiatalok esetén is (mely csoport munkanélkülisége jelentősen közeledett az EU enyhén csökkenő mutatójához). A tartósan álláskereső fiatalok munkanélküliségi szintje már 2012 óta alacsonyabb, mint az EU átlag, és stagnált éves szinten, míg ugyanez a mutató az EU-ban folyamatos emelkedést mutatott az elmúlt években. 2014 során is folytatódtak az olyan korábban bejelentett programok, mint a **2012-ben indult „Első munkahely garancia” program**, és a **Munkahelyvédelmi Akció 2013-tól** élő célzott kedvezményei. Előbbi közel 30 ezer fiatal foglalkoztatásához és képzéséhez nyújtott forrást, utóbbi segítségével pedig mintegy 160 ezer

pályakezdő és 25 év alatti fiatal foglalkoztatásának támogatása valósult meg 2014 végéig. E programok szerves folytatásaként értékelhető az **Ifjúsági Garancia rendszere**, amely 2015 elejétől fokozatos, többlépcsős rendszerben, személyre szabottan, széles eszközpalettával (oktatás, képzés, bértámogatás, munkaerő-piaci szolgáltatások, gyakornoki program, mobilitási támogatás, vállalkozóvá válási támogatás) kerül bevezetésre – az első szakaszban a legalább hat hónapja regisztrált álláskereső fiatalokra fókuszálva. A munkaügyi szervezet által megvalósított, a fiatalok munkaerő-piaci részvételét elősegítő aktív munkaerő-piaci programok keretében a 2014-20-as programozási időszakban a cél közel 180 ezer fiatal részére érdemi segítség nyújtása az elhelyezkedéshez vagy képzéshez. Az Ifjúsági Garancia részeként a munkaügyi szervezeten belül az eszközök intézményi és szervezetközi koordinációért felelős országos mentor-koordinátor hálózat kerül kialakításra, melynek révén javul a foglalkoztatáspolitikai, oktatási, szociális szakterületek és szervezetek közti együttműködés. Továbbá uniós társfinanszírozású programok indulnak az Ifjúsági Garancia rendszer keretében, például a **fiatalok vállalkozóvá válását támogató program** vagy a **tapasztalatszerzést segítő gyakornoki program**. Az Ifjúsági Garancia rendszere mellett, mely a fiatal korosztályra fókuszál, Magyarország a 25 év feletti korcsoport által elérhető aktív munkaerő-piaci eszközöket is tovább erősíti, illetve fenntartja a munkanélküliek és inaktívok foglalkoztatásának előmozdítására. Egyrészt a források megnövelésére és a program meghosszabbítására került sor a jelenleg is (2015 őszéig) futó aktív munkaerő-piaci program esetében. Másrészt a 2014-20-as programozási időszakban indítandó aktív munkaerő-piaci program is előkészítés alatt áll. Utóbbi célja egyrészt a hátrányos helyzetű álláskeresők nyílt munkaerőpiacra való belépésének segítése (személyre szabott, a helyi munkaerő-piaci lehetőségekhez és igényekhez igazodó képzésekkel, szolgáltatásokkal és a foglalkoztatás költségeinek átmeneti támogatásával), másrészt az álláskeresőknek és a munkáltatóknak nyújtott szolgáltatások minőségének, hatékonyságának javítása. Az aktív munkaerő-piaci programok hatékonyságának növelését támogatja az **álláskeresők ügyfél-kategorizálási rendszere**, amelynek országos bevezetése és működtetése várhatóan nemsokára kezdődik.

Jogszabály-módosítás segíti elő továbbá a szociális szövetkezetek önfenntartó képességének erősítését. Mindezek mellett a leghátrányosabb helyzetű csoportok célzott felzárkóztatásához, munkaerő-piaci integrációjához járul hozzá a hajléktalanok közfoglalkoztatása többek között mentorszolgáltatással, életvezetési képzéssel és egészségügyi ellátással kiegészítve a foglalkoztatást. Az egész életen át tartó tanulásban való részvételt ösztönzi több, az előzőekben tárgyalt intézkedés képzési programeleme (hátrányos helyzetűek és közfoglalkoztatottak képzése, aktív munkaerő-piaci eszközök, ifjúsági programok), valamint a duális szakképzés kiterjesztése és a szakképzés reformja. A **Magyar Képesítési Keretrendszer (MKKR)** bevezetésével az egyes tanulmányi szintek bizonyítványokban is feltüntetésre kerülnek, aminek köszönhetően átláthatóbbá és átjárhatóbbá, valamint az európai sztenderdek megfelelővé válik a hazai oktatási és képzési rendszer. Emellett 2015-ben új felnőttképzési programok indultak a hátrányos helyzetű felnőtt lakosság digitális kompetenciáinak fejlesztése érdekében (20/a), amely készség alapvető munkaerő-piaci elvárásként jelentkezik, valamint **az idegen nyelvi kompetenciák fejlesztéséért**, melynek célja a résztvevők legalább A1-A2-es szintű nyelvtudásának elérése. A képzési és tanulást ösztönző munkaerő-piaci intézkedések későbbi jobb megalapozását és célzását támogatja az **OECD Felnőttek Képesség- és Kompetenciamérésében való magyar részvétel**, mely a munkavállalók készségeinek munkavégzés alatti felhasználására fókuszál. A szakképzés reformjáról – a 6. sz. ország specifikus ajánlásnak megfelelően – az oktatási ajánlás végrehajtását célzó intézkedéseket bemutató fejezetben írunk részletesen. Az utóbbi években a segélyezési rendszerben bevezetett változtatások fő mozgatórugója az volt, hogy mindenki, aki foglalkoztatható, segély helyett munkából szerezze meg a megélhetéshez szükséges jövedelmet, a szegénységből való kiemelkedés elsődleges eszköze a munkavégzés legyen. Forrás: MAGYARORSZÁG 2015. ÉVI NEMZETI REFORM PROGRAMJA

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2015	6,48%	7,47%	6,98%
2016	5,95%	6,44%	6,20%
2017	5,42%	6,90%	6,16%
2018	4,88%	6,53%	5,71%
2019	3,98%	6,56%	5,27%
2020	-	-	0,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

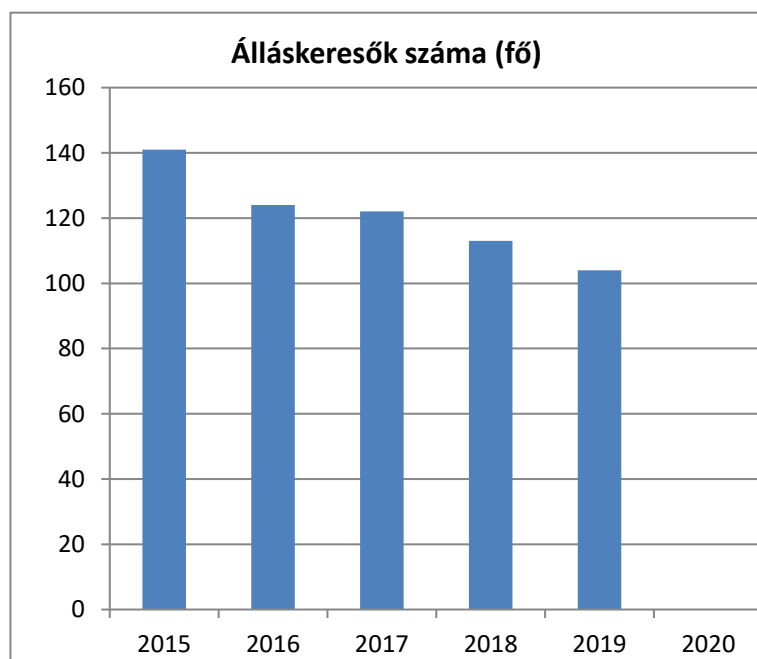
Az álláskeresők aránya az elmúlt öt év adatait összevetve csak minimális százalékos eltérést mutat. A nők magasabb arányszámmal képviseltetik magukat a nyilvántartott álláskeresők között.

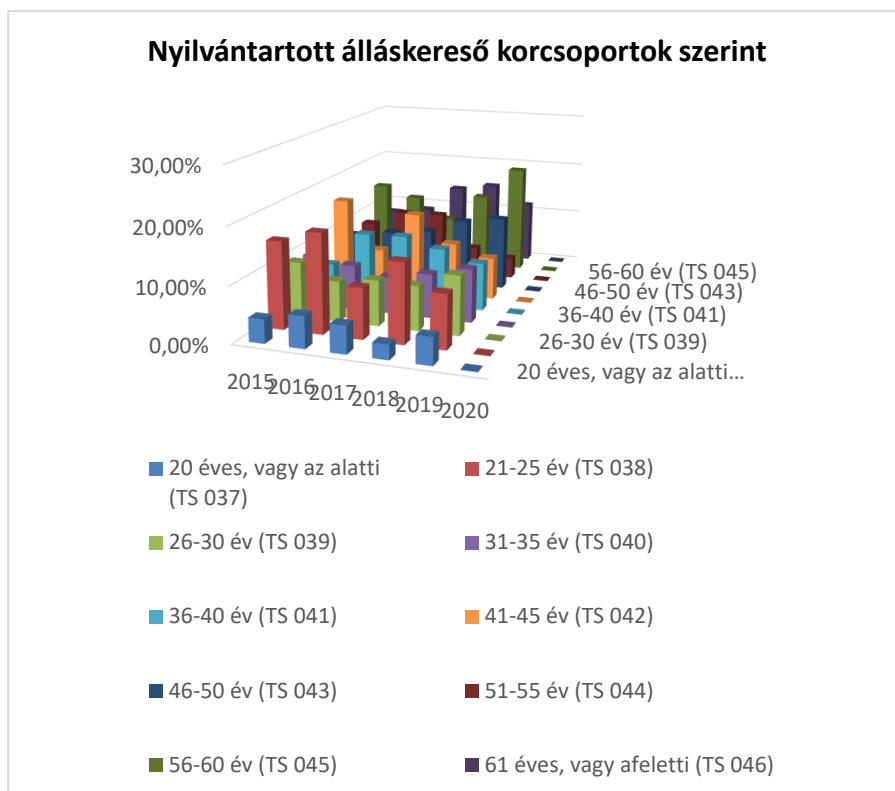
¹⁵ Annak ellenére, hogy azt a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet nem tartalmazza, e pont esetében javasolt a nyilvántartott álláskeresők számára, arányára vonatkozó információkat is rögzíteni a HEP-ben. Ld. a sablonhoz tartozó 3.2.1. sz. adattáblát. (törlendő)

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2015	2016	2017	2018	2019	2020
	Fő összesen	141	124	122	113	104	0
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	6,00	7,00	6,00	3,00	5,00	n.a.
	%	4,26%	5,65%	4,92%	2,65%	4,81%	-
21-25 év (TS 038)	Fő	22,00	22,00	11,00	16,00	10,00	n.a.
	%	15,60%	17,74%	9,02%	14,16%	9,62%	-
26-30 év (TS 039)	Fő	14,00	9,00	10,00	9,00	11,00	n.a.
	%	9,93%	7,26%	8,20%	7,96%	10,58%	-
31-35 év (TS 040)	Fő	13,00	10,00	8,00	9,00	10,00	n.a.
	%	9,22%	8,06%	6,56%	7,96%	9,62%	-
36-40 év (TS 041)	Fő	8,00	15,00	15,00	12,00	9,00	n.a.
	%	5,67%	12,10%	12,30%	10,62%	8,65%	-
41-45 év (TS 042)	Fő	23,00	9,00	18,00	11,00	8,00	n.a.
	%	16,31%	7,26%	14,75%	9,73%	7,69%	-
46-50 év (TS 043)	Fő	11,00	11,00	12,00	14,00	14,00	n.a.
	%	7,80%	8,87%	9,84%	12,39%	13,46%	-
51-55 év (TS 044)	Fő	12,00	14,00	14,00	6,00	4,00	n.a.
	%	8,51%	11,29%	11,48%	5,31%	3,85%	-
56-60 év (TS 045)	Fő	21,00	16,00	11,00	16,00	21,00	n.a.
	%	14,89%	12,90%	9,02%	14,16%	20,19%	-
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	11,00	11,00	17,00	17,00	12,00	n.a.
	%	7,80%	8,87%	13,93%	15,04%	11,54%	-

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

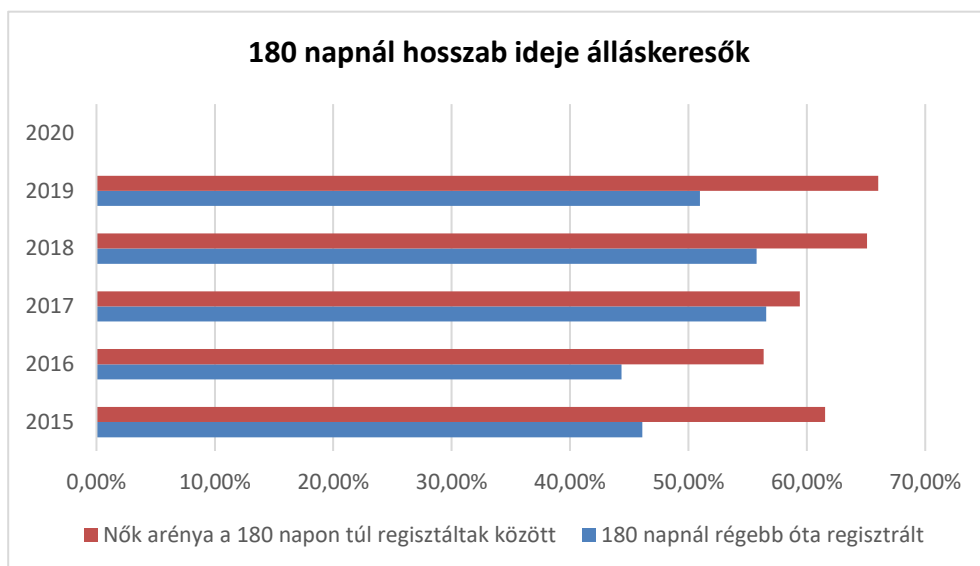

A regisztrált munkanélküliek korösszetételét vizsgálva megállapítható, hogy Tasson a pályakezdők munkanélkülisége mérsékeltebb ütemű. Az 50 év feletti korosztályban a csökkenő tendencia tetten érhető, mely alátámasztja azt az állítást, hogy településünkön az elmúlt időszakban megvalósított komplex elhelyezkedést támogató programoknak és munkahely teremtő beruházásoknak köszönhetően munkaerőhiánnyal küzd. Az álláskeresők körében az előző évhez képest enyhébb emelkedés az 59 év feletti, legveszélyeztetettebb korosztályhoz tartozók esetében volt tapasztalható. A nyilvántartott pályakezdő munkanélküliséget vizsgálva az tapasztalható, hogy 2015. évet követően folyamatosan csökkent a nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma, majd 2019-ben emelkedésnek indult.

3.2.3. számú tábla- A munkanélküliek és a 180 napnál régebben munkanélküliek száma és aránya

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2015	46,10%	61,54%
2016	44,35%	56,36%
2017	56,56%	59,42%
2018	55,75%	65,08%
2019	50,96%	66,04%
2020	-	-

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A nyilvántartott munkanélküliek körülbelül fele 180 napnál régebben regisztrált munkanélküli, melyből a nők vannak többségben.

Tartós munkanélküliség csökkentése a mélyszegénységben élők körében

A mélyszegénységben élők a közfoglalkoztatásba bevonásra kerülnek a lehetőségekhez mérten. A fenti adatokból megállapítható, hogy Tasson a 2017-18-as évben volt a legmagasabb a tartós munkanélküliek aránya, ami a 2019-es évtől csökkenő tendenciát mutat. A munkanélkülivé vált nők sokkal nehezebben találtak újra munkát, látható, hogy a tartós munkanélküliek között a nő/férfi arány a nők irányába mozdult el.

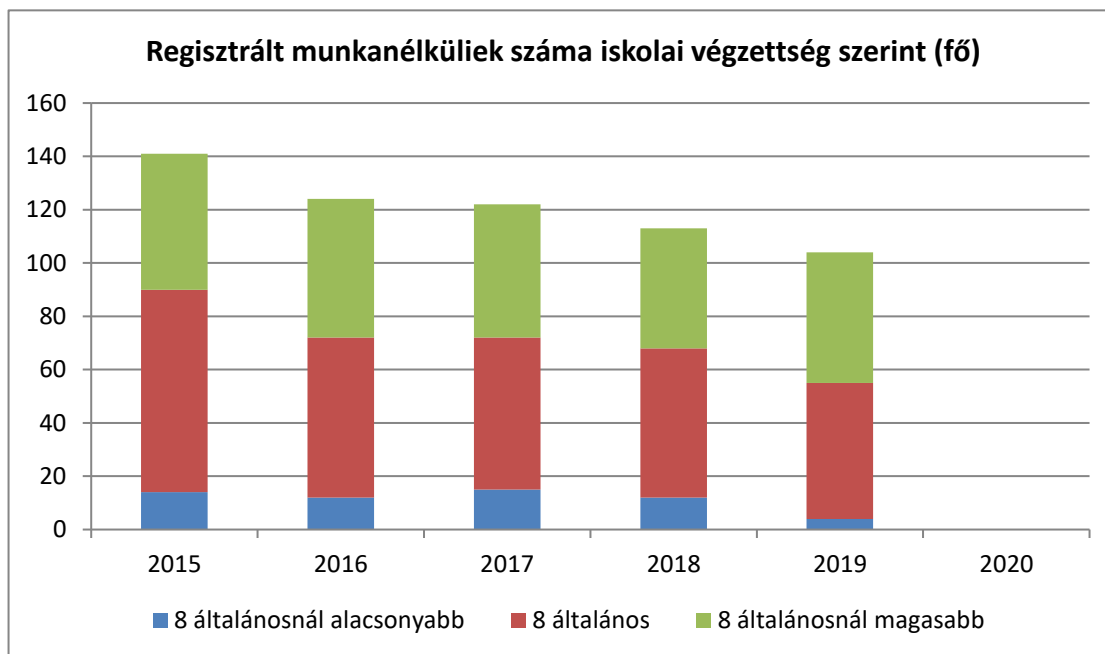
A munkanélküliség csökkentése továbbra is a HEP intézkedési tervében marad, ugyanis ez a réteg újratermelődik.

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2015	141	14	9,93%	76	53,90%	51	36,17%
2016	124	12	9,68%	60	48,39%	52	41,94%
2017	122	15	12,30%	57	46,72%	50	40,98%
2018	113	12	10,62%	56	49,56%	45	39,82%

2019	104	4	3,85%	51	49,04%	49	47,12%
2020	n.a.	n.a.	-	n.a.	-	-	-

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A fenti adatokból jól látható, hogy a munkanélkülieken belül a legnagyobb arányt a 8 általánost és annál magasabb végzettségűek képviselik.

Foglalkoztatás szempontjából hátrányos helyzetűek közé sorolhatók az idősebb, nyugdíj előtt álló korosztályok, a gyermekvállalást követően a munkaerőpiacra visszatérő nők, valamint a megváltozott munkaképességű és fogyatékos emberek. Alacsony továbbá a 15–24 éves korosztály munkaerő-piaci részvétele is. A fiatalok távolmaradását főként az oktatási, képzési idő meghosszabbodása indokolja, ugyanakkor jelentősen megnőtt az iskola befejezése utáni munkahelykeresés ideje is.

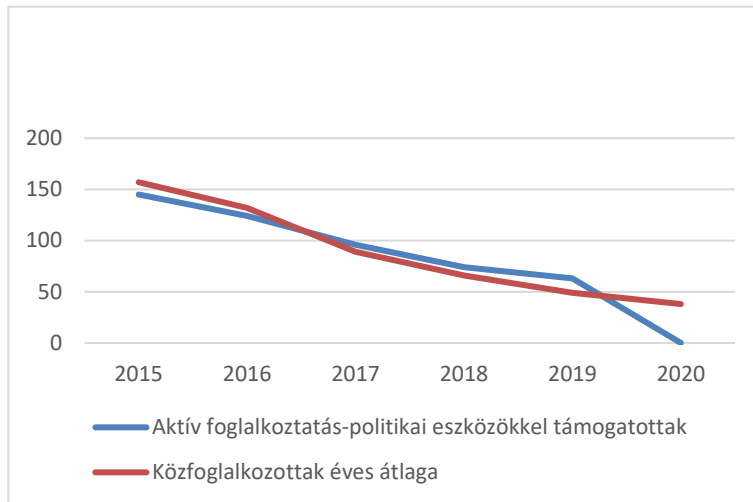
A pályakezdő fiatalok elhelyezkedését elsősorban a munkalehetőségek száma, a nem megfelelő szakmaválasztás, a szakmai tapasztalat hiánya és az iskolai végzettség befolyásolja. Az ifjúsági munkanélküliség strukturális munkanélküliség, a munkaerőpiac elvárásai ma már nemcsak a végzettségre és a szakképzettségre, hanem a különböző személyes kompetenciákra, szakmai és gyakorlati tudásra vonatkoznak.

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2015	145	157
2016	124	132
2017	96	89
2018	74	66

2019	63	49
2020	n.a.	38

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Magyarország 2014 során is erősítette a közfoglalkoztatás rendszerét, mivel a program jelentős szerepet tölt be a tartósan munkanélküliek foglalkoztathatóságának javításában, az inaktív népesség aktiválásában.

A rendszer fenntartását indokolja, hogy a célcsoport tartós piaci foglalkoztathatósága a munkaerő-kereslet további növekedésével párhuzamosan látszik csak megvalósíthatónak. Az átmeneti jelleg a célcsoport sajátosságai miatt több éves időtávon érvényesíthető.

A tartós állástalanságból kilépés több lépcsős, képzést és foglalkoztatást is alkalmazó támogatási folyamatként valósulhat meg, ennek eredményessége a települési és járási gazdasági-társadalmi hátrányok jellegén is múlik. E csoport foglalkoztatási aktivizálása más eszközökkel (mint a segélyezés) sem járt nagyobb hatékonysággal. A közfoglalkoztatás rendszere nem váltja fel a jóléti politikákat vagy az aktív munkaerő-piaci eszközöket, hanem az a célja, hogy átmenetet képezzen a segélyezésből a nyílt munkaerőpiacra, emellett jelentős szociális felzárkóztató szerepe is van. E céloknak megfelelően nő a közfoglalkoztatás finanszírozási kerete (2015-ben 270 milliárd forintra) és a résztvevők száma (2015-ben 213 ezer főre).

Az éves átlagos létszám így 178 ezer fő volt 2014-ben, miközben a nyílt munkaerő-piacon elhelyezkedők aránya is nőtt az első félévben (13,8%-ra). Az ország specifikus ajánlásnak megfelelően a közfoglalkoztatás aktiváló elemeit is tovább erősíti a Kormány. Ennek keretében a munkaerő-piaci szempontból hátrányos helyzetű alacsony iskolai végzettségűek, szakképesítéssel nem vagy elavult szakképesítéssel rendelkezők, illetve kiemelten a közfoglalkoztatottak számára képzési lehetőségek, továbbá a közfoglalkoztatásból való kivezetést elősegítő személyes szolgáltatások nyújtására kerül sor. A 2014 végén indult képzési programokban a képzések szerkezetében jelentős elmozdulás történt az alapvető készségek és kompetenciafejlesztés felől a szakmai végzettséget nyújtó képzettségek felé (az OKJ képzések aránya 62%, a 2013/2014 évi programokra jellemző 22% után). A folyamatban lévő 2014/15-ös téli, és a korábbi évek képzési programjai keretében 2015. március 15-ig 162 756 fő közfoglalkoztatott bevonása valósult meg, emellett a 2014-20-as programozási időszakban új képzési programok indítására kerül sor.

A Kormány elindítja az alacsony képzettségűek és közfoglalkoztatottak új szakképzési, valamint alapkompenciákat fejlesztő, felzárkóztató képzési programjait. A közfoglalkoztatás célzottságát javítja 2015 közepétől a foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülők nagyobb arányú bevonása a **közfoglalkoztatási programokba**, amely intézkedés kapcsolódik a segélyezési rendszer átalakításához).

A munkaerő-piaci re-integrációval a legrászorultabb, inaktív réteg rendszeres munkajövedelemhez jut, aktivitásuk nő. További intézkedések segítik elő a közfoglalkoztatásból a nyílt munkaerő-piacra való átmenetet: az ajánlásnak megfelelően a képzések és a szolgáltatások fejlesztése erősíti a közfoglalkoztatás aktiváló erejét (15/c).

A közfoglalkoztatásból a nyílt munkaerő-piacra való kivezetést és a közvetíthetőség feltételeinek javítását elősegítő jogszabályváltozások értelmében ezen túl a közfoglalkoztatási jogviszonyban álló **(1) köteles elfogadni a felajánlott elsődleges munkaerő- piaci munkahelyet,**

(2) mentesül a munkavégzési kötelezettség alól az állásinterjú idejére, továbbá

(3) a 25 év alattiak esetében a közfoglalkoztatás nem minősül megfelelő állásajánlatnak (lásd Ifjúsági Garancia).

Forrás: MAGYARORSZÁG 2015. ÉVI NEMZETI REFORM PROGRAMJA

A közfoglalkoztatás célja, hogy a munkára képes, tartósan munkanélküli személyek vegyenek részt valamely közfoglalkoztatási formában, annak érdekében, hogy rendszeres munkajövedelemhez jussanak. Az alacsony iskolai végzettségű munkavállalók számára ugyanis a nyílt munkaerőpiacra való visszakerülés első lépcsőjét a közfoglalkoztatásban való részvétel jelentheti.

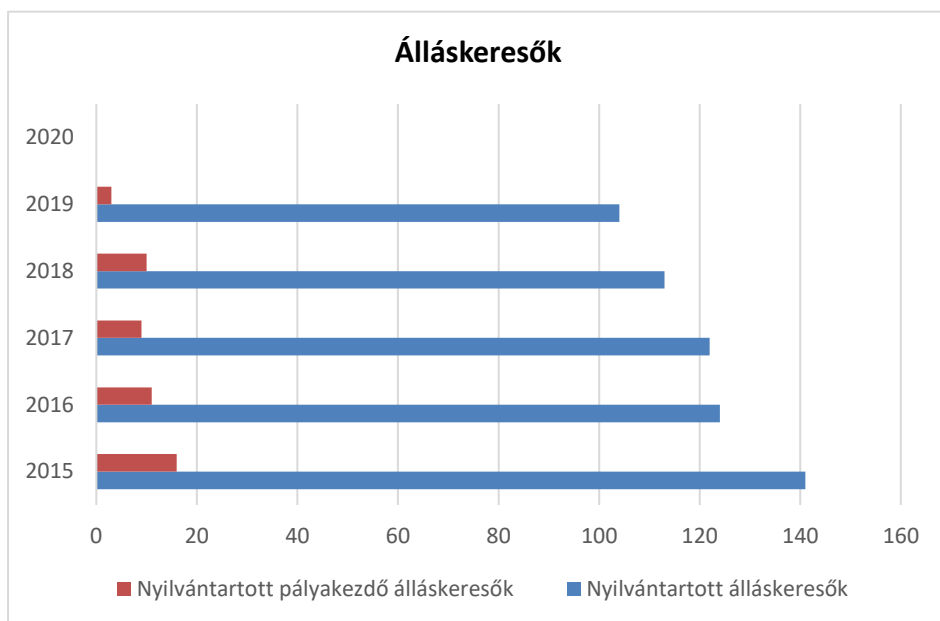
A közfoglalkoztatásban résztvevők száma csökkenő tendenciát mutat.

a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben /térsgben működő foglalkoztatási programok. stb

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma

Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2015	141	16
2016	124	11
2017	122	9
2018	113	10
2019	104	3
2020	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A nyilvántartott álláskeresők kis részét képezik csupán a pályakezdő álláskeresők.

A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja – közlekedés

Budapest 50 km távolságra van Tasstól.

Bács-Kiskun megye megyeszékhelye Kecskemét, mely 60 km-re található. A lakosság egy része ingázik, Budapestre, Dunaújvárosba járnak tanulni, dolgozni.

A megyeszékhely közlekedésileg jól megközelíthető. Kerékpár úthálózat még nem kiépített.

A Kunszentmiklósi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya fogadja az álláskeresőket.

A kormányhivatal foglalkoztatási osztálynál minden esetben elsődleges szempont, hogy az ügyintézők az ügyfelek részére megfelelő állásokat keresnek és ajánlanak fel. A Kirendeltségen a munkaerő-piaci képzések lebonyolításában, a képzési lehetőségek felkutatásában, a pályaválasztási tevékenységben az intézményi és piaci képzőkkel tart fenn kapcsolatokat. Ezen kívül az országosan igénybe vehető kedvezményeket érhetők el a munkanélkülieket foglalkoztatni kívánó vállalkozások részére.

Munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése

Felzárkóztató és szakmát nyújtó képzésekre lehet jelentkezni a szomszédos Kunszentmiklóson, a Mátrix Oktatási Központba.

Az önkormányzat közmunkaprogramjának megvalósulásához anyagi támogatást nyújt a Belügyminisztérium.

Mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

A közfoglalkoztatásban az emberek kiválasztása során figyelembe vesszük, hogy a nagyon nehéz helyzetben lévő családokból is részt vehessenek a programban.

Feladatok: Helyi közszolgáltatások: • Köztisztasági feladatok: közterület takarítás, buszmegállók, utak, járdák, parkok, terek, gépkocsi parkolók takarítása, • Útkarbantartás: helyi közutak, járdák, hó- és síkosságmentesítés, • Fűkaszás, parlagfű irtás: közterületeken, utak, járdák mentén, önkormányzati tulajdonú vagy fenntartású ingatlanokon végzett időszakos kaszás, gyomirtás, • Parkgondozás: közterületeken utak, járdák mentén, önkormányzati tulajdonú vagy fenntartású ingatlanokon, parkok, terek, növényvédelmi, kertészeti, munkáinak elvégzése, • Temetők karbantartásában közreműködés, • Csapadékvíz elvezető árkok karbantartása. Épület karbantartás: Önkormányzati intézmények és létesítmények belső, külső állagmegóvási, karbantartási munkái.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

A **segélyezési rendszer átalakítása** során egységessé válik a szétaprózódott szociális segélyezési rendszer. **2015. március 1-jétől az átalakítást követően az állam és az önkormányzat segélyezéssel kapcsolatos feladatai és a felelősségi körök egyértelműen elválnak**, a segélyezési rendszer átláthatóbbá válik, amely így megelőzhetően reagál a helyi, térségi problémákra, valamint jobb lefedettséget biztosít a helyben lakó rászorultak számára. Az állami felelősségi körben kötelezően biztosítandó ellátások szabályait továbbra is a szociális törvény tartalmazza. Ezen ellátások megállapítása és folyósítása egységesen járási hatáskörbe kerül, finanszírozásuk teljes mértékben a központi költségvetésből történik.

A kötelezően biztosítandó ellátások járási szintre emelésével elősegíthető az **országosan egységes jogalkalmazási és segélyezési gyakorlat**.

Az önkormányzatok által biztosítandó ellátások jogosultsági feltételeit, összegét az önkormányzatok állapítják meg, ezáltal az önkormányzatok lehetősége nő a helyi közösség szociális biztonságának erősítésére, a szociális segélyek megfelelő biztosítására.

Az ellátások finanszírozását az önkormányzatok elsősorban saját adóbevételeiből teremthetik meg, emellett a központi költségvetés továbbra is támogatja az alacsony adóerő-képességű települések szociális feladatainak ellátását.

A finanszírozási rendszer kiemelten támogatja a forráshiányban szenvedő településeket azáltal, hogy a központi forrást közöttük az adóerő-képességük szerint sávosan osztja el, több forrást biztosítva az alacsony adóerő-képességű önkormányzatok számára.

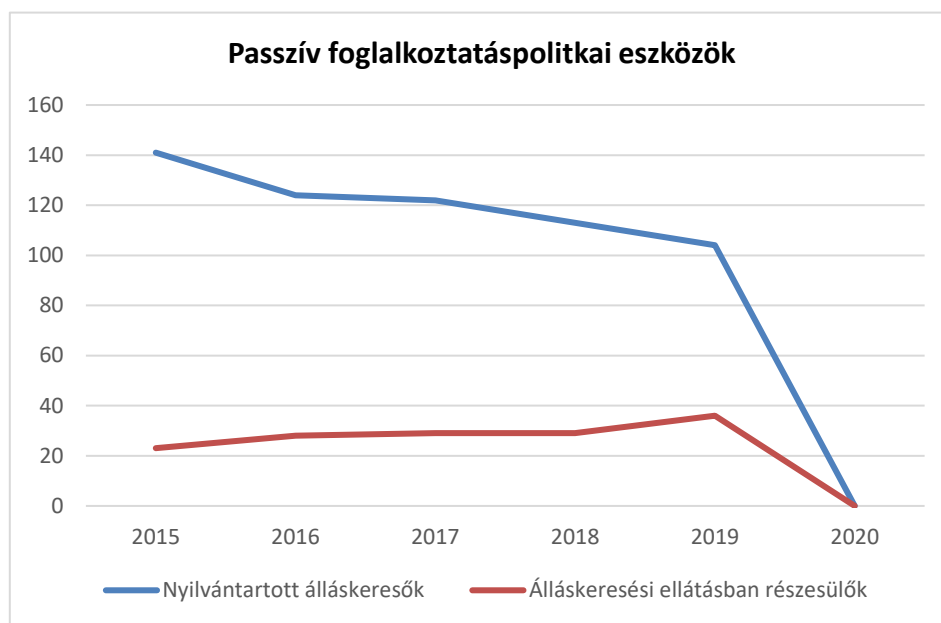
Azoknak az önkormányzatoknak, amelyek a rászorulókat ellátását az adóerő-képesség alapján biztosított forrás felhasználásával sem tudják megfelelően biztosítani, pályázati úton lehetőségük lesz rendkívüli támogatást igényelni. Forrás: MAGYARORSZÁG 2015. ÉVI NEMZETI REFORM PROGRAM

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresőket ellátásai I.

Év	Nyilvántartott álláskeresőket száma (TS 052)		Álláskeresőket ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresőket száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2015	141	8,03%	23	16,31%
2016	124	7,13%	28	22,58%

2017	122	7,04%	29	23,77%
2018	113	6,56%	29	25,66%
2019	104	6,01%	36	34,62%
2020	n.a.	-	n.a.	-

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

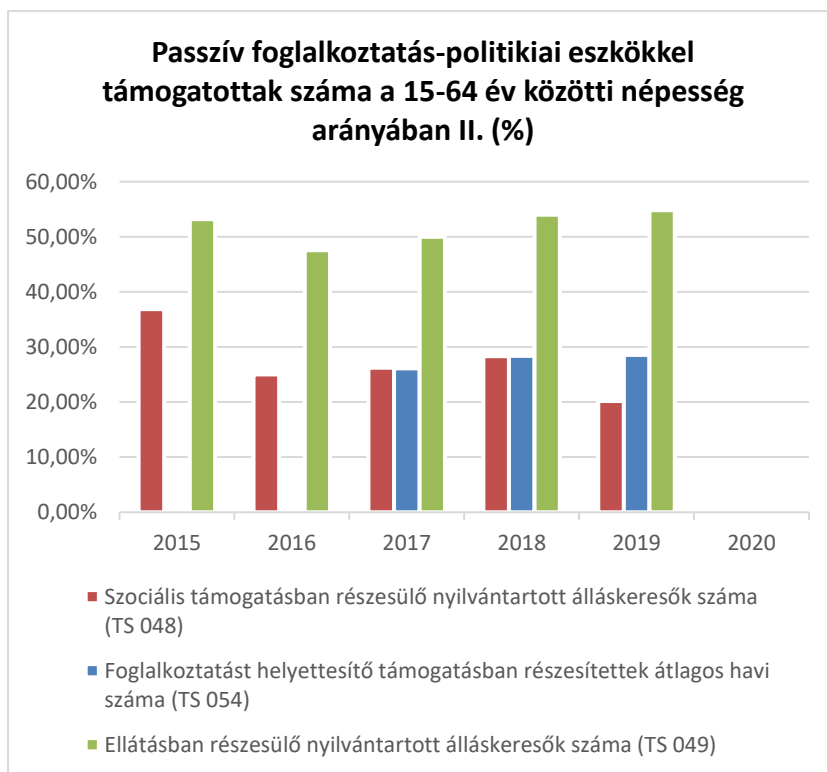

Az álláskeresési ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők százalékos aránya az elmúlt években fokozatosan emelkedik, míg a nyilvántartott álláskeresők száma csökken.

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.

Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2015	52	36,88%	n.a.	-	75	53,19%
2016	31	25,00%	n.a.	-	59	47,58%
2017	32	26,23%	32	26,13%	61	50,00%
2018	32	28,32%	32	28,37%	61	53,98%
2019	21	20,19%	30	28,58%	57	54,81%
2020	n.a.	-	n.a.	-	n.a.	-

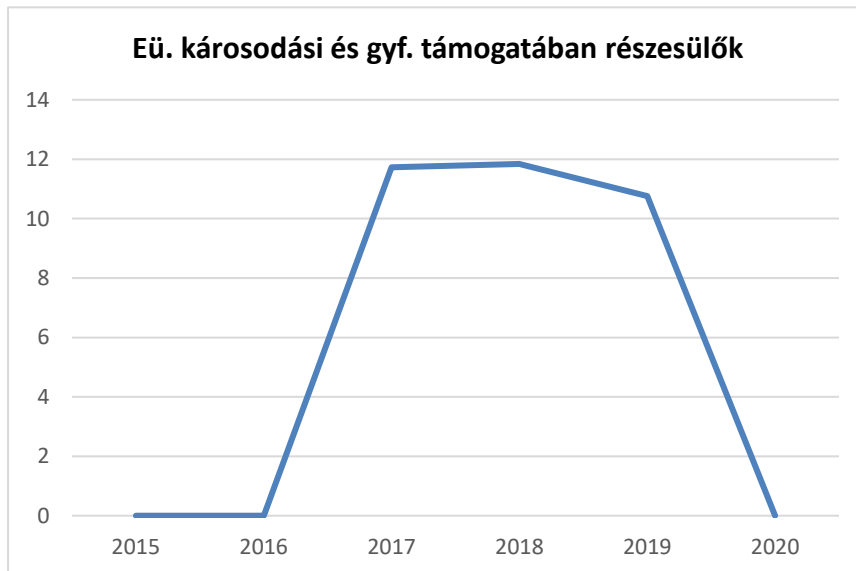
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A szociális támogatásban részesülő álláskeresők aránya csökken, a foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülők aránya szinte változatlan. Az ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma minimális növekedésnek indult 2017-től.

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás	
Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2015	n.a.
2016	n.a.
2017	12
2018	12
2019	11
2020	n.a.

Forrás: TeIR, KSH

A szociális igazgatásról és ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény az elmúlt években többször is módosították.

2015. március 1-től jelentős mértékben átalakult a pénzügyi és természetbeni szociális ellátások rendszere.

Az állam és az önkormányzat segélyezéssel kapcsolatos feladatai élesen elválasztásra kerültek, melynek előírásait a Képviselő-testület 2015-ben új rendeletébe építette be.

Az aktívkorúak ellátásának körében megállapított rendelkezésre állási támogatást felváltotta a foglalkoztatást helyettesítő támogatás, amelynek feltételei több helyen is átalakultak. Alapvető módosítás, hogy a támogatásra való jogosultságot évente felül kell vizsgálni, míg a rendelkezésre állási támogatást csak kétfévente kellett.

A két felülvizsgálat között eltelt időben minden támogatottnak legalább 30 nap munkaviszonyt kell létesítenie, olyan módon, hogy az igazolható legyen a felülvizsgálatkor. Erre lehetősége van több módon. Nyílt munkaerőpiacon folytat keresőtevékenységet, egyszerűsített foglalkoztatottként létesít munkaviszonyt, háztartási munkát folytat, munkaerő-piaci programban vesz részt, közérdekű önkéntes tevékenységet folytat, vagy közfoglalkoztatásban vesz részt.

Az aktívkorúak ellátásában részesülőknek továbbra is előírás a kormányhivatal foglalkoztatási osztályokkal való együttműködés, míg az egészségkárosodott személyek kivételével a rendszeres szociális segélyre jogosultak az arra kijelölt szervvel kötelesek együttműködni.

A megállapodás elsődleges célja olyan szolgáltatások biztosítása, amely a munkaerőpiacra történő visszahelyezést segíti.

A beilleszkedést elősegítő program a munkanélküliség káros hatásait segít enyhíteni.

Az anyagi helyzet romlásának következményeként a munkanélküli emberek kapcsolatai beszűkültek, megváltozott énképük és életvitelükben is izolálódtak. Az anyagi nehézségek konfliktusokat idéznek elő a munkanélküliek családjában.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

Megyei jellemzők (KSH, 2011):

A megye lakásállománya 1949-2011 között több mint másfélszeresére nőtt. Az elmúlt évtizedben a lakásállományon belül a nem lakott lakások száma valamivel nagyobb mértékben emelkedett, mint a lakott lakásoké.

Bács-Kiskun megyében található az ország lakásállományának 5,4 százaléka, csaknem 239,2 ezer lakás és lakott üdülő.

Az önkormányzati törvény az önkormányzatok ellátandó feladatai között rögzíti a lakás (és helyiség) gazdálkodást. A törvény rögzíti az önkormányzatok számára a hajléktalanság megelőzésének, és a területükön hajléktalanná vált személyek ellátásának és rehabilitációjának kötelezettségét 2013. január 1-jétől.¹⁶

Forrás: TEIR, Önkormányzati adatok

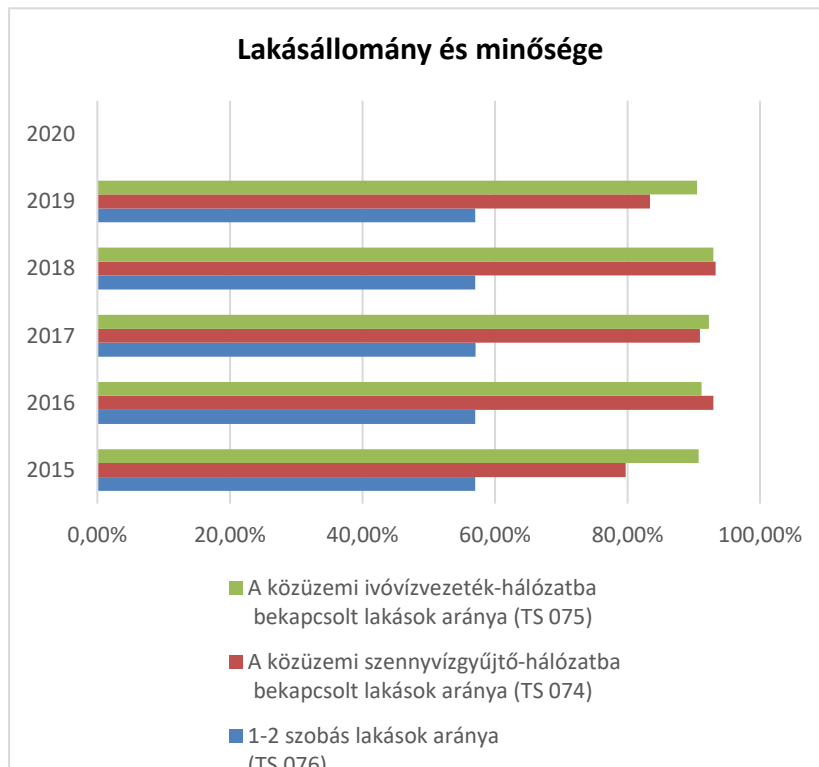
a) bérlakás-állomány

A 2011-es népszámlálás adatai szerint Bács-Kiskun megye csaknem 3,7 ezer önkormányzati bérlakásának jelentős része, valamivel több mint 41 százaléka, 2001-hez hasonlóan továbbra is Kecskemétre koncentrálódott.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány						
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2015	1180	n.a.	n.a.	57,03%	79,75%	90,76%
2016	1180	n.a.	n.a.	57,03%	92,97%	91,19%
2017	1179	n.a.	n.a.	57,08%	90,92%	92,28%
2018	1180	1	1	57,03%	93,31%	92,97%
2019	1180	n.a.	n.a.	57,03%	83,39%	90,51%
2020	n.a.	n.a.	n.a.	-	-	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

¹⁶ Éves jelentés a lakhatási szegregációról, 2011. Habitat for Humanity Magyarország, 2012. június

3.4.2. Bérlakás és szociális lakásállomány

Önkormányzatunk bérlakással nem rendelkezik.

3.4.3 Lakhatást segítő támogatások

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2015	n.a.	n.a.

2016	n.a.	n.a.
2017	942	6
2018	263	979
2019	230	801
2020	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A Szociális törvény módosítása folytán 2015. március 1-jétől az "önkormányzati segély"-t új elnevezésű támogatási forma, a "települési támogatás", illetve a "rendkívüli települési támogatás" váltja fel. Önkormányzatunk helyi rendeletben szabályozza a települési támogatás formáit és a támogatási feltételeket.

Szociális veszélyek

Bács-Kiskun megyében a népesség 2,3 százalékát kitevő, mintegy 11.800 személy a közösségi elhelyezést nyújtó intézmények (intézeti háztartások) lakója vagy hajléktalan volt 2011-ben, számuk 17 százalékkal kevesebb a 2001. évinél.

Településünkön szegregált körzetek nincsenek.

Hajléktalan fő 1-1 fordul elő. Elhelyezésüket családi, vagy egyéb befogadó személynél mindezidáig meg tudtuk oldani.

A lakásviszonyok jellemző problémái a közműdíj-, illetve lakáshitel-tartozások, hátralékok felhalmozódása. Lakhatást segítő támogatás a lakhatási támogatás, melyet elsősorban természetben (közműdíj jóváírás formájában) nyújt az önkormányzat. A szociális törvény rendelkezik az adósságkezelési szolgáltatásról, amely akkor nyújt segítséget, ha már összegyűlt egy nagyobb összegű díjhátralék. Alapítványi támogatási programok eljuttatásával segítjük az adósságcsapdából való kikerülést, azonban nagyon nehéz, mert a csekély követelményeknek való megfelelés is nagyon nagy erőpróba némely család részéről.

Pl. Máltai Szeretetszolgálat Hátralékkezelő programja segítséget nyújt a hátrányos helyzetű családok számára.

Legközelebbi hajléktalan, átmeneti szállók:

Magyar Mentőszolgálat-Alapítvány-hajléktalanok nappali melegedője
Dunaújváros, Kandó K. tér 4.

- o **Kecskeméten:** a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület Kecskeméti Csoportja által megnyitott Komplex Hajléktalanellátó és Rehabilitációs Központ.
Elérhetősége: 6000 Kecskemét, Matkói út 20., 76/506-520, 76/506-521

- **Kiskunfélegyházán:** Családok Átmeneti Otthona: Gyermek és szülők számára ideiglenes jelleggel bentlakás biztosítása.
6100 Kiskunfélegyháza, Nyomás V. tanya 5., 76/461-640, 70/379-2661
- **Kiskunfélegyházán:** hajléktalan ellátás.
6100 Kiskunfélegyháza, Alpári út 61., 76/461-640, 70/339-4308
- **Kiskunhalason:** Férfi Hajléktalanszálló és Népkonyha
6400 Kiskunhalas, Molnár u. 6., 77/423-820

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

Településünkön telepek, szegregátumok nincsenek.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az egészségügy területén a Kormány kiemelt célja az állampolgárok egészségi állapotának javítása, az egészségben eltöltött életek növelése, a területi egészség-egyenlőtlenségek csökkentése, valamint az egészségügy működési hatékonyságának és a **megfelelő hozzáférés lehetőségének javítása**. Az Eurostat adatai alapján 2004. és 2012. között nőtt a születéskor várható élettartam. A lakosság egészségi állapotának javítása érdekében több, nemzetközi szinten is elismert kormányzati intézkedés született. A fontosabbak között említhetjük a **népegészségügyi termékadó bevezetését**, a **nemdohányzók védelméről szóló törvény** szigorítását, az élelmiszerekben lévő **transz-zsírsavak megengedhető legnagyobb mennyiségét**, valamint a **közétkeztetésre vonatkozó szigorúbb táplálkozás-egészségügyi előírásokat érintő szabályozást**. A Kormány elkötelezett az egészségügyi ellátórendszer népegészségügyi fókuszú átalakításában. Az egészségügyi alapellátási rendszer új alapokra helyezése jelenleg folyamatban van. Cél egyrészt **vonzóvá tenni az orvosok számára a háziorvosi pályát**, másrészt megerősíteni ezen ellátási formát oly módon, hogy az alapellátási kompetencia keretein belül a háziorvosok minél szélesebb körben képesek legyenek ellátást nyújtani a betegek számára, tehermentesítve ez által a járó- és fekvőbeteg ellátást. A háziorvosi alapellátás területi egyenlőtlenségeinek csökkentése céljából a **leghátrányosabb helyzetű kistérségek településeire kiterjedő ellátási kötelezettséggel** működő háziorvosi szolgáltatásokat már jelenleg is 50 %-kal magasabb fix összegű díjazás illeti meg, illetve az ún. helyébe.

A háziorvosi alapellátást és a „kapuőr” funkciót számos intézkedés segíti, így a **teljesítmény alapú finanszírozás bevezetése**, a prevenció erősítését célzó egészségfejlesztő irodák (EFI) létrehozása. 2013 ősze óta 61 **egészségfejlesztési iroda** jött létre (ebből 20 a leghátrányosabb helyzetű kistérségekben, és 41 olyan régiókban, ahol az egy főre jutó GDP kevesebb az EU-25 átlagának 75%-ánál). A hatékonyság növelése folyamatosan jelen lévő, kiemelt prioritása az egészségpolitikának, ami az ellátórendszer strukturális átalakításában és a gyógyszerügy területén (**generikus árverseny támogatása, hatóanyag felírás meghatározott körben**) egyaránt érvényesül. A járó beteg szakellátás folyó finanszírozási arányához képest több fejlesztési forráshoz jutott, valamint hangsúlyosabban jelennek meg az intézményrendszer egészét érintő hatékonyságjavító fejlesztések, melyeknek hatása a beruházások (**egészségpólusok és onkológiai centrumok fejlesztése**, intézményi funkcióváltások, párhuzamos kapacitások megszüntetése, korszerű diagnosztika fejlesztése) befejezését követően lesz érzékelhető. Az egészségügyi szakellátás finanszírozási rendszerének átalakítása jelenleg folyik. Ennek célja egy fenntartható, költségvetési egyensúlyi állapotot tükröző, jól működő intézményrendszer. **Az egészségügyi ellátásokhoz való egyenlő hozzáférést gátló „hálalpenz” gyakorlatának felszámolásában** is fontos mérföldkönek számítanak ezek az intézkedések. Forrás: Egészségügyi Ágazati Stratégia

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett házi orvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett házi orvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2015	n.a.	1	n.a.	1	143	n.a.
2016	n.a.	1	n.a.	1	134	n.a.
2017	n.a.	1	n.a.	1	n.a.	15
2018	n.a.	1	n.a.	1	n.a.	15
2019	n.a.	1	n.a.	1	n.a.	13
2020	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH
Tstar

3.6.2. Népkonyha

Településünkön nem üzemel népkonyha

A népesség egészségügyi helyzetére jellemző, hogy egyes népbetegségek, mint a magas vérnyomás, a szív- és érrendszeri elváltozások a népesség közel negyedét érinti. Az emésztőszervi és az anyagcsere betegségek aránya is magas. A házi orvosi egészségügyi statisztikák alapján megállapítható, hogy az ún. belgyógyászati megbetegedések fordulnak elő leggyakrabban (magas vérnyomás, különböző szívbetegségek, anyagcsere-kórképek, cukorbetegség, rosszindulatú daganatok). A gyermekek esetében továbbra is az asztma, a mozgásszervi elváltozások, az általános immunrendszer elváltozásai, a bőr speciális immunrendszerének gyulladási állapota, valamint a táplálkozási és anyagcsere megbetegedések a legjellemzőbbek.

A lakosság az alap egészségügyi és szociális közszolgáltatások többségét helyben eléri. Az Önkormányzat minden kötelező feladatát ellátja, megjelenő lakossági igények alapján önként vállalt feladatokkal egészíti ki az ellátó rendszerét.

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Az egészségügyi ellátás színvonalasan biztosított az alapellátás körébe tartozó települési önkormányzati feladatok tekintetében:

- házi orvosi, házi gyermekorvosi ellátás,
- fogorvosi alapellátás,
- védőnői ellátás,
- iskola- és ifjúság orvosi ellátás.

Az ügyeleti ellátást a Dr. Kolozs Gergely Kistérségi Egészségügyi Centrum látja el.

A Dunavecsei Járóbeteg Szakrendelő 39 éve szolgálja a környező 7 település (Solt, Újsolt, Dunaegyháza, Apostag, Dunavecse, Szalkszentmárton, Tass) lakosságának szakorvosi ellátását.

A sürgősségi betegellátást, valamint a speciális szakellátásokat a Dunaújvárosi Szent Pantaleon Kórház és Rendelőintézet biztosítja.

A védőnő a házi gyermekorvossal szoros együttműködésben végzi munkáját. Tevékenységükkel a település egészét lefedik, az érintett családok (anyák, várandósok, gyermekek) részére elérhetőek.

Az iskola-egészségügyi feladatellátást a gyermekorvos védőnőnkkel közösen végzik.

A területi ellátásért felelős kórház a Bács-Kiskun Megyei Kórház.

A személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz a KESZI biztosítja az állampolgárok számára az egyenlő esélyű hozzáférést. Az intézményben a preventív rendszerszemléletű szociális munka keretében komplex segítséget nyújtanak az állampolgárok önálló életvitelének és készségének megőrzéséhez, erősítéséhez. Ide sorolható: a szociális étkeztetés, a házi segítségnyújtás, családsegítés, gyermekjóléti szolgáltatás. A szociális ellátások és a szolgáltatások összehangoltan, koordináltan működnek, nagymértékben lefedik a szociális szükségleteket. A helyi szociális ellátórendszer középpontjában továbbra is a segítségre szoruló emberek állnak, akiknek színvonalas ellátása feltételezi az emberi értékek tiszteletben tartását. A helyi szociális szolgáltatások gyakorlatában a személyközpontú szociális munka folyamatosan biztosított, amely megteremti a hátrányos helyzetben élők támogatásának, az esélyegyenlőség megteremtésének feltételeit.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkor kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A népegészségügyi, koragyermekkor kötelező szűrésekhez való hozzáférés a lakosság számára biztosított (helyben, illetve Kecskeméten, Dunaújvárosban). A primer és szekunder prevenció tevékenységét leghatékonyabban a védőnői szolgálat és a házi gyermekorvosi ellátás biztosítja.

Fogászati szűrést az iskola-egészségügyi feladatok közt a helyi fogorvos végez az oktatási intézményekkel történt megállapodások alapján. Az iskolafogászati rendelésen szinte minden tanuló megjelenik szűrővizsgálaton.

Uniós pályázati lehetőségek kihasználásával helyi rendezvényeken, alkalomszerűen általános szűrésre adunk lehetőséget, mint prevenció eszközt.

a) Megvalósult programok az egészségügyi állapot javítása érdekében:

Ingyenes szűrő program valósult meg az EFOP 1.5.3.pályázat keretében a Faluházban több mint 100 fő egészségi állapota lett szűrve.

Mozgás torna népszerűsítése

Az idősek napján meridián torna népszerűsítése és tanítása történt meg.

2019. májustól havi 1 alkalommal Dr. Kovács Gyula háziorvos tartott előadást a Könyvtárban preventív célból. A Könyvtár adott helyet Dr. Kuti Ákos nőgyógyász előadásainak melyek szintén havonta egy alkalommal került megrendezésre. A célcsoport a nők valamint az idősek a tassi lakosság közül.

A két program havonta 1-1 alkalommal kötötte le az érdeklődők figyelmét. A Könyvtár a programsorozatokra 12 alkalommal biztosított lehetőséget.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Az önkormányzat minden köznevelési intézményben, bölcsődében megszervezi a közétkeztetést, amely megfelel az érintett korosztály egészséges étrendjére vonatkozó elvárásoknak.

Gyermekétkeztetés (bölcsődei, óvodai, iskolai)

A 2019-es adatok alapján:

- rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma: **155 fő**
- sajátos nevelési igényű gyermek/fogyatékos/: **n.a.**
- három vagy több gyermekes: **30 fő**
- nevelésbe vett: **n.a.**
- rendelet szerint: a családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíj járulékcal csökkentett, azaz nettó összegének a 135%-át, gyermekét egyedül nevelő esetében a 145%-át: **49 fő**
- családjában tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek: **2 fő**

Normatív kedvezményben nem részesültek száma: **2 fő**

2020. évben az óvodában 70 fő étkezett.

Az óvodások közül **68** gyermek kapta az étkezést térítés nélkül, tekintettel arra, hogy rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosultak, három vagy több gyermeket nevelnek, vagy a család jövedelemére tekintettel.

Az általános iskolában összesen 102 gyermek részesült 2020. évben étkeztetésben.

Ebből

- rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő térítésmentesen étkező gyermekek száma: **42 fő.**
- 3 vagy több kiskorút nevelő családok azon gyermekei, akik nem részesülnek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben **15 főt** tesznek ki. Ők 50% térítési díjkedvezményt kaptak.
- Ugyancsak 50% kedvezményt kaptak a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben nem részesülő tartós beteg gyerekek. Az ő számuk **2 fő**
- Gyermekétkeztetési támogatásban részesült **59 fő.**

A fentiekből látható, hogy mindössze 43 gyermek nem részesül térítési díj kedvezményben, összes étkezők 42 %-a.

Szünidei gyermekétkeztetés

2016. január 1-jétől a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény szabályozása alapján a települési önkormányzatok kötelezően ellátandó feladatként biztosítják a szünidei gyermekétkeztetést, melynek keretében **a szülő kérelmére az önkormányzatnak napi egyszer meleg ételt kell biztosítania valamennyi iskolai szünidő, valamint az óvoda és bölcsőde ezen időszakoknak megfelelő zárva tartása időtartamára** eső munkanapokon a **hátrányos helyzetű** és rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, **halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek részére**, ideértve azokat a gyermekeket is, akik nem rendelkeznek intézményi – bölcsődei, óvodai vagy iskolai tanulói - jogvisztonnyal.

Szünidei gyermekétkezésben részesülők száma				
év	tavaszi	nyári	ősz	téli
2016	87	95	56	61
2017	51	65	46	64
2018	49	54	45	52
2019	46	39	25	37
2020	20	37	20	36

Forrás: Önkormányzat

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Az önkormányzati sporttevékenység magában foglalja a testnevelés és sportkultúra valamennyi formáját, a gyermekek és felnőttek test kulturális, rekreációs és szabadidős tevékenységétől, rendszeres testmozgásától a technikai és szellemi sportokon át a versenysportig, beleértve a testnevelés, testedzés és az egészségmegőrzés minden kapcsolódó területét.

Tasson jelenleg az alábbi szakosztályok érhetőek el:

- Labdarúgás

Szabadidős célú, sport alapszolgáltatások elérhetőségének és minőségének javítása fontos teendő az elkövetkező időszakban, mely hozzájárul a lakosság testi-lelki egészségének javulásához, elősegítve a helyi identitás erősítését.

A sportoláshoz kapcsolódó sportlétesítmények és az aktív mozgásra alkalmas terek kialakítása, fejlesztése:

- játszótér fejlesztése, bővítése
- futballpálya karbantartása •
- sportcsarnok fejlesztése •
- a nem eszközigenyes, kreatív programok, vetélkedők

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A nyilvánosság által mindenki számára biztosított.

Településünkön a KESZI látja el a szociális alapszolgáltatási feladatokat és a család –és gyermekjóléti szolgáltatás feladatát. A szakmai munka hatékonyságának, minőségének egyik záloga az

intézményen belüli- és a külső szakemberekkel történő aktív esetmegbeszélő csoportok működtetése, valamint a szupervíziós lehetőség biztosítása.

A gyermek érdeke felette áll minden egyéb érdeknek. Az intézményben hat szakfeladat van, melyek egyike sem könnyű terület, legnehezebben teljesíthető talán a gyermekjóléti szolgáltatás. Az aktuális helyzeteket gyorsan, felelősségteljesen kell felmérni és a szükséges intézkedést megtenni.

Akár az intézményen belüli szakmai csoportok között, akár a társult települések közötti együttműködés, folyamatos kétoldalú párbeszéd alapvető kívánalom.

A **KESZI** szakfeladatai:

1. **Támogató szolgálat:** Az elmúlt időszakban egyre növekvő igény jelentkezett a személyi segítségre.

2. **Házi segítségnyújtás:**

A házi segítségnyújtást a megfelelő gondozási szükséglettel rendelkező – elsősorban idős - személyeknek kell biztosítani saját lakókörnyezetükben, akiknek az önálló életvitelük fenntartása érdekében szükséges az ellátás.

Alapvető gondozási-, ápolási feladatokat, higiénias körülmények megtartását, veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzését célzó szolgáltatás.

Gondozónők száma: 2 fő, Ellátottak száma Tasson: 27 fő (2017. december 31-i adat)

Gondozónők száma: 2 fő, Ellátottak száma Tasson: 30 fő (2018. december 31-i adat)

3. **Család – és Gyermekjóléti szolgáltatás:**

2016. január 1-től törvényi változás miatt a gyermekvédelem rendszere megváltozott, az eddig külön egységként működő Családsegítő- és a Gyermekjóléti Szolgálat összevonásra került. A hatósági ügyekben érintett gyermekes családjainkat (védelembe vétel és szakellátás) át kellett adnunk a Kunszentmiklósi Család- és Gyermekjóléti Központnak. A törvény szellemében a családsegítő feladata ettől az évtől kezdve kiemelten a prevenció (lett volna). A próbaévben sok nehézséggel meg kellett küzdenünk, ezek közül a legfontosabbak:

- A szakmai protokoll havi három látogatást ír elő a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat családsegítője részére. Tapasztalatunk azt mutatja, hogy ez sokszor szakmailag nem indokolt, az ügyfelek zaklatásként élik meg és időhiány miatt nem kivitelezhető

- „Kettős családgondozás”: egy-két napon belül kétszer keressük fel a családot (esetmenedzser, családsegítő). A kliens nem mindig érti, mi a különbség az esetmenedzser és a családsegítő között és hogy miért keresi őt mindkét szakember. A jelzőrendszeri tagoktól is rövid időn belül sok esetben a Szolgálat is, a Központ is kér véleményt.

- A védelembe vétel kezdeményezésétől a jogerőre emelkedésig (több hónap) a szolgálat az illetékes, a családsegítő gondozza a családot, eszköz nincs a kezében, kötelezni, előírni feladatot nem tud. Az esetmenedzser ugyan sok esetben már ebben az időszakban felveszi a kapcsolatot a családdal, esetlegesen látogatja is, ez a tisztázatlan helyzet a jogerőre emelkedés fent említett elhúzódása miatt hónapokig is eltart.

4. - A megnövekedett bürokratikus terhek miatt a Család- és Gyermekjóléti Szolgálatnál kevés idő marad prevencióval, közösségfejlesztéssel, csoportmunkával foglalkozni

év	alapellátásban történő gondozás	védelembe vett kiskorúak száma	átmeneti nevelt	családok száma összesen
2015	24	4	7	15
2016	50	4	8	34
2017	46	4	8	35
2018	52	9	7	38
2019	44	8	5	36

Jelzések száma:

A törvényi előírásoknak megfelelően 2020-ban tartottuk mag Tasson az aktuális éves gyermekvédelmi tanácskozást az öt társult település jelzőrendszeri tagjainak és a Család- és Gyermekjóléti Központ eszményeinek és járási jelzőrendszeri tanácsadójának részvételével.

Az éves tanácskozás tapasztalatai és a jelzőrendszer tagjainak beszámolóit alapján éves intézkedési tervet készítettünk, melyet a Család- és Gyermekjóléti Központ járási jelzőrendszeri tanácsadójának megküldtünk.

A 15/1998. (IV.30.) NM rendelet meghatározása szerint Szolgálatunk az elmúlt évben is hat alkalommal tartotta meg szakmaközi eszmegbeszélését előre meghatározott témakörben.

A hatósági intézkedést megelőzően minden esetben eszmekonferenciát tartottunk az illetékes szakemberek (ettől az évtől a Család- és Gyermekjóléti Központ munkatársai is) és a család részvételével.

Szolgalatunkhoz főként anyagi probléma, családi konfliktusok (családon belüli erőszak), szülők vagy a család életvitele illetve szülői elhanyagolás, bántalmazás miatt érkezett jelzés 2017-ben.

Családsegítés keretében

- Lakossági pályázatok, ügyintézés: 2016-ban folytatták a különféle egyéni pályázati programokon történő részvétel segítségét. Pl. Máltai Szeretetszolgalat Hátralekkelő programja által több családot tudtak segíteni. Minden társult településen került beadásra pályázat, ami elsősorban a nagycsaládosoknak jelentett segítséget.
- A Magyar Nemzeti Üdülési Alapítvány az Erzsébet program keretében a nyugdíjasoknak szociális üdülésre és kedvezményes fürdőbelépőkre – az egészségmegőrzéshez szükséges aktív kikapcsolódás elősegítése érdekében – nyugdíjasok számára pályázatot hirdetett. Az előző évhez hasonlóan 2016-ban is többen kérték a segítséget a pályázat benyújtásában.
- Pénzbeli támogatásokhoz történő hozzájárulás segítése: Egészségbiztosítási Pénztár egyszeri segélye által megközelítőleg félmillió forint támogatást sikerült juttatni egészségkárosodott lakosoknak a háziorvosok közreműködésével központi forrásból.
- Adományozás: Lakossági felajánlás gyakori volt a 2017-es évben. A korábbi évekhez képest növekedett az adományozási szándék a helyi lakosság részéről.
- nagycsaládosoknak pl. bútorok, hűtő, számítógép, szemüveg, stb.
- Szállítás: orvoshoz, vagy kormányhivatal foglalkoztatási osztályhoz
- 30 óra önkéntes munka: Aktív korúak ellátásában részesülő ügyfeleink számára továbbra is biztosítjuk, hogy intézményünknel kerti munkában ledolgozhatják az ellátásukhoz szükséges – évente 30 óra önkéntes munka – kötelezettségüket.

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

A települési ellátórendszer elemei mindenki számára hozzáférhetők, egységes, egymásra épülő szolgáltatásokat nyújt folyamatos és megbízható módon. Az ellátórendszer hatásosságát és hatékonyságát eredményezi az is, hogy az egészségügyi, az oktatási- közművelődési-, sport- és a foglalkoztatási intézmények, szervezetek a szakmai programjuk megvalósítása során együttműködnek.

Az Önkormányzattal szemben a közszolgáltatások nyújtása során hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt panasz soha nem érkezett.

Önkormányzati intézmények, ahol jelenleg nem kiépített az akadálymentesítés: orvosi rendelő

A többi intézmény esetében kiépült az akadálymentesítés.

h) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

A pénzbeli ellátások és a közszolgáltatások szervezése során pozitív diszkriminációval segítjük a célcsoportokhoz tartozókat. Ez részben szabályozási eszközökkel, részben eljárások bevezetésével, részben a nyilvánosság eszközeinek alkalmazásával történik.

A szakemberek a hátrányos helyzetű emberek szűrésére különösen odafigyelnek. A családlátogatások alkalmával felhívják a figyelmet az egészségtudatos életmódra és tanácsadással segítik őket.

Pozitív diszkriminációnak minősül többek között:

- Adósságrendezési támogatás.
- Temetési segély

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

A közösségi élet szinterei sokrétűek, ilyenek a lakóközösségek, a munkahelyek, önkormányzati intézmények, a templomok, a civil szervezetek

A művelődésre, kikapcsolódásra a települési és civil rendezvények, a Faluház és a Könyvtár ad lehetőséget. A művelődési intézmények programjaikat a lakossági igényekre és a civil szervezetek kezdeményezéseire tekintettel alakítják. A zárt terek mellett jelentősek a közterület rendezvények is. (Majális, Falunap, Szüreti felvonulás, stb.)

Számos civil szervezet önkéntes munkájával és adományok közvetítésével enyhíti a hátrányos helyzetű családok mindennapjait. A szolidaritás és felelősség mind magánemberekben, mind a működő gazdasági szervezetekben jelen van. Jellemzően felajánlások, önkéntes munkában nyilvánul meg. Ez a jelenség karácsony közeledtével erősödik fel, december hónapban jóval magasabb az ajándékozás készítése.

A helyi kötelező közszolgáltatási feladatok megszervezése, a humán szolgáltatások, a szociális és gyermekjóléti ellátások, a település üzemeltetési feladatai, a közterületek tisztántartása biztosított. A állampolgárok számára elérhetőek, megfelelő színvonalon működnek és minden jogos igényt kielégítenek. Az önkormányzat részben, mint intézményalapító és fenntartó, részben szolgáltatási szerződés útján gondoskodik. Az egyes feladatok ellátása során együttműködik a helyi, nem önkormányzati fenntartású intézményekkel, civil szervezetekkel, gazdasági társaságokkal, a történelmi egyházakkal és egyéb szervezetekkel.

A közszolgáltatások esetében folyamatos cél az ellátás minőségének további javítása, a szolgáltatási biztonság megteremtése, illetve fenntartása, az érintett szolgáltatások megfizethetősége, egyben a közszolgáltatások fenntartása.

Az állampolgárok életminősége az élhető mindennap alapfeltételeit tartalmazza, ide tartoznak a fizikai környezettel kapcsolatos tényezők és az un. humánszolgáltatások a gyermekjóléti, a szociális, egészségügyi, óvodák, közművelődési, sport egyéb szabadidős tevékenységek. Alapvető cél az állampolgári elégedettség, a jó közérzet elérése, fenntartása.

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2018)

Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
---	---	---	---

db	van/nincs	db	db
1	1	3446	2

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A **Községi Könyvtár** saját, önkormányzati, illetve külsős szervezésű rendezvényeket bonyolít le. Rendezvények felsorolása a teljesség igénye nélkül:

Tass Könyvtár, Információs és Közösségi Hely, Statisztikai adatgyűjtés. 2019. Napi adatgyűjtő lap III.

Személyes használatok, rendezvények, képzések, csoportos foglalkozások			A résztvevők száma			A rendezvény típusa (jelölje x-szel)					
Sorszám	Dátum	Rendezvények, csoportos látogatások megnevezése	14 éven aluli	14 éven felüli	Összes	Kiállítás	Kult., közműv., közösségi rend.	Használoképzés	Olvasáskultúra fejlesztés	Digitális kompetenciafejl.	Egyéb
1.	2019.01.09	Ringató	4	8	12		1				
2.	2019.01.16	Ringató	8	12	20		1				
3.	2019.01.17	Biblioterápia	0	1	1				1		
4.	2019.01.18	Biblioterápia	0	13	13				1		
5.	2019.01.22	Tóth Péter Rendhagyó történelem óra	52	3	55						1
6.	2019.01.22	Dezső Dóra és Szűcs Miklós előadása	0	35	35		1				
7.	2019.01.23	Ringató	6	8	14		1				
8.	2019.01.25	Biblioterápia	0	14	14				1		
9.	2019.01.30	Ringató	4	8	12		1				
Január összes			74	102	176		5		3		1
10.	2019.02.06	Ringató	6	6	12		1				
11.	2019.02.13	Ringató	5	9	14		1				
12.	2019.02.19	Horváth Attila Farsang a képzőművészetben előadás	0	15	15		1				
Február összes			11	30	41		3				
13.	2019.03.09	Könyvtár megnyitó	20	45	65		1				
14.	2019.03.19	Könyvtárlátogatás 3. osztály	15	2	17				1		
15.	2019.03.22	Internet fiesta	21	1	22					1	
16.	2019.03.27	Csibe csoport	18	10	28				1		

17.	2019.03.29	Halacska csoport	11	3	14				1	
18.	2019.03.29	Biblioterápia	0	16	16				1	
Március összes			85	77	162		1		4	1
I. negyedév			170	209	379					
19.	2019.04.02	Egészségnap Iskola	30	2	32					1
20.	2019.04.02	Egészségnap Iskola	23	2	25					1
21.	2019.04.02	Gyermek joga	14	2	16					1
22.	2019.04.02	Gyermek joga	6	2	8					1
23.	2019.04.03	Molnár Péterné könyvbemutató	0	13	13		1			
24.	2019.04.09	Osztálydélután 4.b	14	1	15				1	
25.	2019.04.09	Költészet napja	20	18	38		1			
26.	2019.04.10	Ringató	11	11	22		1			
27.	2019.04.25	Székely Gábor könyvbemutató	0	26	26		1			
Április összes			118	77	195		4		1	4
28.	2019.05.07	Ecdl tanfolyam	0	9	9					1
29.	2019.05.08	Ringató	11	12	23		1			
30.	2019.05.14	Ecdl tanfolyam	0	12	12					1
31.	2019.05.15	Ringató	12	10	22		1			
32.	2019.05.16	Trianoni próba	7	2	9				1	
33.	2019.05.21	Ecdl tanfolyam	0	10	10					1
34.	2019.05.22	Ringató	9	11	20		1			
35.	2019.05.23	Méhecske csoport könyvtárlátogatás	19	4	23		1			
36.	2019.05.23	Gyermekbiblioterápia	10	1	11				1	
37.	2019.05.23	Dr. Kovács Gyula Egészség előadás	0	20	20					1
38.	2019.05.24	Lőrincz L. Gabriella könyvbemutató	0	15	15		1			
39.	2019.05.28	Ecdl tanfolyam	0	10	10					1
40.	2019.05.29	Ringató	9	12	21		1			
41.	2019.05.29	Lososzi Kati egészségmegőrzés és előadás	0	18	18					1
Május összes			77	146	223		6		2	4
42.	2019.06.04	Ecdl tanfolyam	0	11	11					1
43.	2019.06.05	Ringató	8	8	16		1			

44	2019.06.06	Gyermek biblióterápia	10	0	10			1		
45	2019.06.11	Ecdl tanfolyam	0	12	12				1	
46	2019.06.12	Ringató	3	5	8	1				
47	2019.06.13	Dr. Kovács Gyula Allergiák előadás	0	18	18				1	
48	2019.06.13	Gyermekbiblioterápia	6	0	6			1		
49	2019.06.14	Biblióterápia	0	15	15			1		
50	2019.06.18	Ecdl tanfolyam	0	12	12				1	
51	2019.06.19	Ringató	7	6	13	1				
52	2019.06.21	Pacsirta piknik	14	25	39				1	
53	2019.06.22	Apáknapi ringató	12	14	26	1				
54	2019.06.25	Ecdl tanfolyam	0	12	12				1	
55	2019.06.26	Ringató	8	10	18	1				
Június összes			68	148	216	5		3	4	2
II. negyedév			263	371	634					
I. Félév			433	580	1013					
56	2019.07.03	Ringató	12	17	29	1				
57	2019.07.04	Gyermekbiblioterápia	8	0	8			1		
58	2019.07.10	Ringató	12	14	26	1				
59	2019.07.11	Gyermekbiblioterápia	6	0	6			1		
60	2019.07.18	Dr. Kovács Gyula előadása	0	26	26				1	
61	2019.07.24	Ringató	7	10	17	1				
62	2019.07.30	Ecdl tanfolyam	0	12	12				1	
63	2019.07.31	Ecdl tanfolyam	0	12	12				1	
64	2019.07.31	Ringató	7	10	17	1				
Július összes			52	101	153	4		2	2	1
65	2019.08.01	Gyermekbiblioterápia	6	0	6			1		
66	2019.08.08	Gyermekbiblioterápia	6	0	6			1		
67	2019.08.14	Ringató	8	9	17	1				
68	2019.08.14	Dr.Kuti Ákos előadása	0	7	7				1	
69	2019.08.15	Gyermekbiblioterápia	9	0	9			1		
70	2019.08.15	Dr. Kovács Gyula előadása	0	19	19				1	
71	2019.08.15	Könyvtármozi	7	2	9	1				
72	2019.08.22	Ecdl tanfolyam	0	12	12				1	
73	2019.08.27	Ecdl tanfolyam	0	13	13				1	
74	2019.08.28	Ecdl tanfolyam	0	12	12				1	

Augusztus 9sszes			36	74	110		2		3	3	2
75	2019.09.04	Ringató	12	16	28		1				
76	2019.09.05	Gyermekbibliot erápia	8	0	8				1		
77	2019.09.06	Terápia demenseknek	0	19	19				1		
78	2019.09.10	Ecdl tanfolyam	0	12	12					1	
79	2019.09.11	Ringató	18	20	38		1				
80	2019.09.12	Könyvtármozi	0	9	9		1				
81	2019.09.12	Dr. Kovács Gyula előadása	0	22	22						1
82	2019.09.17	Ecdl tanfolyam	0	11	11					1	
83	2019.09.17	Dr. Kuti Ákos előadása	0	7	7						1
84	2019.09.18	Ringató	15	18	33		1				
85	2019.09.19	Gyermekbibliot erápia	8	0	8				1		
86	2019.09.24	Ecdl tanfolyam	0	10	10			1			
87	2019.09.24	Terápia demenseknek	0	16	16				1		
88	2019.09.30	Magyae Népmese Napja,	4	16	20		1				
Szeptember összes			65	176	241		5	1	4	2	2
III. negyedév			153	351	504						
89	2019.10.01	Furfangos Paraván bábműsor	26	2	28		1				
90	2019.10.02	Ringató	9	12	21		1				
91	2019.10.03	Gyermekbibliot erápia	8	0	8				1		
92	2019.10.04	Limlom mesék	18	7	25		1				
93	2019.10.08	Angol képzés	0	25	25						1
94	2019.10.09	Ringató	10	14	24		1				
95	2019.10.10	Gyermekbibliot erápia	9	0	9				1		
96	2019.10.16	Ringató	10	12	22		1				
97	2019.10.17	Dr. Kovács Gyula előadása	0	31	31						1
98	2019.10.22	Ringató	15	18	33		1				
99	2019.10.25	Német tanfolyam	0	6	6						1
Október összes			105	127	232		6		2		3
100	2019.11.13	Ringató	11	14	25		1				
101	2019.11,13	Angol képzés	0	13	13						1

10 2	2019.11.14	Dr. Kovács Gyula előadása	0	17	17					1
10 3	2019.11.26	Dr. Kuti Ákos előadása	0	7	7					1
10 4	2019.11.30	Angol képzés	0	2	2					1
November összes			11	53	64		1			4
10 5	2019.12.04	Ringató	11	12	23		1			
10 6	2019.12.04	Angol képzés	0	12	12					1
10 7	2019.12.05	Közösségi beszélgetés	0	35	35		1			
10 8	2019.12.06	Terápia demenseknek	0	17	17				1	
10 9	2019.12.11	Ringató	10	12	22		1			
11 0	2019.12.12	Gyermekbiblioterápia	6	0	6				1	
11 1	2019.12.12	Dr. Kovács Gyula előadása	0	17	17					1
11 2	2019.12.13	Német tanfolyam	0	4	4					1
11 3	2019.12.17	Könyvtármozi, Légy jó mindhalálig	1	15	16		1			
11 4	2019.12.18	Ringató	8	10	18		1			
11 5	2019.12.19	Kézműves foglalkozás, mézeskalácsos	46	4	50					1
11 6	2019.12.20	Pacsirta karácsony	36	40	76		1			
			118	178	296		6		2	4
IV negyedév			234	358	592					
II. Félév			234	358	1096					
I+II félév összesen			667	938	2109					

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Településünkön roma nemzetiségi önkormányzat nem működött. 2019. évi választás után kezdte meg működését.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A szegénység az elszegényedés folyamatának felszínre kerülő problémái között a lakosság munkaerő-piaci helyzete, a munkanélküliségből eredő problémák, illetve a lakhatással összefüggő problémák, a hátralekók felhalmozódása a lakossági adósságállomány folytonos újratermelődése szerepel.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön

beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A szegénység oka és következménye a tartós munkanélküliség.	Közfoglalkoztatás tovább folytatása. Zöldterületek, közparkok tervszerű felújítása. Egyéb helyi foglalkoztatási lehetőségek felkutatása.
A hátrányos helyzetek generációkon keresztüli átöröklődése.	Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások bővítése. Felzárkóztatási, fejlesztési programok szervezése.
A lakossági adósságállomány újratermelődése.	Az állampolgárok életminőségének folyamatos vizsgálata. Szükséglet alapú szolgáltatások szervezése.
A lakosság egészségügyi állapota azonos az országos mutatókkal: nem jó.	Egészségügyi szűrések népszerűsítése. Az egészségtudatos életmódra nevelés a felnőttek körében is, annak tudatosítása, hogy a szűrővizsgálatokon való mind nagyobb számú megjelenés az egészségesebb életet, a várható élettartam megnövekedését eredményezheti.
Digitális írástudás hiánya akadályozza a munkanélküliek munkaerő-piacon történő elhelyezkedést.	Képzések bővítése a munkanélküliek körére.

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

A korai iskolaelhagyás megelőzése érdekében a hatályos köznevelési törvény értelmében 2015 szeptemberétől az eddigi 5 éves kor helyett **3 éves kortól lett kötelező az óvodai részvétel.**

2015-16-ban is folytatódnak azok a **hazai és uniós finanszírozású célzott programok, intézkedések,** amelyek célja, hogy a **sérülékeny, hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű – köztük roma - tanulók iskolai sikerességét elősegítsék, a befogadó oktatáshoz, együttneveléshez** hozzájáruljanak javítva ezzel továbbtanulási eredményeiket, és csökkentve a lemorzsolódás veszélyét. Az **Integrációs Pedagógiai Rendszer (IPR)** hatásvizsgálata azt mutatta, hogy a program általános javulást hozott a résztvevő iskolák diákjainak iskolai teljesítményében, fejlődésében. A hátrányos helyzetű tanulók középiskolai továbbtanulásának, középiskolai sikerességének, szakmához jutásának elősegítését célozzák 2015-2016-ban is az **Útravaló Ösztöndíjprogram** esélyteremtő alprogramjai. Az ESZA forrásai segítségével működő **tanodai programok** anyagi szükségben, rossz szociális körülmények között élő, roma tanulók felzárkózását segítik köznevelésen kívüli eszközökkel, komplex, a személyiség egészére kiható egyéni fejlesztéssel. A program keretében 168 tanoda működik kb. 4000 tanuló bevonásával. A **Második Esély típusú iskolákban** a középfokú iskolákból kimaradt, lemorzsolódó fiataloknak az oktatás világába történő visszavezetését célozzák. A **sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók iskolai sikerességének elősegítése** érdekében a gyógypedagógiai tanácsadást, korai fejlesztést, oktatást és gondozást, szakértői és rehabilitációs tevékenységet biztosító pedagógiai szakszolgálati rendszer átalakítása keretében 2015-ben további új, korszerű diagnosztikai vizsgálo- és fejlesztőeljárások kidolgozása, illetve adaptálása valósul meg. Annak érdekében, hogy csökkenjen a digitális leszakadás mértéke - különös tekintettel a sajátos nevelési igényű, és a hátrányos helyzetű tanulóakra – **informatikai infrastruktúra-fejlesztési projekt** indult uniós forrásból. A **Köznevelési Hídprogramok** azoknak a fiataloknak adnak lehetőséget, akik az általános iskola elvégzése után nem jutottak be középfokú iskolába (Híd I.), illetve akiknek a tanulás korábban csak kudarcélményt adott, és emiatt nem tudták befejezni az általános iskolát, de már betöltötték 16. életévüket (Híd II.). A Híd II-ben résztvevő tanulók 20 hónapos képzési ideje a jelenlegi tanév végén zárul. Idén kerül sor a szakmai záróvizsgák megszervezésére is, így a tanév zárását követően tudunk majd olyan adatot gyűjteni, hogy hány tanuló szerezte meg a rész-szakképesítést igazoló bizonyítványt, illetve hányan mennek tovább szakiskolai képzésbe. Az idei Híd-programokban 2300 fő személyre szabott fejlesztő oktatásban részesül. A 2011-ben elfogadott két új törvény (szakképzési és szakképzési hozzájárulási) megteremtette a **duális képzés kiterjesztésének lehetőségeit,** amit az új felnőttképzési törvény elfogadása követett 2013 közepén. A duális képzés minőségének emelése érdekében növeljük a képzésben közreműködők szakmai kompetenciáit: a szakképző intézményben lehetővé válik gyakorlati oktatásvezető munkakör kialakítása, a gyakorlati képzést folytató szervezetnél folyó gyakorlati képzésben pedig gyakorlati oktatóként olyan személy vehet részt, aki rendelkezik mestervizsgával. 2013 szeptemberétől a képzések már az új rendszerben indultak el, melynek legfontosabb elemei a vállalati tanműhelyek támogatása, emelt szakma-normatíva, tanulószerveződések rendszere. 2014 végén a szakképzésben tanulók több mint egyharmada duális képzési formában vesz részt, a gyakorlati képzési helyeket biztosító gazdálkodó szervezetek száma mintegy 8000. 2015-től kezdődően kiemelt cél a tanulószerveződések számának további növelése, amelynek elérése érdekében a Kormány bevezette a **kamarai garanciavállalás rendszerét** Ennek célja, hogy a tanulók vállalati környezetben végezzék el gyakorlati képzésüket, így tovább nő a szakképzési rendszerből kikerülő fiatalok kompetenciáinak munkaerő-piaci relevanciája. **Az állami szakképző intézmények egységes fenntartói átvétele** révén az intézményfenntartás és szakmai irányítás egy kézben tartása jelenti a biztosítékot a minőségi szakképzési és képzésfejlesztési feladatellátásra, a duális képzés kiterjesztésére irányuló koncepció megvalósítására, illetve a szakképzési reformlépések nyomán követése mellett az egységes intézményrendszer hatékonyságának növelésére. **Speciális intézkedések bevezetésére is sor kerül az esélyteremtő támogatást igénylő hallgatók érdekében.** A hátrányos helyzetűeket támogató felvételi többletpontok rendszere nemcsak, hogy működik, hanem 2013 óta a szerepe is nőtt. A Kormány továbbra is nagy számban biztosít az arra érdemes jelentkezőknek magyar állami ösztöndíjas helyeket, a felvettek körében magasabb a hátrányos helyzetűek aránya, mint a jelentkezők

körében. A Diákhitel különböző konstrukciói változatlanul elérhetőek maradnak a hallgatók számára, a Diákhitel II. konstrukcióhoz a Kormány 2%-os kamatot garantál (a hiánypótló konstrukciót 4300 hallgató vette fel 2013/2014. I. félévben). A felsőoktatási szakpolitika megváltoztatta 2013-tól a **korábbi felsőoktatási felvételi rendszert, melyben** a Kormány határozta meg a felvételi keretszámot képzőhelyenként. Az új rendszerben a felvételiző eredménye, valamint az intézmény kapacitáskorlátja a meghatározó elem. 2013 óta minden olyan hallgató, aki elérte a minimum belépési korlátot, és az adott intézmény fel tudja venni, részesülhet állam által támogatott képzésben. A 1276/2010 (XII.8.) Kormányhatározat 2011-ben az államilag támogatott helyekre felvettek számát 53 450 főben határozta meg, 2013-ben és 2014-ben 100 000 államilag támogatott hely vált elérhetővé, így szinte **minden továbbtanulni szándékozó fiatal számára lehetséges a felsőoktatásba történő bejutás.** Forrás: MAGYARORSZÁG 2015. ÉVI NEMZETI REFORM PROGRAMJA

Magyar Országgyűlés 1991. évi LXIV. törvényében kihirdette a Gyermek Jogairól szóló ENSZ Egyezményt, majd elfogadta a 47/2007. (V. 31.) sz. határozatával a „Legyen Jobb a Gyermeknek 2007-2032” Nemzeti Stratégiát. A dokumentum fő célja volt, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. Ez minden gyermekre kiterjed, de azokra a gyermekekre kell hangsúlyt helyezni, akiknek érdekei a legjobban sérülnek.

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	1 481	1 488	2969	49,88%	50,12%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			98	3,30%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	241	222	463	8,12%	7,48%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	43	46	89	1,45%	1,55%

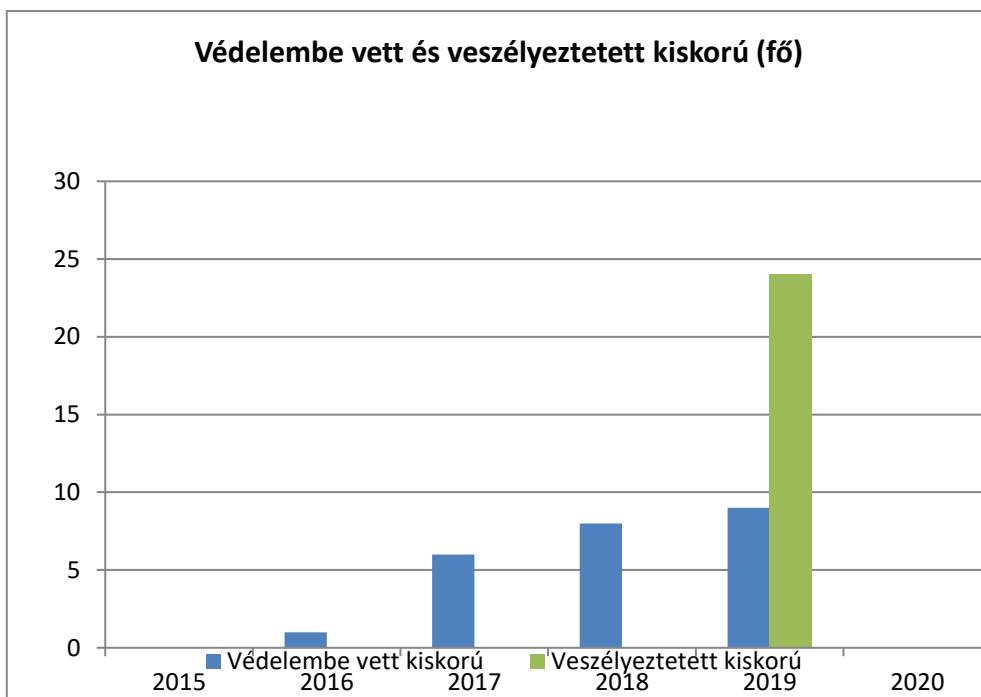
Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az állandó népességben a nők és a férfiak arányszáma közel azonos minden korosztályban.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek

Év	Védelembe vett kiskorú gyermek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2015	n.a.	n.a.
2016	1	n.a.
2017	6	n.a.
2018	8	n.a.
2019	9	24
2020	n.a.	n.a.

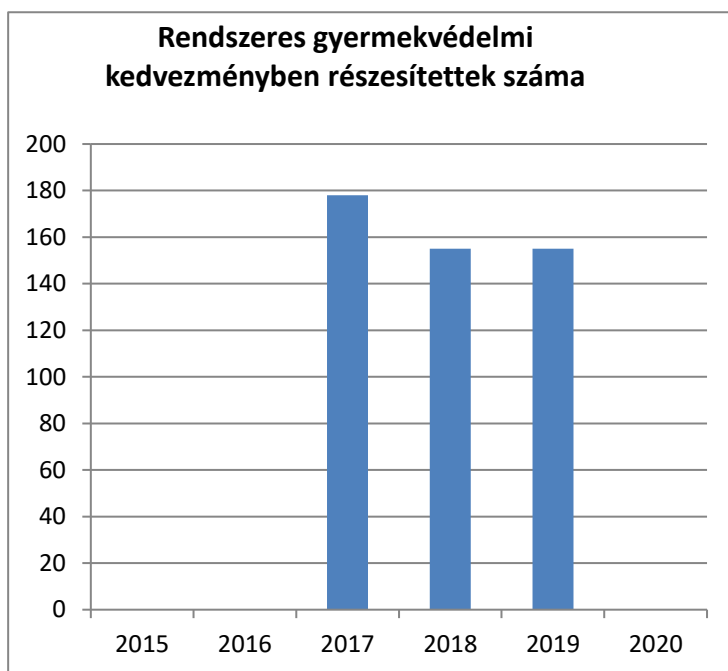
Forrás: TeIR, KSH Tstar

**4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi
kedvezményben részesítettek**

Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2015	n.a.
2016	n.a.
2017	178
2018	155
2019	155
2020	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

2018. december 31-i adatokat tekintve, szociális helyzete alapján 155 (2018-ban és 19-ben is 155) gyermek jogosult rendszeres gyermekvédelmi támogatásra, melyből 34 egyedülálló szülő. Az ellátottak száma 2018. évhez képest 23 fővel csökkent.

Az elutasított családok száma: 10

2015. március 1-jén került bevezetésre a helyi ellátórendszerben a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre éppen nem jogosult, de alacsony jövedelemmel, és általában jelentős térítési

díjhátralékkal rendelkező családok részére a gyermekétkeztetési támogatás. Az igénylők 50%-os étkezési térítési díjkedvezményben részesülnek a helyi iskolában.

2017-ben összesen 8 gyermek részesült gyermekétkeztetési kedvezményben, 2018-ban szintén 8 gyermek.

A helyi ellátórendszer különféle támogatásokkal és szolgáltatásokkal segíti a családot a gyermek nevelésében, megfelelő támogatások és szolgáltatások nyújtásával védelmet biztosít. A helyi rendszer további jellemzője, hogy a veszélyeztetettség megelőzését szolgálja. A megelőző tevékenység a köznevelési, egészségügyi, szociális, közművelődési és sport intézményhálózaton keresztül (esetenként civil szervezetek bekapcsolódásával) valósul meg, és az egyes ágazatok együttműködésén alapul. Tasson a gyermekvédelmi alapellátások kiépültek, a preventív gyermekvédelem minden gyermekekkel foglalkozó intézményben, szakmai programban jelen van.

A gyermekszegénység csökkentése átfogó, minden ágazatra kiterjedő intézkedéseket igényel. Az egyes részterületeken a foglalkoztatás, az oktatás, a lakásügy, az egészségügy, a szociális és gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltatások egymással összhangban álló és egymásra épülő intézkedéseit kell meghozni, amelyek a gyermek megszületésének pillanatától segítenek az esélyek javításában. A szegénységben vagy szegénység kockázatával élő gyermekek sajátos csoportját alkotják a fogyatékos gyermekek. A fogyatékos gyermeket nevelő családok helyzete az átlagosnál sokkal nehezebb, különösen a halmozottan fogyatékos gyermeket nevelő családok esetében figyelhető meg.

2017. ősztől a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekeken kívül a három vagy több gyermeket nevelő családoknak, valamint a tartósan beteg, illetve fogyatékos gyermekek szüleinek sem kell fizetnie a bölcsődei és óvodai étkeztetésért.

4.1.3. számú táblázat - Árvaellátás

Év	Árvaellátásban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaellátásban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaellátásban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2015	13	8	21
2016	11	8	19
2017	10	7	17
2018	14	4	18
2019	15	4	19
2020	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Az árvaellátásban részesülő férfiak száma magasabb, mint ugyanezen ellátásban részesülő nők száma éves megoszlásban közel ugyanannyi gyermek esetében.

4.2 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzet fogalmának meghatározása nem egységes a gyermekvédelem területén. Az éves gyermekvédelmi rendszer működéséről szóló beszámoló adatait és tapasztalatait értékelve meghatározhatjuk a veszélyeztetettség okokat figyelve arra, hogy egy-egy gyermek, fiatal több szempontból is érintett lehet, a veszélyeztetettségi tényezők halmozottan jelentkeznek.

A helyi gyermekvédelemben dolgozó szakemberek tapasztalata szerint nem változott az a tendencia, hogy a veszélyeztetettség okai között kimagaslóan a szociális helyzet a meghatározó:

Szociális helyzet: A szociális helyzetből adódó veszélyeztetettség a gyermekek több mint a felét foglalta magába.

A család szétesése: Ez a veszélyeztetési ok gyakran párosul a szociális helyzet romlásával és a gyermek mentális állapotának sérülésével. A család szétesésének leggyakoribb oka, a válás a gyermek számára veszteség. Az elfojtott érzelmek a személyiségfejlődésben rendellenességeket, zavarokat eredményezhetnek.

A nevelés, gondozás, törődés, szeretet hiánya: Az elhanyagolás is bántalmazás (egészségügyi-, oktatási elhanyagolás, a gyermek magára hagyása, elhagyása). A gyanújelek, tünetek jelentkezhetnek testi, viselkedésbeli és érzelmi szinteken is.

Súlyos betegség a családban: A betegség vonatkozhat szülőre, nagyszülőre és testvérré is. A családtagok hosszú vagy súlyos betegsége, az egészségtelen életmód, tartósan rossz lakhatási körülmények a gyermek testi fejlődését és egészségét is veszélyeztetik. A gyermek számára problémát okozhat a hosszan tartó, vagy súlyos betegséggel való szembesülés, a normálistól eltérő élethelyzetben való folyamatos „tartózkodás”.

A család életmódja: A családi élet súlyosabb veszélyeztető ártalmait jelenti a deviáns viselkedési formák jelenléte a család hétköznapijaiban: alkoholizmus, brutalitás, bűnöző családi környezet.

A gyermek mentális állapota, személyiségzavara: A gyakorlatban is érzékelhető a mentálisan sérült gyermekek számának növekedése. Az okok között a családi nevelés jellemző hibái - következetlenség, szigor és kényeztetés eltúlzása, követelések hiánya a gyermek felé, vagy ellenkező

esetben: a gyermek képességeit meghaladó, magas mérce állítása, az ellenőrzés, odafigyelés hiánya – tapasztalhatóak. Gyakran találkozunk az idegrendszeri betegségeik miatt rendszeresen gyógyszer fogyasztó kisgyermekkel.

Bántalmazás: Jelei sokszor nem egyértelműek. Nehezíti a helyzetet, hogy a testi jelek hiánya nem zárja ki a bántalmazás lehetőségét (szexuális-, verbális bántalmazás nehezen felismerhető).

A gyermekek egészséges fejlődésének alapfeltétele az egészséges étkezés. A mélyszegénységben élő gyermekek közül otthon sokan nem jutnak megfelelő mennyiségű egészséges táplálékhoz. Ezért nagy jelentőségű az önkormányzat által szervezett intézményekben történő közétkeztetés. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő bölcsődés, óvodás és általános iskolás gyermek térítésmentesen, a rászoruló középiskolások 50%-os támogatást kapnak. Valamennyi szociálisan rászoruló és normatív támogatásra jogosult gyermekétkezési lehetősége biztosított volt. A törvény által meghatározott ingyenes, tankönyvtámogatásban is részesültek a gyerekek.

A gyermekek védelmét szolgálják a pénzbeli és természetbeni ellátások: a szociálisan rászorulók által igénybe vehető pénzbeli, természetbeni és gyermekjóléti alapellátásokat rendelet tartalmazza.

gyermekjóléti alapellátások: a Gyermekjóléti Központ szervezi, a jelzőrendszeren keresztül érkezett vagy az önként jelentkezett kliensek részére nyújt szolgáltatást, közreműködik a védelemben vétel előkészítésében, folyamatában, felülvizsgálatában. Szolgáltatásai: tanácsadás, mediáció, szociális munka, készenléti ügyelet, szabadidős gyerekprogramok

A gyermekek napközbeni ellátását a 0-3 éves korú gyermekek tekintetében a Márk Ilona Hétszínvirág Óvoda és Mini Bölcsőde Kuckó Mini Bölcsődéje-biztosítja.

A gyermekvédelem középpontjában meghatározó szerepet betöltő jelzőrendszer áll. A gyermekjóléti központ kiemelt feladata a veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer működtetése, melyet a prevenciós munka első számú eszközének tekintünk. A veszélyeztetettség jelzésére épülő gyermekjóléti szolgáltatás hatékonyságát jelentősen befolyásolja a jelzőrendszer működésének minősége. A jelzőrendszer tagjainak együttműködése az esetek és a problémák mentén történik. A jelzések nagy része most is az igazolatlan hiányzásokról szól. A jelzőrendszer összetétele sokszínű, minden olyan intézmény, hatóság, részt vesz benne, akik szakmai munkájuk során kapcsolatban állnak a gyermekekkel. Együttműködnek, egymást kölcsönösen tájékoztatják.

A közoktatási intézményi feladatok mindegyike ellátott volt a település saját fenntartású intézményeiben: 1 telephelyen működő óvoda, általános iskola.

A gyermekek egészségügyi szűrése biztosított, részben a védőnői hálózaton keresztül, részben intézményhálózaton keresztül. Az óvodában, általános iskolában zajló szűrőprogramok rendszeresek, amelyeket korrekt tanácsadás egészít ki.

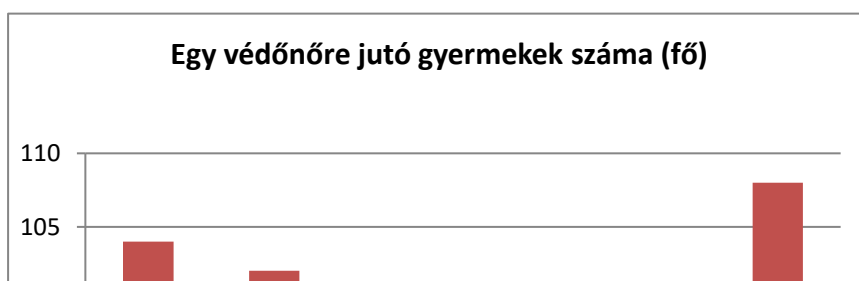
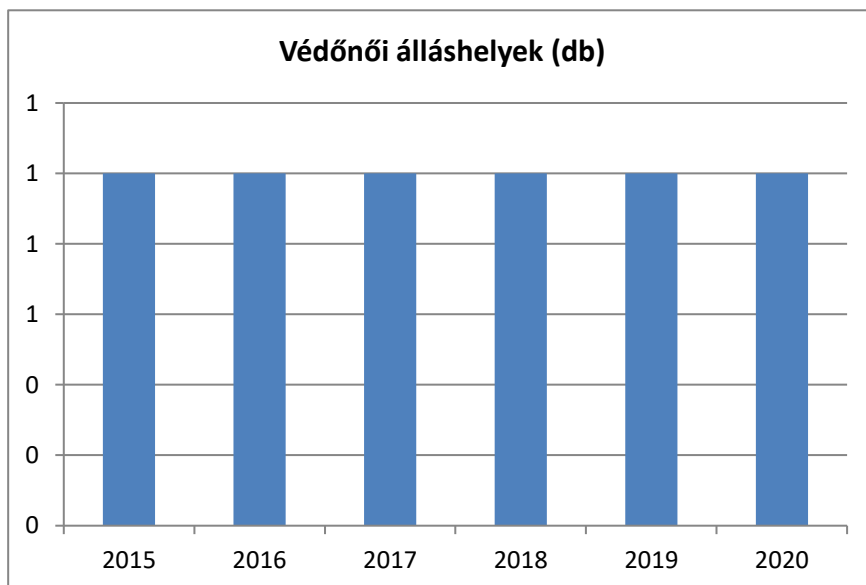
A védőnő családlátogatásai során a várandós kismamák, gyermekes anyukák fordulnak problémáikkal. Nagyon sokszor elég egy megerősítő beszélgetés ahhoz, hogy problémájukkal orvoshoz forduljanak. Az iskoláskorúaknál az érzékszervi méréseket és egészségügyi ismeretterjesztést végzik.

Krízishelyzet esetén a családokat a családsegítő szolgálat és a gyermekjóléti szolgálat segíti. Szociális alapszolgáltatások felajánlása, étkeztetés, házi segítségnyújtás biztosítása.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2015	1	104	104
2016	1	102	102
2017	1	98	98
2018	1	95	95
2019	1	92	92
2020	1	108	108

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Településünkön egy fő látja el a védőnői feladatokat. Átlagosan évente 100 fő 0-3 éves gyermek tartozik hozzá. Az elmúlt években bevezetett központi intézkedéseknek köszönhetően településünkön is emelkedett a gyermekvállalási kedv.

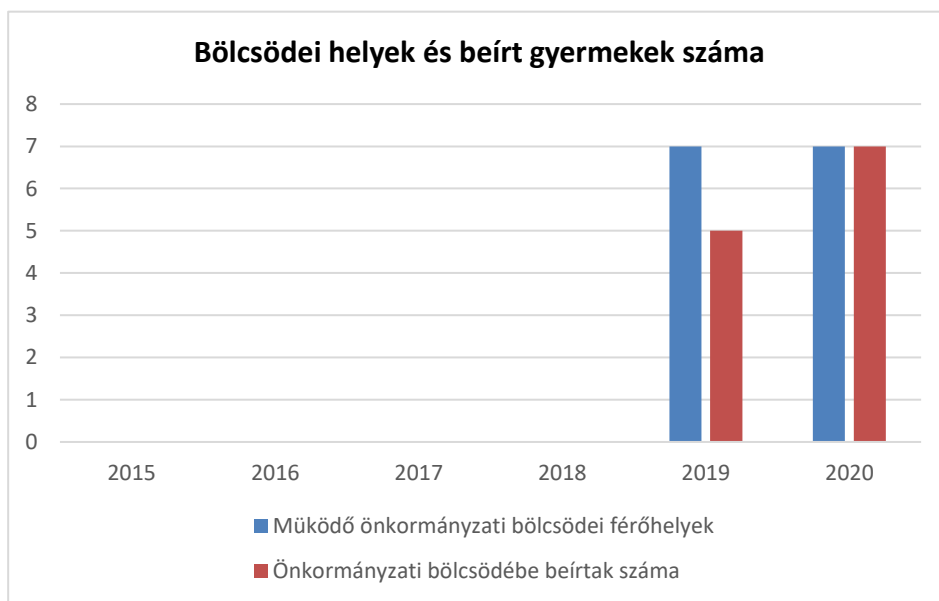
4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett házi orvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett házi orvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2015	n.a.	1	n.a.	781	n.a.
2016	n.a.	1	n.a.	772	n.a.
2017	n.a.	1	n.a.	767	n.a.
2018	n.a.	1	n.a.	745	n.a.
2019	n.a.	1	n.a.	727	n.a.
2020	n.a.	n.a.	n.a.	735	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2015	n.a.	n.a.
2016	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.
2019	7	5
2020	7	7

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

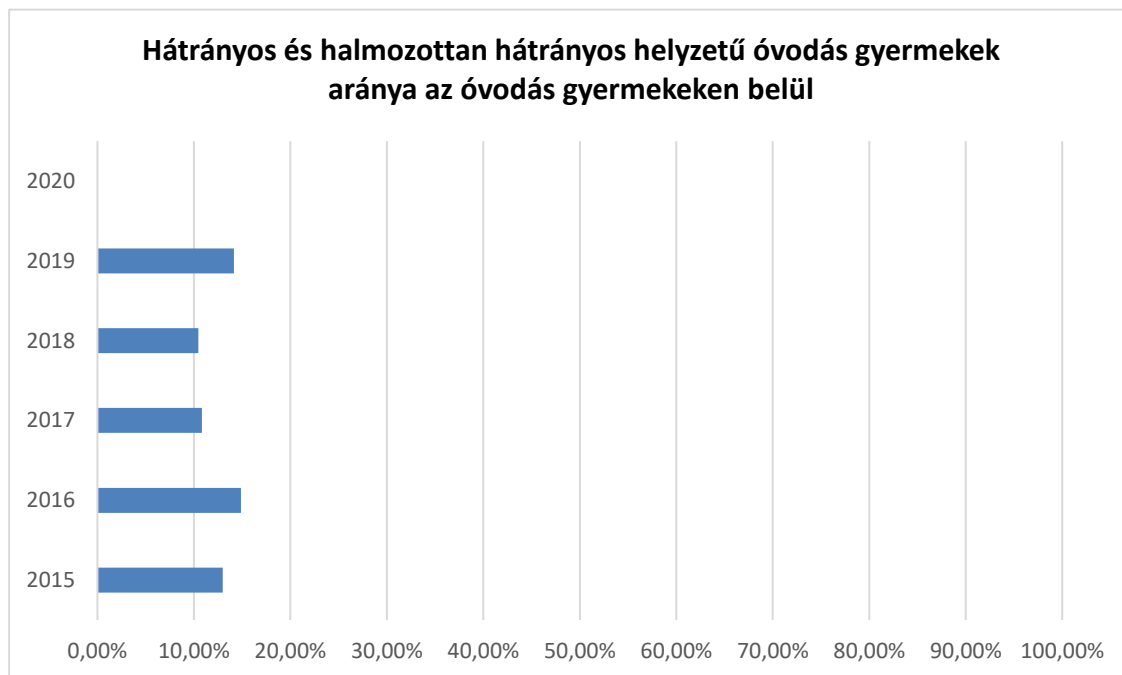
4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyerekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2015	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2016	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	7	5	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Településünkön 2019 óta működik mini bölcsőde.

4.4. a) 1. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2015	0	13	13,00%
2016	0	14	14,89%
2017	0	9	10,84%
2018	0	9	10,47%
2019	0	13	14,13%
2020	n.a.	n.a.	-

Az óvodákban egy fő fejlesztő pedagógus tart órákat a BTMN-es gyermekeknek, a szakvéleményben megállapított szükséges óraszámától függően.

Logopédiai ellátás a Pedagógiai Szakszolgálat által delegált logopédus végzi.

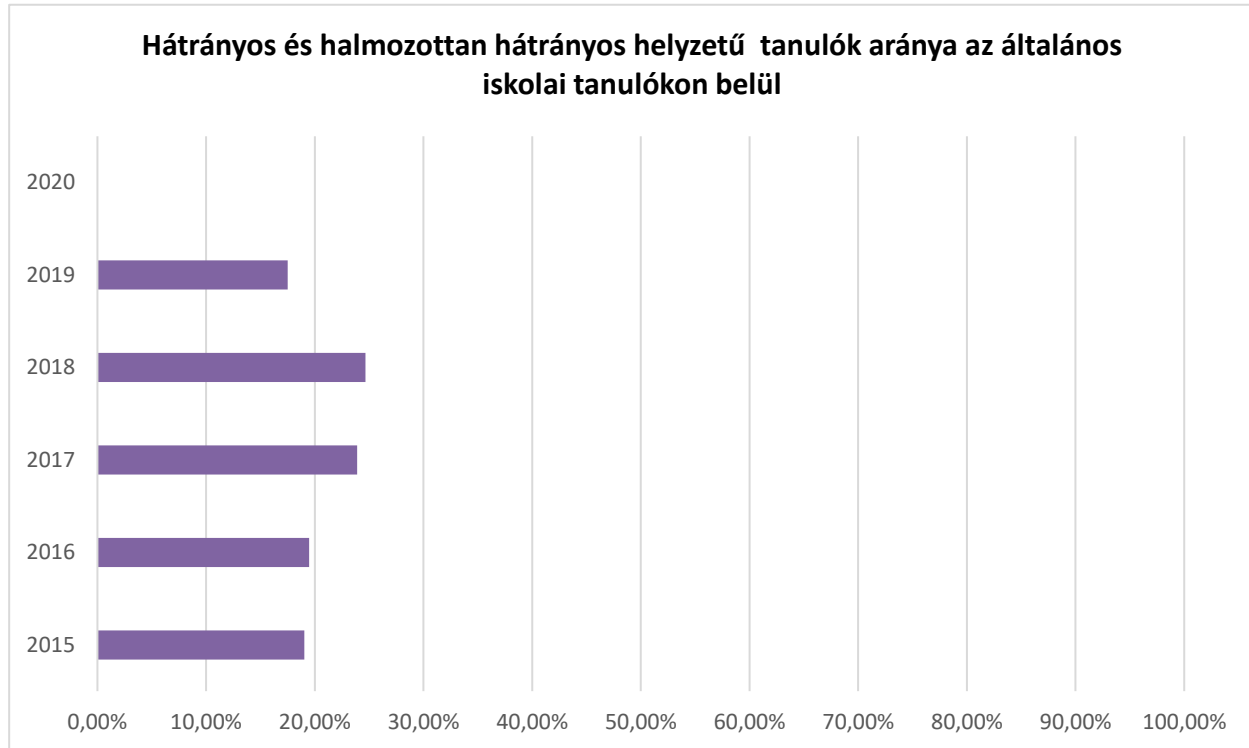
SNI-sek ellátása megbízási szerződéssel (1 fő gyógypedagógus).

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók

Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2015	n.a.	43	19,03%
2016	n.a.	44	19,47%
2017	n.a.	54	23,89%

2018	n.a.	55	24,66%
2019	n.a.	38	17,51%
2020	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban

Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulók számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)

	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2015	n.a.	-	n.a.	-	n.a.	-
2016	n.a.	-	n.a.	-	n.a.	-
2017	n.a.	-	n.a.	-	n.a.	-
2018	n.a.	-	n.a.	-	n.a.	-
2019	n.a.	-	n.a.	-	n.a.	-
2020	n.a.	-	n.a.	-	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet		
Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)
	fő	fő
2015	n.a.	n.a.
2016	11	78
2017	14	83
2018	2	101
2019	11	84
2020	6	81

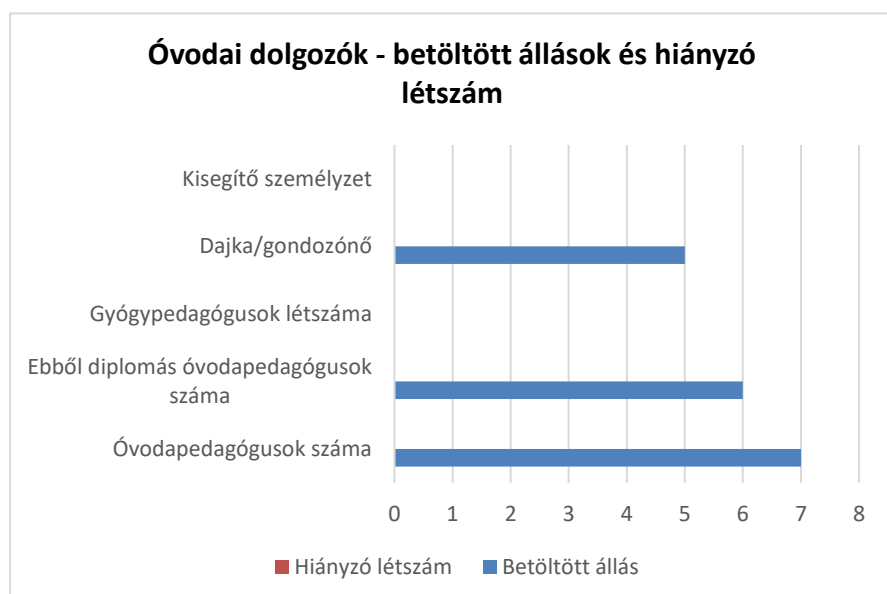
Forrás: TeIR, KSH Tstar

A halmozottan hátrányos helyzetű és a hátrányos helyzetű gyermekek száma az utolsó két évben csökkenő tendenciát mutat.

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai		
ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG		
Az óvoda telephelyeinek száma (db)	1	
Hány településről járnak be a gyermekek (db)	13	
Óvodai férőhelyek száma (fő)	120	
Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (db)	5	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	6Í:30	1
A nyári óvoda-bezárás időtartama (nap)	08.15-08.31.	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	7	
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	6	
Gyógypedagógusok létszáma	0	
Dajka/gondozónő	5	
Kisegítő személyzet	0	

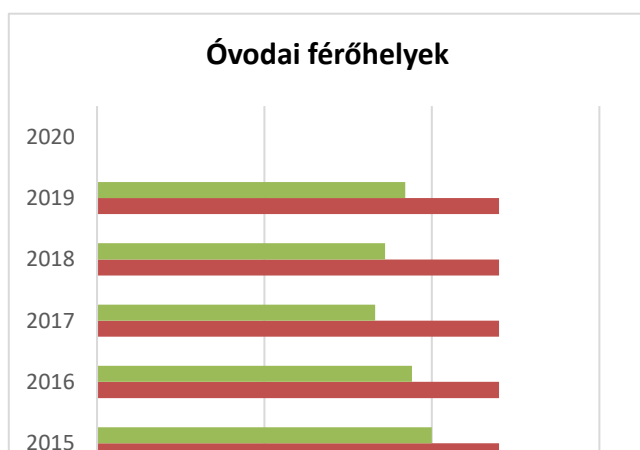
Forrás: Önkormányzati, intézményi adatgyűjtés

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2015	203	5	120	1	100	n.a.	n.a.	20
2016	202	5	120	1	94	n.a.	n.a.	19
2017	198	5	120	1	83	n.a.	n.a.	17
2018	106	5	120	1	86	n.a.	n.a.	17
2019	108	5	120	1	92	n.a.	n.a.	18
2020	112	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

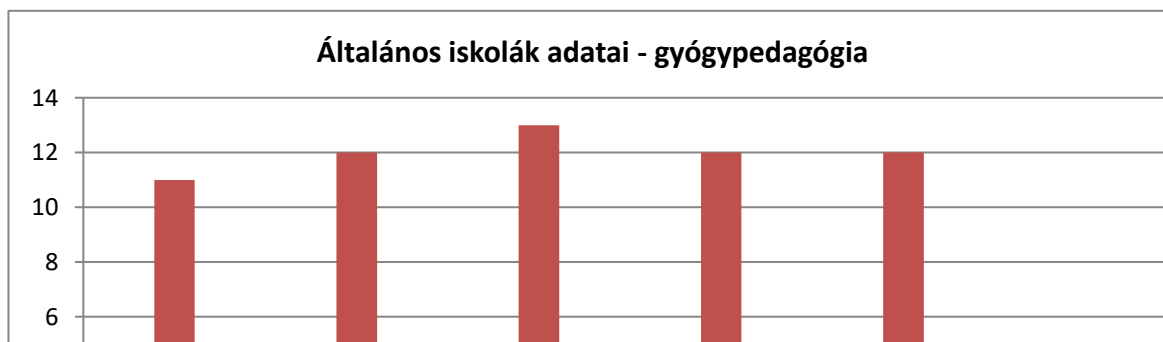
4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai

A Földvály Gábor Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola fenntartója a Kiskőrösi Tankerületi Központ. A 2019/20-es tanévben 10 fő tanítói képesítéssel, 5 fő tanári képesítéssel rendelkező pedagógus tanít az iskolában. Az oktató-nevelő munkát 1 fő iskolatitkár és 1 fő pedagógus asszisztens segíti.

Az intézményben gondnoki, portaszolgálati, tálalókonyhai és takarítói feladatok is elvégzésre kerülnek a közmunka programon keresztül.

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek					
Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanuló száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2014/2015	n.a.	11	2	21	-
2015/2016	n.a.	12	2	19	3,54%
2016/2017	n.a.	13	2	17	6,19%
2017/2018	n.a.	12	2	19	6,19%
2018/2019	n.a.	12	2	18	9,87%
2019/2020	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	14,75%

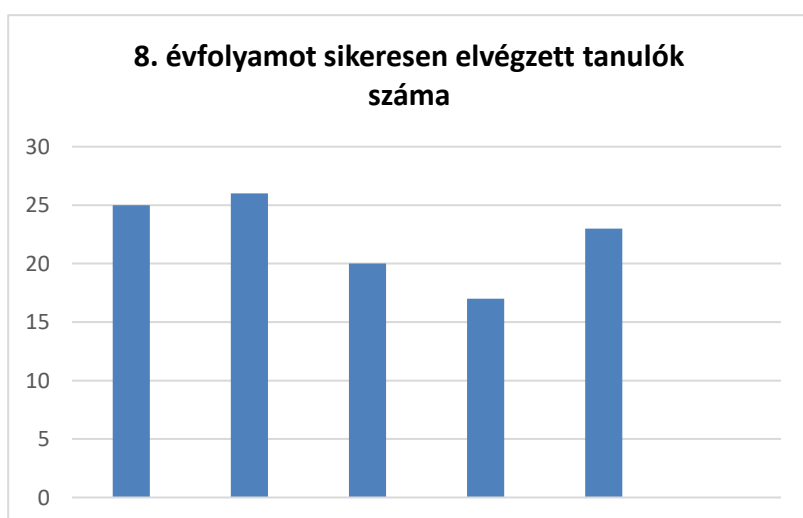
Forrás: TeIR, KSH Tstar

**4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen
befejezők a nappali oktatásban**

Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2014/2015	25
2015/2016	26
2016/2017	20
2017/2018	17
2018/2019	23
2019/2020	n.a.

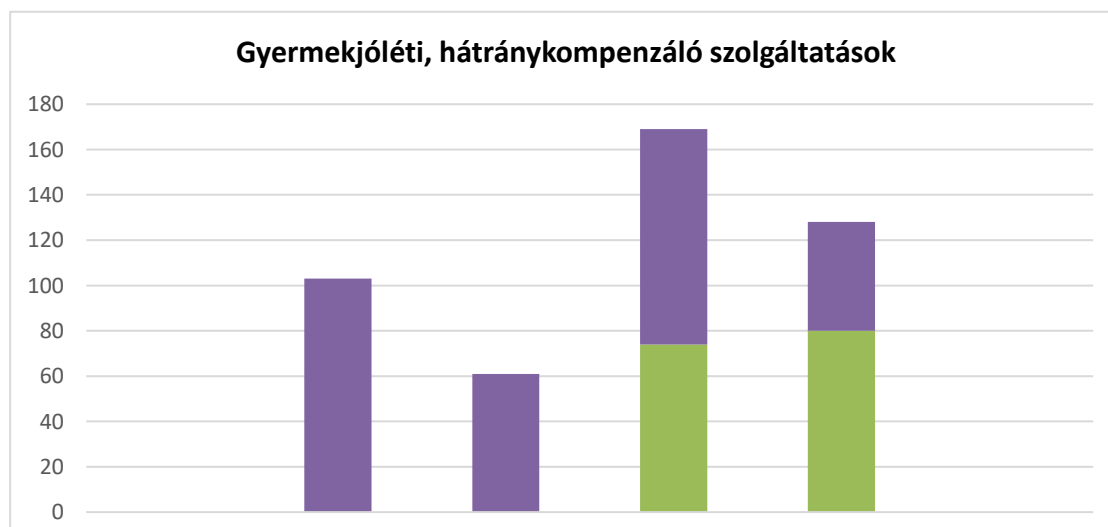
Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.6. Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesevő gyermek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2015			n.a.	n.a.
2016			n.a.	103
2017			n.a.	61
2018			n.a.	95
2019			74	48
2020			80	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

Az integrált oktatást, különleges gondozást a gyermek életkorától és állapotától függően – a fogyatékossgot megállapító szakértői bizottság szakvéleményében foglaltak szerint – a fejlesztő felkészítés, az óvodai nevelés, az iskolai nevelés és oktatás keretében szerveztük meg.

A *halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, tanulók* nyilvántartása a szülő által önkéntesen benyújtott kérelem alapján történik.

HH és HHH változások

2013. szeptember 01-jétől módosult a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet megállapítása, szabályozása átkerült a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvénybe. A szabályozás célja a gyermek hátrányainak kompenzálása, esélyeinek növelése kora gyermekkortól fiatal koráig, minél sikeresebb társadalmi integrációjának elősegítése érdekében.

Az új szabályozás szerint a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet megállapítása külön kérelemre indul, űrlapja a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény nyomtatvány részét képezi, a kettő együtt igényelhető.

Ennek ellenére az ügyfelek figyelmét még mindig fel kell hívni a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet megváltozott szabályaira és a kérelmezés lehetőségére.

Az óvodapedagógusok felkészültek, folyamatosan képzéseken vesznek részt. Logopédiai ellátás elérhető a településen.

Év	Hátrányos helyzetű gyermek/fő	Halmozottan hátrányos helyzetű gyermek/ fő
2015	79	11
2016	81	14
2017	103	2
2018	83	11
2019	81	11

MINI BÖLCSŐDE.

Kiemelt figyelmet szentelünk a gyermekvállalás ösztönzésére, valamint a gyermeknevelés és a munkavállalás összhangjának megteremtésére, ezért különösen fontos azon kisgyermekes anyukák támogatása, akik minél előbb szeretnének visszatérni a munka világába.

2019.05.01-én beindított Kuckó Mini Bölcsődében biztosítjuk a családban nevelkedő kisgyermek számára a családi nevelést segítve a gyermekek nappali felügyeletét, szakszerű gondozását. Intézményi férőhelyek száma, a feladat jellegétől függően mini bölcsőde, ellátási területe Tass község közigazgatási területe.

Bölcsődébe a gyermek 20 hetes korától 3 éves korának betöltéséig vehető fel, ill. annak az évnek a december 31. napjáig vehető fel, amelyben betölti a 3. életévét. Ha a gyermek a 3. életévét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján nem érett az óvodai nevelésre, és az óvodai nevelését a gyermekorvos nem javasolja, bölcsődében gondozható a negyedik évének betöltését követő augusztus 31.-ig.

Bölcsődében felvehető minden olyan kisgyermek, akinek a szülei valamilyen ok miatt nem tudják biztosítani napközbeni gondozását. ha mind a két szülő dolgozik, az anya GYES mellett munkát vállal, vagy iskolarendszerű oktatásba vesz részt, az anya nem dolgozik, de szociális helyzeténél fogva gyermekorvos, védőnő, gyermekjóléti szolgálat javasolja felvételét, az anya egészségi állapota indokolja a gyermek bölcsődei elhelyezését. A gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény kiemeli olyan kisgyermek felvételi lehetőségét, akinek szociális vagy egyéb okok miatt egészséges fejlődése érdekében szükséges a bölcsődei gondozása, nevelése.

A pedagógusok képzettsége, és innovációs készsége kiemelkedő, a kompetenciafejlesztés, egyéni differenciálás terén. A Humán erőforrás és a Társadalmi Megújulás Operatív Programok által szinte valamennyi pedagógus érintett volt, és részt vett esélyegyenlőséghez kapcsolódó módszertani képzésen. A pedagógusok továbbképzése részben önkormányzati részben uniós forrásokból valósult meg.

Speciális ellátás Kecskeméten és Dunaújvárosban érhető el, melyben a támogató szolgáltatás biztosít segítséget.

Az Önkormányzattal szemben a közszolgáltatások nyújtása során hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt szankció megállapítására nem került sor, eljárás nem indult.

Az Önkormányzat hozzájárul a gyermekekkel kapcsolatos költségekhez, illetve a gyermekek gondozásával kapcsolatos feladatokhoz. A helyi gyermekvédelmi rendszer sajátossága, hogy minden gyermek számára gondoskodást nyújt, ugyanakkor fokozott védelemben részesíti az arra rászorulókat. A különböző ágazatok együttműködnek és egymást segítik. Az egyes szolgáltatások, ellátások szociális rászorultság alapján, más ellátások ún. alanyi jogon járnak a gyermekek részére.

Egyre elterjedtebb, hogy maguk a köznevelési, gyermekjóléti intézmények adomány gyűjtési programokat szerveznek vagy részt vesznek adomány kiosztásában. A feladatok ellátásában települési Civil szervezetek, egyházak részvétele bővíti a segítségnyújtás eszközeit. Intézményeinkben a rászoruló gyermekek helyzetét alapítványok segítik.

4.3 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A köznevelési rendszer átalakításával önkormányzat fenntartó státuszról működtetői státuszba került.	2013. január 1 napjától a köznevelési rendszer átalakításából adódóan át kellett szervezni azokat a feladatokat, programokat, támogatási rendszert, amelyet az Önkormányzat, mint fenntartó biztosított.

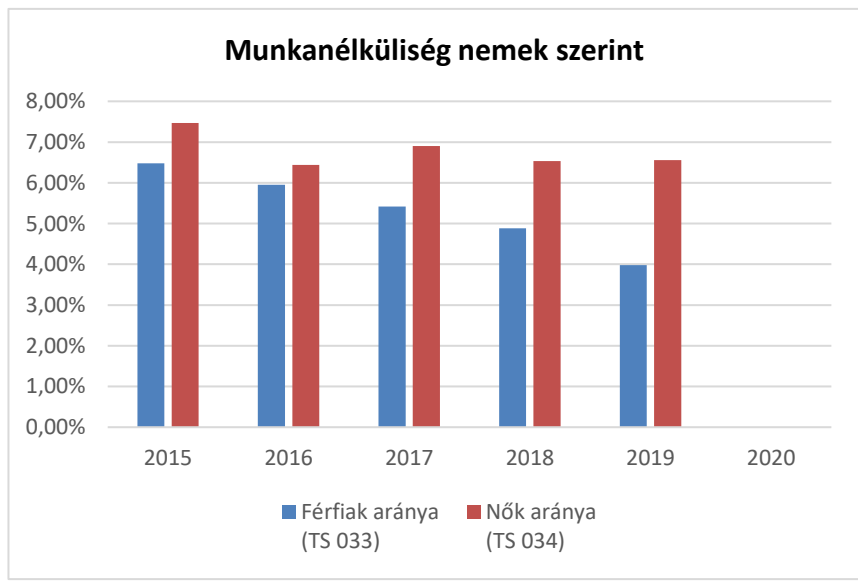
<p>A család működését zavaró és akadályozó okok közül a családok anyagi, család széteséséből, a nevelés, gondozás, törődés, szeretet hiányából adódó veszélyeztettség megemelkedett.</p>	<p>Jelzőrendszer (veszélyeztettség csökkentése, megszüntetése) Szabadidős programok szervezése, biztonságos, kulturált színterek működtetése. A hátrányos helyzetű gyermekekkel és családjukkal foglalkozó szakemberek továbbképzése a hátrányos helyzetű gyermekek nevelését, személyiségfejlesztését, illetve a szülők eredményes bevonását segítő ismeretek elsajátítása és a kompetenciák fejlesztése érdekében.</p>
--	--

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint
(a 3.2.1. táblával azonos)

Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2015	6,48%	7,47%	6,98%
2016	5,95%	6,44%	6,20%
2017	5,42%	6,90%	6,16%
2018	4,88%	6,53%	5,71%
2019	3,98%	6,56%	5,27%
2020	-	-	0,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Településünkön a munkanélküliek aránya és száma az alábbiak szerint alakult:

- 2019-ben a nyilvántartott munkanélküliek száma 5,27%-át teszik ki, melyből jóval magasabb a nők aránya.

Tapasztalataink szerint a nők között is kiemelten hátrányos helyzetben vannak

- a 45 év feletti nők a változó képzettségi követelmények,
- a pályakezdők a szakmai tapasztalat hiánya,
- a gyesen lévő, illetve a kisgyermekes anyukák a munkából való kiesés miatt.

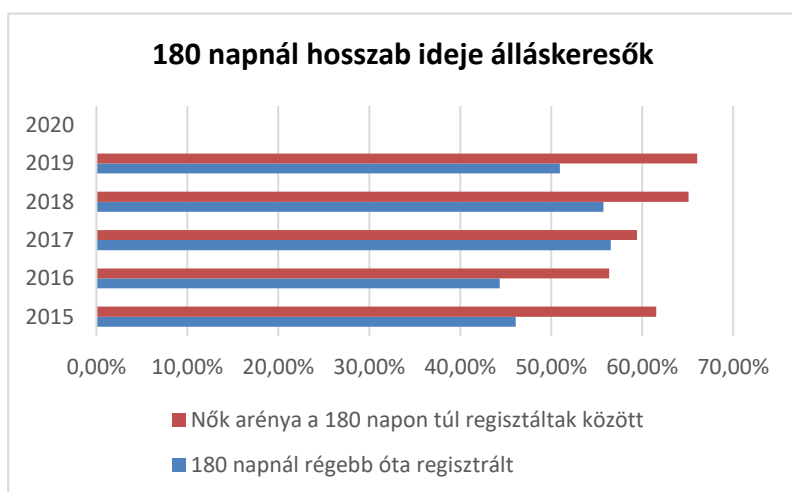
A veszélyeztetett korcsoportba tartozó nők foglalkoztatása különös figyelmet és támogatást igényel. Az anyagi kiszolgáltatottságukat fokozza, hogy sokan nem tudják felmutatni a nyugdíj jogosultsághoz szükséges ledolgozott munkaidőt.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskereső (a 3.2.3. táblával azonos)

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőknél (TS 058)
	%	%
2015	46,10%	61,54%
2016	44,35%	56,36%
2017	56,56%	59,42%
2018	55,75%	65,08%
2019	50,96%	66,04%
2020	-	-

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

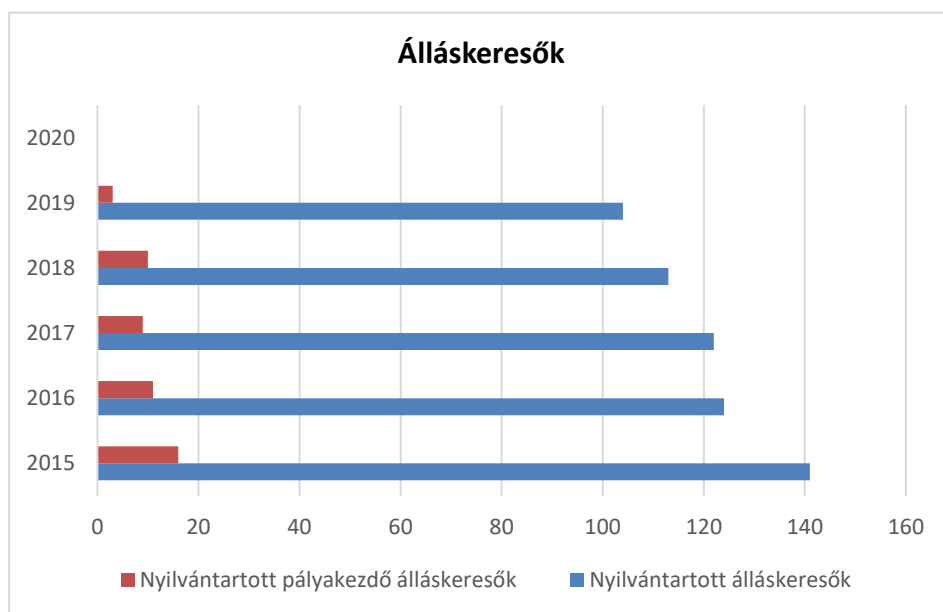
A közösségi esélyegyenlőség akcióprogram céljai között szerepel a gazdasági és szociális szférában a nők és férfiak esélyegyenlőségének érvényesítése, valamint a munka és a családi élet összeegyeztetése mind a férfiak, mind a nők számára. Az Önkormányzat, mint munkáltató eleget tesz az egyenlő munkáért egyenlő bér követelményének.

E célok megvalósulását példamutatásával tudja segíteni, hiszen szükséges az a tudatformálás és szemléletváltás, amely ezen a területen is biztosítja az esélyegyenlőséget.

Tapasztalataink szerint a gyermekvállalás, a munkahelytől való hosszabb idejű távolmaradás nagymértékben rontja a nők munkaerőpiacra való visszalépésének esélyeit. Olyan önkormányzati programokat szervezünk, amely a GYES lejártát követően segíti a visszatérést.

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma (a 3.2.6. táblával azonos)		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2015	141	16
2016	124	11
2017	122	9
2018	113	10
2019	104	3
2020	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

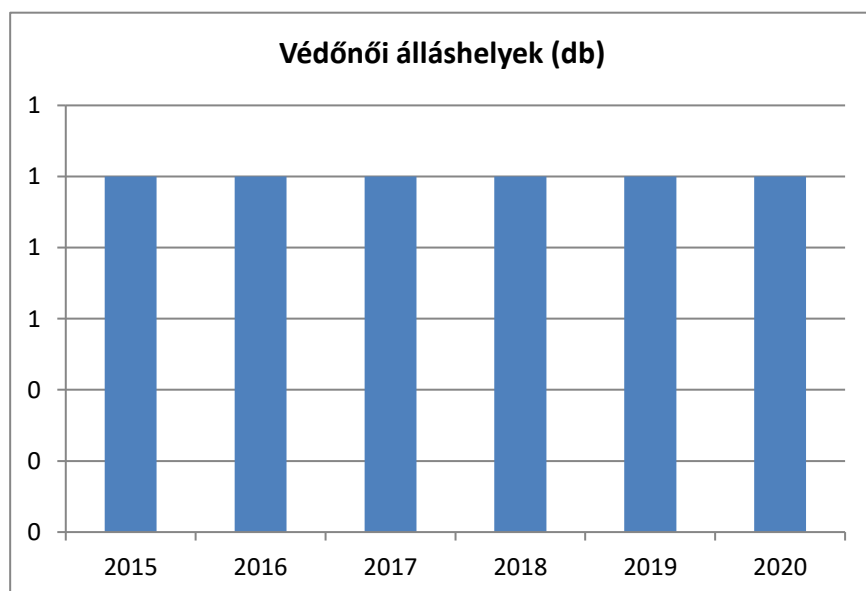
5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások

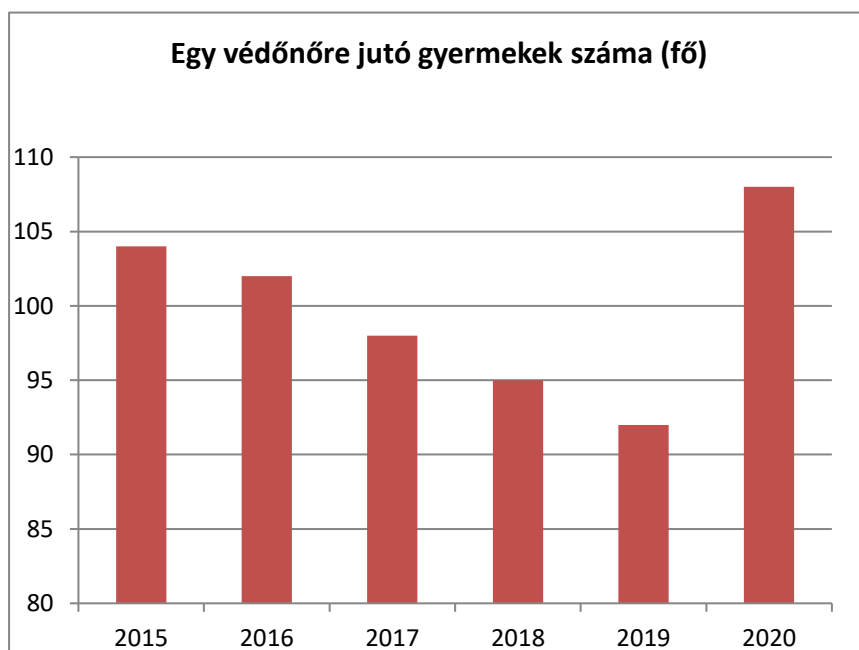
A táblázatból leolvasható, hogy a 0-3 év közötti gyermekek száma 2019-20-as évben egyre növekvő értéket mutat.

A családtervezés, anya- és gyermekgondozás a védőnői hálózat szakmai munkájában jelenik meg. Ennek során a szociálisan nehéz helyzetben élő várandós anya és gyermekekre fokozott figyelmet fordítanak. A leendő szülők számára a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadását már várandós korban kezdik meg: tanfolyamok, beszélgetések, családlátogatások formájában. Segítséget nyújtanak a családi-, szociális juttatások megismerésében és a hozzá tartozó nyomtatványok kitöltésében. Családtervezéssel kapcsolatban a gyermekek felvilágosítására alapvetően az iskolában kerül sor.

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2015	1	104	104
2016	1	102	102
2017	1	98	98
2018	1	95	95
2019	1	92	92
2020	1	108	108

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

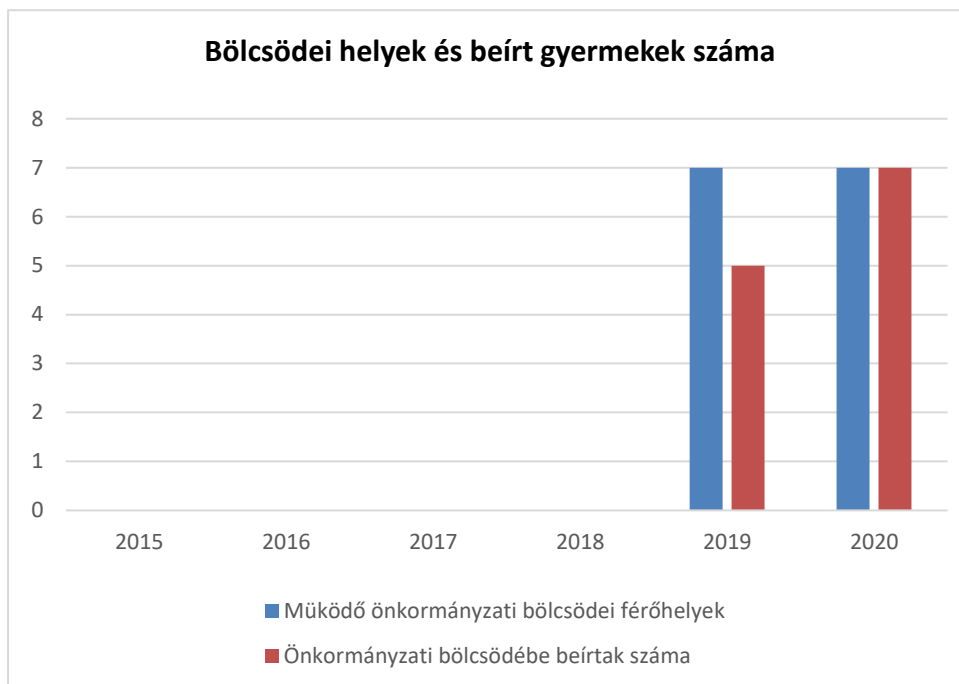

A kisgyermeket nevelő nők és férfiak esélyeit a szolgáltatási hiányosságok alapvetően rontják. A kisgyermekesek munkaerő-piaci esélyeinek tekintetében elsődleges a bölcsődei férőhelyek száma, melyet 2019 óta tudunk biztosítani településünkön, 7 férőhellyel. Elsősorban a munkaerő piacra visszatérő szülők gyermekeit várjuk, kismérvű várólista jellemző a szolgáltatásra.

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból

Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2015	0	0
2016	0	0
2017	0	0
2018	0	0
2019	7	5
2020	7	7

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból

Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2015	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2016	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	7	5	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

5.3 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

A családon belüli erőszak esetén alkalmazható legfontosabb rendelkezéseket a hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távoltartásról szóló 2009. évi LXXII. tv. és a Büntető törvénykönyv tartalmazza.

Jellemzően az erőszak jó része a családban marad, hiszen a nőket, illetve a családokat érő erőszakos cselekedetek nagy része ma még felderítetlen. A gyermekvédelmi, szociális szolgáltatások, a védőnői hálózat, a rendőri tevékenység eredményeként, a jelzőrendszerek alapján egyre több esetre derül fény, egyre többen tudják, hogy problémáikkal hova fordulhatnak segítségért.

A családi veszekedések és az ezekből megvalósuló bűncselekmények nagy része összefüggésbe hozható az alkoholfogyasztással, amihez hozzájárul az anyagi nehézség, a társadalmi helyzet kilátástalansága is.

A bántalmazó alkoholizmusa, erőszakos viselkedése a családot morális és anyagi romlásba dönti. Az együttműködés jól működik a jelzőrendszer mindkét irányába. A Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat és a Járási Hivatal Hatósági és Gyámügyi Osztálya minden esetben jeleznek telefonon vagy

írásban, ha egy családban olyan probléma merül fel (fizikai és verbális-erőszak cselekménye, illetve szexuális erőszak-cselekmények), amelyek felvetik bűncselekmények elkövetésének a gyanúját. Ilyen esetekben a rendőrség kivétel nélkül megteszi a szükséges intézkedéseket. Amennyiben a rendőrség észleli a családon belüli erőszak elkövetésének gyanúját, illetve, ha azonnali rendőri intézkedés történik, ami után nem kerül sor nyomozás elrendelésére, a rendőrség jelzi a családban felmerült problémát a szükséges gyermekvédelmi intézkedések megtételének céljából.

Ez utóbbi esetben a megkeresett szerv, kivétel nélkül, mindig tájékoztatja a rendőrséget. A családon belüli erőszak megelőzése, felderítése és ez által a bűnelkövetők kiszűrése érdekében, a körzeti megbízottak rendszeresen vesznek részt a jelzőrendszeri tagok esetszabeszelésein, ahol értesülhetnek a térségben előadódó családi gondokról, kiskorúak testi és szellemi fejlődését hátrányosan befolyásoló eseményekről.

5.4 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

Településünkön nem működik anyaotthon, azonban folyamatosan segítséget nyújt a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat annak érdekében, hogy a problémás helyzetbe került nők és gyermekek a megfelelő ellátásban részesüljenek.

Egyéb telefonszámok krízis esetben:

Lelki Elsősegély Telefonszolgálatok: 06-80/505-505 vagy 116-123 (éjjel-nappal hívható)

Magyar Máltai szeretetszolgálat: 06-1/391-4700, 06-1/391-4704

Magyar Vöröskereszt: 06-1/374-1300

Áldozatsegítő szolgálat vonalai: 06-80/225-225, 06-80/244-244 06-76/501-740

Segélykérő telefonszámok: 107, 112

Drog Stop: 06-80/505-678 (éjjel-nappal)

Családok Átmeneti Otthona: 6000 Kecskemét, Hoffman János u. 11., Tel: 76/506-124

Ismertté vált bűncselekmények Tass község területén	2016. év	2017. év	2018. év
Kiemelt bűncselekményi kategóriák			
Emberölés			
Testi sértés	7	2	1
Hivatalos személy elleni erőszak			1
Rongálás		2	1
Orgazdaság			
Jármű önkényes elvétele			
Kifosztás			
Zsarolás			
Rablás			
Garázdaság	2	2	
Kiskorú veszélyeztetése			
Embercsempészés			
Önbíraskodás			
Lopás	13	20	16
Lakásbetörés	5	6	8
Zárt gépjármű feltörése			
Személygépkocsi lopás			
Visszaélés kábítószerrel			
Segítségnyújtás elmulasztása			
Egyéb bűncselekmények:			
zaklatás			
Egyedi azonosító jellel visszaélés			

Készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel visszaélés			
Visszaélés okirattal			
Csalás	1		15
Sikkasztás			
Ittas vezetés	8	9	7
Közlekedési bűncselekmények:	9	13	7
Összesen:	45	54	56

5.5 A nők szerepe a helyi közéletben

Hivatkozással az Alaptörvény XV. cikkére, vizsgálható, hogy a helyi közéletben a nők és férfiak azonos jogai a politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében érvényesülnek-e. Az azonos jogok érvényesítéséhez elengedhetetlen a képviselő. A nők részvételére nemcsak a női nem reprezentálása miatt van szükség a politikában, azaz a közügyekről való döntési mechanizmusban, hanem mert ez szolgálja leginkább a közös érdeket.

Jelenleg az önkormányzati képviselő-testületben 3 női, míg 3 férfi képviselő tevékenykedik. A bizottságok elnöki, valamint a külsős tagok közül főleg nők dominálnak. A már korábbiakban megemlített, a településen bejegyzett egyesületekben is nagy szerepet vállalnak a nők, az egyesületek vezetői szerepkörét többségében nők töltik be.

Egyértelműen kijelenthető, hogy településünkön az elmúlt években erősödött a nők társadalmi szerepvállalása

5.6 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A roma nők, a kisgyermeket nevelő, a sokgyermekes, vagy gyermeküket egyedül nevelő anyák, valamint a 45 év feletti nők különösen, többszörösen is hátrányos helyzetben vannak a munkaerőpiacon. Ennek oka egyebek között a magyar társadalom hagyományos családmodelljében keresendő: még ma is sokan vallják, hogy *a nők helye a ház körül, a családban van*, nem a munkaerőpiacon. Ezt a szemléletet tovább súlyosbítják a nőkkel kapcsolatos negatív sztereotípiák.

A munkanélküliség aránya körükben magasabb, ez össztársadalmi probléma, amelyen komplex programokkal lehet enyhíteni.

Szakmai tapasztalataink szerint a gyermek születését követően az otthon maradó szülő magányosnak érzi magát. Hirtelen az eddigi aktív életéből minden háttérbe szorul, a megszokottól eltér, és fellép a félelem a „más”-tól. Ezért az Önkormányzat a közművelődés, a sport, a szabadidő eltöltésének terén olyan családbarát környezetet kíván teremteni, amely közösségi teret nyújt számukra is.

5.7 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A tartós munkanélküliség aránya a nők esetében magasabb.	Bővíteni kell a gyermekvállalás miatt a munkaerőpiactól hosszabb időre távol maradó aktív korú családtagok által kedvezményesen igénybe vehető, korszerű ismeretek megszerzését célzó speciális képzési programok körét.
A gyermekét egyedül nevelő, vagy több gyermeket nevelő család esetében a szegénység kockázata magas.	Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások, ellátások során célzott támogatások körének kialakítása.

A GYÁS, GYES-ről való visszatérés a munkaerő piacra mérsékli a szegénység kialakulásának kockázatát.	Gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézmények működtetése. Önkormányzat gazdasági helyzetének figyelembevételével az ellátás költségeinek átvállalása.
A magányérzet kialakulásával nemcsak az anya mentális állapota lehet rosszabb, családi konfliktusokhoz is vezethet.	Szabadidős programok szervezése, igény szerinti bővítése. Zöldterületek, közparkok tervszerű felújítása.
Időskorú nők növekvő munkanélkülisége	Támogatások biztosítása, közfoglalkoztatásban történő alkalmazás

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége¹⁷

Az Idősügyi Nemzeti Stratégia ezért nemcsak az időseket, hanem a középkorúakat és a felnövekvő nemzedékeket is megszólítja, célkitűzéseivel hatni akar rájuk, hiszen a sikeres idősödést már igen korán kell megalapozni. „Korunkban több idős ember él a Földön, mint bármikor ezelőtt és arányuk a lakosság egészéhez viszonyítva tovább növekszik. Ezek az idős felnőttek nagymértékben hozzá tudnak járulni a társadalom fejlődéséhez.” – fogalmazódott meg az UNESCO 1997-es, Hamburgi Nyilatkozatában. A születéskor várható élettartam 2007-ben férfiak esetében 69,19 év volt, a nőknél 77,34 év, az EU-átlagtól az elmaradás nők esetén 4,5 év, férfiak esetén 6,5 év. (Forrás: EUROSTAT) A Stratégia építeni kívánt az idősök véleményére, az idősellátáshoz kapcsolódó gyakorlati szakemberek tudására, a meglévő hazai és adaptálható külföldi „jó gyakorlatokra” annak érdekében, hogy az itt megfogalmazott irányelvek a gyakorlati munkában alkalmazhatók legyenek. Az itt megfogalmazott időspolitikai jövőkép, a célok elérését szolgáló fejlesztendő területek számbavétele mind pro-aktív (megelőző), mind reaktív megközelítéseket tartalmaznak.

A nyugat-európai országokban általánosságban 65–67 éves kortól tekintik idősnek az ott élőket. A WHO szerint a 60–74 év közöttiek az idősödők, a 75–89 évesek az idősök és a 90 év fölötti személyek a nagyon idősök – magyar fordításban a nem egészen jól hangzó „aggok”. A Stratégia szempontjából e három korcsoportot együttesen tekintjük idősöknek, bár a hazai munkaerő-piaci sajátosságok okán – e szakterület vonatkozásában – már a 45 éven felüliek is szeniorokként kezelendők.

Ma még sok idősebb ember ki van téve a társadalmi kirekesztés valamelyik kockázatának: elszigetelődés, egészségi problémák, hozzáférés az ellátásokhoz. A társadalmi részvétel azt is jelenti, hogy az egyén milyen mértékben, milyen intenzitással és hányféleképpen használja fel képességeit, tudását, egyéniségének sajátos adottságait más emberek, szűkebb vagy tágabb közösségek hasznos szolgálatára, gazdagítására, illetve milyen mértékben veszi igénybe mások adottságait saját élete alakításában. Ebben az értelemben a társadalmi részvétel, illetve a közösségek aktív létét feltételezi, hogy az egyén tevőlegesen befolyásolja nemcsak saját maga, hanem a különböző közösségek életét, hozzáadja tudását, normáinak érvényesítését, munkáját, bizalmát, egyéniségének színét, jellegét a közösség egészéhez.

A Stratégia hosszú távú keresztmetszetű, a jelenre és a jövőre is fókuszál, mint jövőtervezési technika, tervezési spirált fogalmaz meg. A Stratégia legfőbb céljainak meghatározása hosszú távon, 2034-ig.

Idősügyi Nemzeti Stratégia elvei

- a születéskor várható élettartam közelítése az európai uniós átlaghoz,
- az egészségben eltöltött évek számának növelése,
- az aktív élet fenntartásának növelése,
- az időskori jövedelembiztonság megteremtése,
- a társadalmi integráció erősítése,
- a különböző szolgáltatások (egészségügyi, szociális, oktatási, kulturális stb.) összehangolása az idősödők és idősök szükségleteinek és érdekeinek figyelembevételével,

¹⁷ 81/2009. (X. 2.) OGY határozat

- az idősök élethosszig való tanulásának támogatása, a digitális tananyagok hozzáférhetőségének biztosításával,
- az „aktív idősödés” feltételeinek erősítése, mely nem csupán a fizikai aktivitást, a munkaerőpiacon maradást jelenti, hanem a társadalmi, kulturális, civil életben való aktív részvételt is,
- az idősödési folyamat „menedzsméntjének” elterjesztése már a fiatalokban,
- a társadalmi szemléletváltás mind a gazdasági, mind az idősödés társadalmi megítélését és megélését illetően.

Beavatkozási területek:

- A humánszolgáltató és védelmi rendszerek szolgáltatásait igénybe vevők jogainak fokozott védelme, az érdekvédelem erősítése.
- Az időskori jövedelembiztonság az aktív életszakaszban alapozódik meg.
- Az idősellátás modernizációja, a humánszolgáltató és védelmi rendszerek egyre inkább a célcsoport szükségleteihez és igényeihez történő fejlesztésével, az akadálymentes hozzáférés feltételeinek megteremtése.
- A humánszolgáltatási és védelmi rendszerek transzparenciájának biztosítása folyamatos minőségirányítási rendszerfejlesztés, a célcsoport aktív részvétele mellett.
- A sikeres idősödés kulcskomponenseinek erősítése: fizikai és szellemi aktivitás, mentális egészség, helyes táplálkozás, társas támogatás.
- Az idősök ellátása területén humán erőforrás- (hivatásos és laikus segítők, önkéntesek, családtagok) fejlesztés: képzés, személyiségfejlesztés, szervezetfejlesztés, „burn-out” prevenció.
- A mindenki számára hozzáférhető – érthető és érzékelhető – e-learning, e-információ és az e-szolgáltatások továbbfejlesztése, elérésükhöz történő hozzáférés és hozzájárulás támogatása, célzott programok az idősök számára az IKT-szolgáltatásokhoz való szélessávú hozzáférés biztosítására és a digitális tudás fokozása érdekében.

A „Közbiztonság és közrend további megerősítését célzó, a prevenciót előtérbe helyező” intézkedési terv keretein belül, illetve azon túlmenően is a körzeti megbízottak által folyamatosan kiosztásra kerültek a Bűnügyi Osztály Megelőzési és Áldozatvédelmi Alosztálya által a külterületeken élők – elsősorban idős koruk vagy egyéb ok miatt veszélyeztetettek - részére készített tájékoztatók, szórólapok. A körzeti megbízottak fokozott figyelmet fordítanak a felügyelet nélkül hagyott külterületi, illetve zártkerti területen található hétvégi házakra, a szezonálisan elkövetett betöréses lopások, terménylopások megelőzése, elkövetőinek eredményes felderítése érdekében.

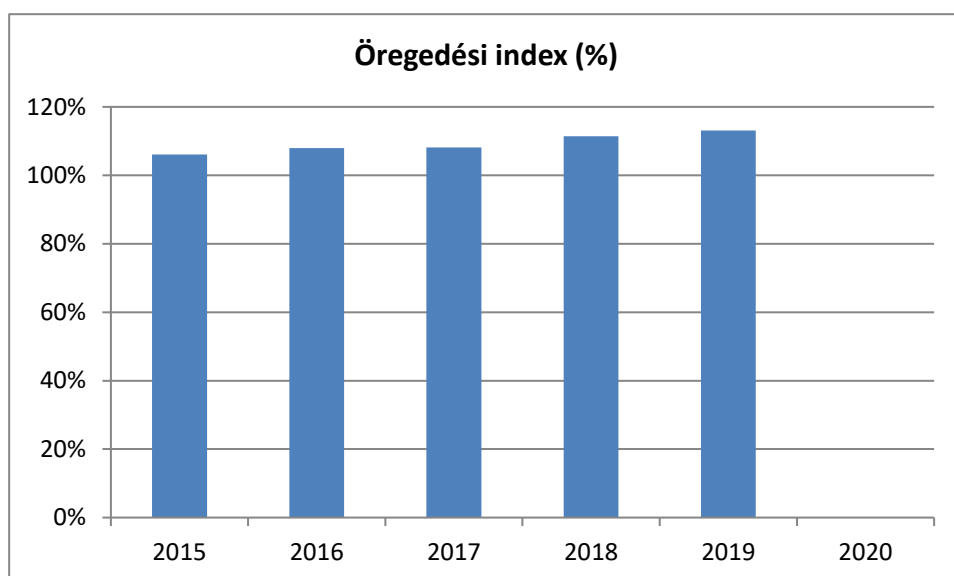
Az időskorú, egészségügyi, szociális okból, vagy rossz mentális-és fizikai állapotban levő, esetlegesen egyedül élő, illetve más okból veszélyeztetett személyekkel elsősorban a körzeti megbízottak által a kapcsolattartás folyamatos, olyan körülményt nem észleltek, amely miatt azonnali intézkedéseket kellett volna megtenni (orvosi ellátás, biztonsági intézkedés, vagy jegyző értesítése, stb.). A kapcsolattartások alkalmával a körzeti megbízottak bűnmegelőzési célzattal, az áldozattá válás megelőzése érdekében minden esetben tájékoztatták az érintetteket az aktuális bűnelkövetési módokról, lehetséges elkövetőkről.

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2015	505	476	106,09%
2016	503	466	107,94%
2017	505	467	108,14%
2018	516	463	111,45%
2019	535	473	113,11%
2020	-	-	-

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

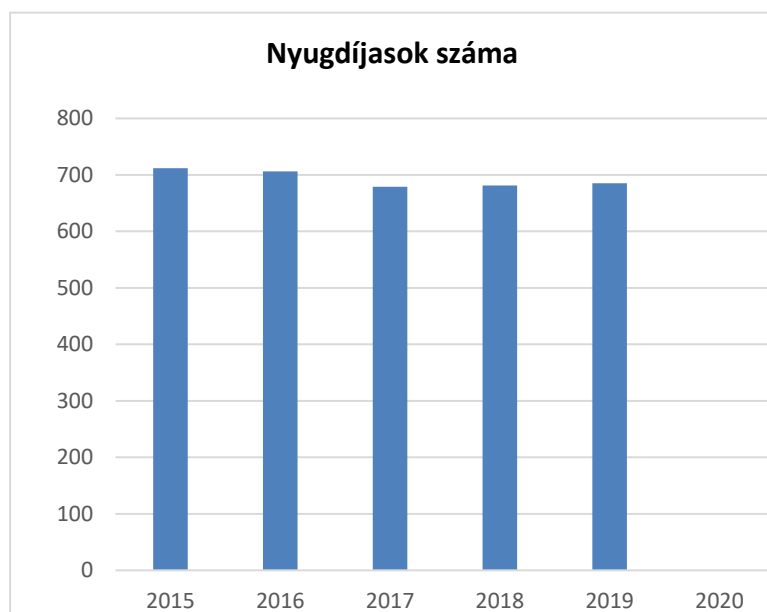

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2015	292	420	712
2016	294	412	706
2017	279	400	679
2018	281	400	681

2019	288	397	685
2020	n.a.	n.a.	-

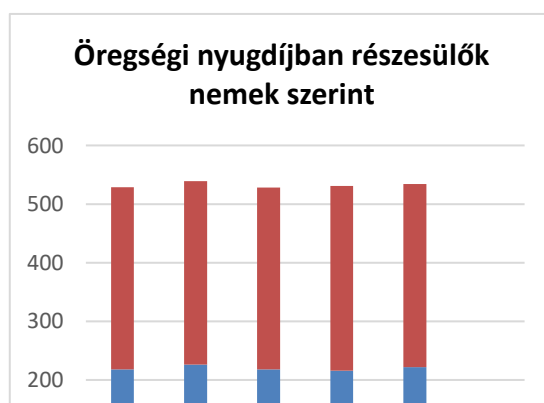
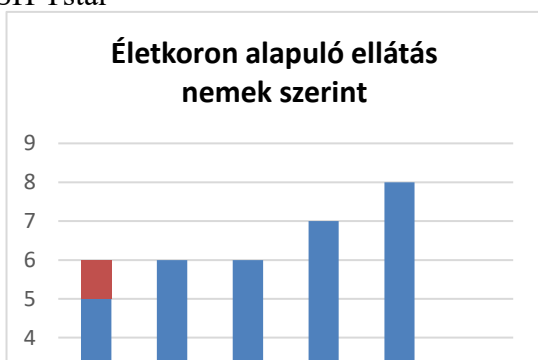
Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások

Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2015	5	1	218	311	1	34	n.a.
2016	6	n.a.	226	313	2	34	n.a.
2017	6	n.a.	218	310	n.a.	27	2
2018	7	n.a.	216	315	n.a.	28	2
2019	8	n.a.	222	312	3	28	1
2020	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR,
KSH Tstar

Az időskorúak családi állapotára jellemző, hogy korban előrehaladva fokozatosan csökken a házások, és növekszik az özvegyek aránya.

A demográfiai folyamat jellemzőit az alábbiakban foglalhatjuk össze:

- növekszik az átlagéletkor,
- magasabb a középkorúak halandósága,
- nők hosszabb élettartama („feminization of ageing”).

Az időskorban jellemző megbetegedések - a daganatok, keringési zavarok, szív- és érrendszeri megbetegedések, ízületi problémák - mellett pszichés problémák is jelen vannak. Az idős ember egyedül marad, izolálódik, szellemi és fizikai aktivitása hanyatlik, önellátási képessége beszűkül. Ez nagyon sok embernél okoz pszichés megbetegedéseket. Különösen gyakori a depresszió kialakulása. Jellemző, hogy a betegségek általában együttesen fordulnak elő, különösen 70 éves kor fölött jellemzőek a súlyos, krónikus megbetegedések és a demencia (szellemi leépülés).

Idősek Otthona

A Hetednapi Adventista Egyház Öregek Szeretotthona 1961-től folyamatosan működik Tass községben, a falu központjában. Magyarország egész területéről, sőt határon túlról is folyamatosan fogadja az intézmény a gondozásra szorulókat.

Az intézmény lakói lehetnek azok a gondozásra szoruló 80 év feletti nők (lehetőleg adventisták), akiknek egészségi állapota nem kíván rendszeres kórházi ellátást, koruknak megfelelő mentális egészséggel rendelkeznek és az ellátási szükségletvizsgálat alapján intézményi elhelyezésre jogosultak.

Az otthonba jelentkezők maguk döntenek a felvételi szándékukról, ekkor egy jelentkezési lapot töltenek ki, ami alapján történik a jelentkezők, várakozók nyilvántartása. A felvétel a jelentkezés sorrendjében történik.

Az intézményben 30 fő gondozására van lehetőség, 12 (1-4 ágyas) szobában. Saját főzőkonyhával rendelkezik, a szobák nővérhívóval felszereltek, minden szobában van televízió. Az intézmény jó hangulatú, családias otthon, köszönhető ez az alkalmazottak odaadó, szeretetteljes hozzáállásának.

Az idősek szívesen tartózkodnak jó idő esetén a szép, ápoltság, folyamatosan gondozott kertben.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

Az idősek, nyugdíjasok jövedelmi helyzetére tekintettel az egészségesek szívesen végeznek jövedelemkiegészítő tevékenységet.

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2015	2016	2017	2018	2019	2020
	Fő összesen		141	124	122	113	104
41-45 év (TS 042)	Fő	23	9	18	11	8	n.a.
	%	16,31%	7,26%	14,75%	9,73%	7,69%	-
46-50 év (TS 043)	Fő	11	11	12	14	14	n.a.
	%	7,80%	8,87%	9,84%	12,39%	13,46%	-
51-55 év (TS 044)	Fő	12	14	14	6	4	n.a.
	%	8,51%	11,29%	11,48%	5,31%	3,85%	-
56-60 év (TS 045)	Fő	21	16	11	16	21	n.a.
	%	14,89%	12,90%	9,02%	14,16%	20,19%	-
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	11	11	17	17	12	n.a.
	%	7,80%	8,87%	13,93%	15,04%	11,54%	-

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

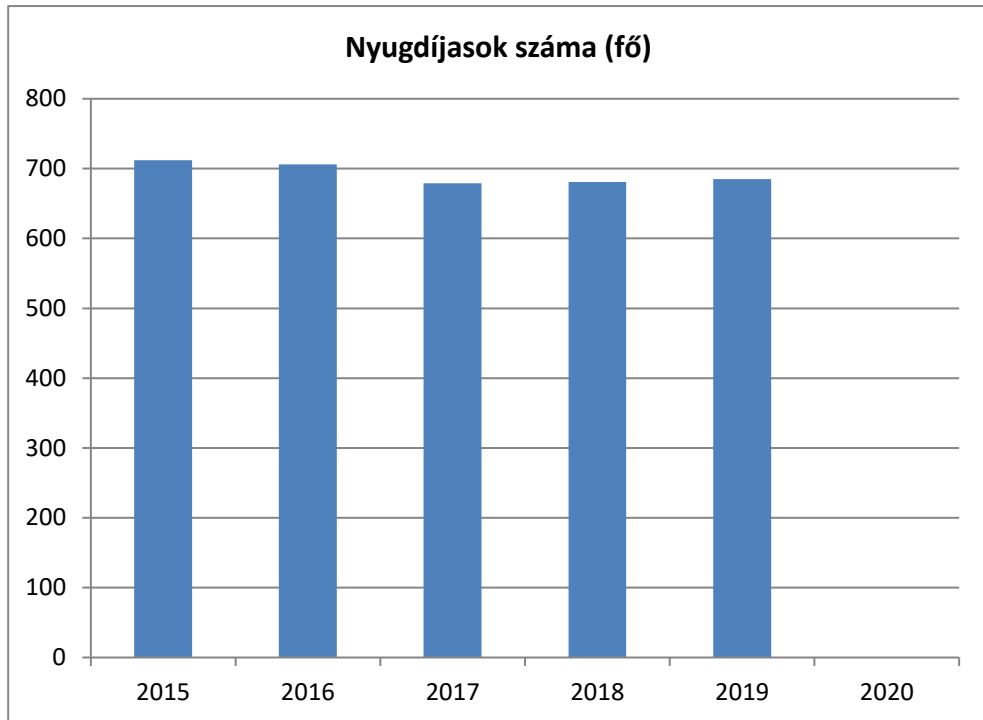
6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés, valamint az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok.

6.3. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma (Megegyezik a 6.1.1-es táblázattal)

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2015	292	420	712
2016	294	412	706

2017	279	400	679
2018	281	400	681
2019	288	397	685
2020	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

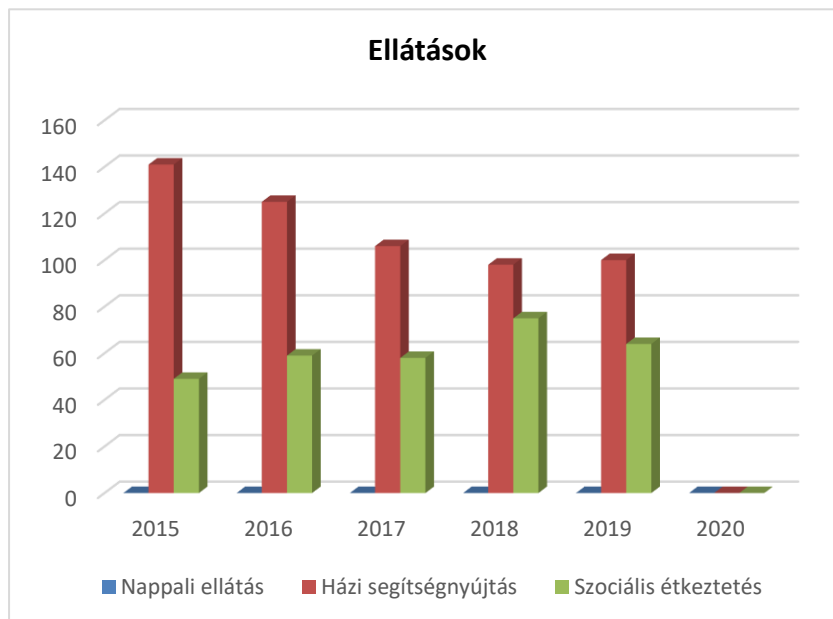

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő idősorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő idősorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2015	505	n.a.	141	49
2016	503	n.a.	125	59
2017	505	n.a.	106	58
2018	516	n.a.	98	75

2019	535	n.a.	100	64
2020	-	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH
Tstar

A helyi közszolgáltatások terén az idősekkel való foglalkozás magas színvonalú. Az egészségügyi, szociális, közművelődési és egyéb szolgáltatások egy része a település minden állampolgára részére biztosított, egy része kor alapján az idősokorúak részére szerveződik. Településünkön szolgáltatások köre színes képet mutat. Az önkormányzat eleget tesz minden kötelező feladatának és emellett önként vállalt intézkedéseket is biztosít, illetve segít elő:

- támogató szolgáltatás,
Nyugdíjas Ki-mit tud?
- informatikai oktatás,
- nyári fürdőzés,
- EU segély program,
- korosztályok közötti kapcsolatépítés
- más nyugdíjas klubbal való kapcsolattartás.

Az idősellátás és a szociális gondoskodás területén az utóbbi években egyre jelentősebb szerep jutott a civil szektornak, egyházi, alapítványi szervezeteknek.

Jellemző a szolgáltatásainkra, hogy egymásra épülnek, az egyes ellátások személyre szabottak és egyéni szükséglet felmérésen alapulnak. A személyre szabott szolgáltatások biztosítását a helyi ellátórendszeren belüli koordináció, együttműködés biztosítja.

Alapvető célunk az aktív életvitel biztosítása, hiszen az aktivitással kivédhető a feleslegessé válás érzése.

Az **alábbi alapelvek** mentén állítottuk össze a helyi programot, az abban foglalt célokat és intézkedéseket:

- Az emberek a korrall mindinkább különböznek egymástól, nincs ún. egységes öregedési minta, de kimondható, hogy van egészséges öregedés.
- Az idős emberek azért betegek, mert megbetegedtek, és nem azért, mert idősek.
- Az idősebbeknél a már említett változások és jellemzőik miatt a velük való stratégiák speciálisak, körültekintő és gondos munkát igényelnek, személyre szabottan, a kapacitást figyelembe véve és mégis hatékonyan.

Az Önkormányzat e célcsoport életminőségének jellemzőit folyamatosan vizsgálja, és ennek alapján alakítja szolgáltatásait.

6.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősök helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Magas az egyedül élők aránya.	Az aktivitást és a függetlenséget megőrző programok, szolgáltatások szervezése. Képzések igény szerinti bővítése.
A morbiditási statisztikák rangsorában - a daganatok, keringési zavarok, szív- és érrendszeri megbetegedések, ízületi problémák - mellett pszichés problémák leggyakrabban előforduló betegségek.	Rendszeres mozgást biztosító szolgáltatások bővítése. Szűrővizsgálatok biztosítása. Prevenációs szemlélet erősítése, az egészségtudatos magatartás fejlesztése
Gyakran válnak áldozattá.	Idősök személyes környezetének, otthonának védelmét szolgáló intézkedések bővítése.
Nemzedékek közötti kapcsolat nehézsége.	Generációs programok szervezése.
Idős koraival összefüggő társadalmi sztereotípiák.	Helyi média bevonásával nyilvánosság eszközeinek bővítése.

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége¹⁸

Magyarország az elmúlt években, évtizedekben jelentős jogalkotási lépéseket tett a fogyatékos emberek életminőségének javítása, önálló életvitelének és társadalmi integrációjának elősegítése érdekében. E szabályozások közül mindenekelőtt a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény (a továbbiakban: Fot.), valamint a Fogyatékkal élő személyek jogairól szóló – a 2007. évi XCII. törvénnyel ratifikált – ENSZ-Egyezmény emelhető ki. Emellett fontos alap az Európai Bizottságnak az Európai fogyatékosügy stratégia 2010–2020: megújított elkötelezettség az akadálymentes Európa megvalósítása iránt COM/2010/636 számú közleménye.

A fogyatékosügy szakterület egyik legfőbb jellemzője, hogy az élet valamennyi területét, és így szinte minden államigazgatási ágazatot egyaránt érint, ezért a fenti dokumentumok érdemi alkalmazása a mindenkori kormányzat részéről gondosan tervezett, összehangolt intézkedéseket követel meg.

A 2011. évi népszámlálás adatai szerint 490 578 fő, azaz a népesség 4,9%-a vallotta magát fogyatékos személynek. Nemzetközi vizsgálatokra épülő szakértői becslések ezzel szemben azt mutatják, hogy a lakosság átlagosan 10%-a él valamilyen fogyatékossgal, a valós szám tehát hazánkban is inkább az 1 milliót közelítheti.

Fogyatékkal élők támogatásának területei:

- Lakhatás, szociális alapszolgáltatásokhoz való hozzáférés
- Pénzbeli és természetbeni ellátások és szolgáltatások
- Rehabilitáció
- Hozzáférhetőség

Fogyatékos személyeket érintő alapelvek: Prevenció, Önrendelkezés, Teljes és hatékony társadalmi részvétel, Egyetemes tervezés, Semmit rólunk nélkülünk, Hátrányos megkülönböztetés tilalma, indokolt előnyben részesítés, Ésszerű alkalmazkodás

Fogyatékkal élők helyzetének javítását célzó beavatkozási területek:

- A fogyatékos emberek társadalmi befogadását támogató szakmai fejlesztések
- Egészségügy, korai felismerés, diagnosztika

¹⁸ 15/2015. (IV. 7.) OGY határozat

- Alap- és szakellátások, (tájékoztatás, hozzáférés biztosítása)
- Támogató technikai eszközök
- Korai fejlesztés, oktatás, képzés
- Köznevelés (inklúzió, gyermekek fogyatékkal élőkhez való viszonya, középfokú oktatás elérhetősége SNI fiatalok számára is)
- Szakképzés, felnőttképzés (fiatalok munkaerő-piaci helyzetének javítása)
- Felsőoktatás, (fogyatékoságügyi, hozzáférhetőségi, rehabilitációs, jelnyelvi ismereteket tartalmazó képzési modulok), felsőoktatásban tanuló fogyatékos fiatalok segítése.
- Életpálya tervezés, Foglalkoztatás, Szociális szolgáltatások és ellátások, Támogató szolgálatok, Komplex rehabilitáció, Koordináció, „kliensút”
- Önrendelkezés, önálló életvitel, támogatott döntéshozatal, lakhatás, fogyatékos személyek és családjaik, közlekedés, sport, kultúra, turizmus.

Többszörösen veszélyeztetett csoportok: pl.: fogyatékkal élő nők és gyermekek

A többszörös fogyatékossgal élő emberek (így például a súlyosan és halmozottan sérült emberek, illetve a fogyatékossgal mellett beilleszkedést nehezítő viselkedési problémával élő emberek) és családjaik helyzetéről, speciális igényeiről kevés információval rendelkezünk. Így fontos lenne olyan szakpolitikai stratégiák kialakítása és megvalósítása, melyek ezeknek az embereknek a komplex rehabilitációját segíthetik elő.

A 2011. évi népszámlálás adatai szerint 25 787 fogyatékkal élő ember élt Bács-Kiskun megyében, ez a népesség közel 5 százaléka. A fogyatékos népességben belül továbbra is a mozgássérülteké a legnépesebb csoport.

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

A fogyatékkal élőkre vonatkozóan nem állnak rendelkezésre értékelhető statisztikai adatok, amelyek alapján pontos képet lehetne alkotni a fogyatékkal élők lakhatási, egészségügyi, foglalkoztatási helyzetéről.

A fogyatékkal élő emberek és családjaik a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják. Feladatunk olyan környezet teremtése, működtetése, hogy egyenlő eséllyel érvényesülhessenek a mindennapi életünk során a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkalehetőségek, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is.

A célcsoport részére szervezett ellátásokat, szolgáltatásokat, az egyes intézkedéseket az egyéni szükségletek alapján tervezzük.

Tapasztalataink szerint elhelyezkedésük során számos akadállyal kell megküzdeni. A munkáltató előítélete mellett a közlekedés eszközök használata is nehezíti helyzetüket.

Helyi vállalkozók is próbálkoztak foglalkoztatásukkal. A foglalkoztatottak által végzett munka jellemzően egyszerű. A foglalkoztatást szabályzók azonban nem kedvezőek. A munkáltató részéről egyre szigorúbbak és túlzott adminisztrációt igényelnek. A fogyatékkal élők oldaláról pedig jövedelmi értékhatár szab gátat a munkavállalásnak.

A fogyatékos személyek elszigeteltek a társadalomban, így családjaik is jobban elkülönülnek a környezetüktől, ami értelmi fogyatékossgal esetén még jelentősebb.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként

Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2015	48	58	106
2016	39	51	90
2017	36	50	86
2018	36	47	83
2019	33	46	79
2020	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma

Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2015	n.a.
2016	n.a.
2017	n.a.
2018	n.a.
2019	n.a.
2020	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

Településünkön fogyatékos személyek nappali ellátása intézményhiány miatt nem releváns.

7.2 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

A közszolgáltatást nyújtó intézmények akadálymentesítése folyamatos. Az egészségügyi, szociális szolgáltatások, a kulturális programokhoz történő fizikai akadálymentesített helyszínen érhetőek el. A hatályos jogszabályoknak megfelelően új beruházás, felújítás akadálymentesített környezet biztosításával történik. Az Önkormányzat tulajdonában lévő járdák, zöldterületek, játszóterek felújítása során gondoskodunk a hozzáférés akadálymentességének biztosításáról.

Ma már kötelezően, jogszabályban előírt az akadálymentesítettség, amelynek betartatása az építésügyi hatóság feladata. Alapelv, hogy a településfejlesztési tervekben és más településfejlesztési dokumentációkban általános elvárásként jelenik meg az egyenlő esélyű hozzáférés szempontrendszer.

Tass Község Önkormányzata intézményei akadálymentesítettek.

7.3 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Az elszigetelten élő, fogyatékkal élőknek vagy fogyatékkal élő gyermeket nevelő szülőknek vagy fogyatékoszt ápoló családtagnak kapcsolatteremtésre, öngyógyító csoportok szervezésére, a fórumokba való bekapcsolódásra kevés lehetősége van.	A kommunikáció színtere az internet világa, amely a felhasználók otthonába hozhatják a közösséget.
Közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, az akadálymentes környezet aránya nem 100 %-os.	Fizikai környezetben található akadályok megszüntetése, információs és kommunikációs akadályok megszüntetése. Orvosi rendelő épületének akadálymentesítése

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és forprofit szereplők társadalmi felelősségvállalása

Településünkön számos civil szervezet működik.

Jelentős civil szervezetek a településünkön:

A civil szervezetek rendkívül jelentős szerepet játszanak településünk közéletében. Kulturális, sport, szabadidős, művészeti, szórakoztató rendezvényeikkel alapvetően határozzák meg Tass társadalmi

életét. A település kisközösségei, civil szervezetei aktívan részt vesznek az települési rendezvényeken, valamint önálló rendezvényeket is szerveznek a helyi közösség részére.

Tass településen működő közösségépítő civil szervezetek bemutatása:

Tassi Kulturális Egyesület

A Tassi Kulturális Egyesület (TAKE) volt az első közhasznú civil szervezet a településen.

Hivatalosan 2003. december 17-én került bejegyzésre az egyesület azzal a céllal, hogy a községünkben élő gyermekek, fiatalok felnőtt és idős korosztály számára kulturális, hagyományteremtő, képességfejlesztő programokat szervezzen, lehetőleg e tevékenységeket összekapcsolva a természet- és egészségvédelemmel, környezetszépítéssel.

Működésünk során arra törekednek, hogy minél szélesebb kört célozzanak meg programjainkkal, lehetőleg ingyenesen.

Közhasznúságuk folytán segíteni tudják az azóta megalakult más civil szervezetek működését a faluban, és az Önkormányzat által szervezett programokhoz mind személyi, mind anyagi segítséget és együttműködést nyújtanak.

Az egyesület jelenleg 20 főből áll, de számos önkéntes is segíti munkánkat.

Fennállásuk során az alábbi hagyományokat, hagyományos rendezvényeket teremtették a faluban: Főszerzői a Falunapnak. Ezen a programon a falu lakosságának nagy része és a környező települések lakói is részt vesznek, körülbelül 1500-2000 fő. A Duna-parton is rendeznek egy nyári fesztivált – Duna-parti Party címmel -, ahol a sporté a főszerep, családok, baráti társaságok főzhetnek a szabadban, a gyermekek pedig egésznap játszhatnak.

Évi két alkalommal ingyenes egészségnapot szerveznek az érdeklődőknek. Évente több alkalommal szerveznek a gyermekeknek és felnőtteknek színházlátogatást. Legalább kétszer szerveznek játszóházat óvodásoknak és iskolásoknak az ünnepekhez kapcsolódóan. Aktuális nemzeti évfordulókhoz kapcsolódva rendeznek kulturális előadásokat, zenés megemlékezéseket, beszélgetéseket. Szerveznek Gyereknapot, Családi napot, ingyenes Mikulás műsort, múzeumlátogatást is.

Tassi Helytörténeti Egyesület

Napjaink egyre inkább felgyorsult világában sokszor úgy érezhetjük, hogy egyre nehezebbé válik a múlt értékeinek kutatása, megőrzése.

A jövő a múlt jó tudásából, a hagyományok megőrzéséből, gazdagításából és továbbadásából épül. Minden embernek szüksége van egy olyan, a múlt értékeiből álló biztos fogódzóra, amibe bele tud kapaszkodni akkor, amikor esetleg úgy érzi, eltéved a XXI. század információs és kulturális rengetegében.

Ezen elvek alapján, ilyen megfontolásokból kiindulva 2009. május 22-én 23 fő gyűlt össze és közösen munkálkodtak azon, hogy Tass község legalább tizenegy évszázados múltját minél szélesebb körben, minél többen megismerhessék. Ebből a baráti körből alakult meg az egyesület, amelynek feladata a következő:

„Tass község tárgyi és szellemi hagyományainak összegyűjtése, ápolása, közkinccsé tétele és mindezeknek a következő generációk részére történő átadása. A Tasson élő gyermekek, fiatalok, felnőtt és idős korosztály számára hagyományörző és hagyományteremtő programok szervezése, pályázatokon való részvétel. Továbbá helyi és kistérségi muzeális emlékek és történeti iratok gyűjtése, őrzése, feldolgozása, hagyományörzés, hagyományteremtés, ismeretterjesztés, közművelődési tevékenység és szolgáltatások közösségi színterének biztosítása a felnőtt lakosság, a gyermekek és az ifjúság részére, valamint közreműködés a tevékenységhez szükséges egyes tárgyi feltételek megteremtésében, természeti környezet védelme, helyi jelentőségű természeti és környezeti értékek megóvása, őrzése, fenntartása, bemutatása, helyreállítása, együttműködés a társadalom önszerveződő csoportjaival.

Egyesületi újság, és az Egyesület céljaival összefüggő könyvek szerkesztése és kiadása, valamint hazai és nemzetközi kapcsolatok kiépítése hasonló célokért jogszerűen tevékenykedő szervezetekkel.”

Így jött létre a Tassi Helytörténeti Egyesület, egy lelkes társaság, akik anyagi juttatás nélkül, önkéntesen végzik munkájukat a településük javára.

Darányi Ignác Borlovagrend

Tasson 2012 nyarán 18 lokálpatrióta létrehozta a Darányi Ignácról elnevezett borlovagrendet. A borlovagrend tagjai a szőlő és borkultúra propagálásán, a mértéktartó és kulturált borfogyasztás kedvező hatásának terjesztésén túl célul tűzték ki, hogy Mathiász János által létrehozott Darányi Ignác szőlőfajtából ültetvényt létesítenek, terjesztik.

A borrendi tagok a borrendi ünnepi rendezvények alkalmából öltözetükkel is kifejezésre juttatják a bor iránti tiszteletüket.

A Borlovagrend megalakulásának célja, hogy ismerje meg, dolgozza fel és ismertesse a földrajzi környezetének történelmét, bortörténelmét, kultúráját, néprajzát, hagyományait, szakmai múltját. Rendezvényeivel segítse elő a szőlő-és bortermelés érdekében a táj –eredet-és a minőségvédelem szempontjainak érvényesülését. Évente szervezzen szakmai fejlődést, elősegítő eseményeket (borverseny, Konferencia) és a helyi hagyományokra, népszokásokra támaszkodva a lakosságot megszólító nyilvános rendezvényeket (szüreti napok, felvonulások) célul tűzve ki a minőség védelmét, javítását, a kulturált borfogyasztás terjesztését.

Tassi Őszirózsa Nyugdíjas Klub

A Társaság 1966-ban alakult, immáron 51 éves múltra tekinthetnek vissza. Idén alapítottunk Civil Társaságot. Létszámuk 38 fő + 2 tiszteletbeli tag. A Klubunknak Dalköre van 1992 óta 25 éve. 2010-ben új vezetője lett a klubnak és azóta minden évben Dalos találkozókat szervezünk a környező települések bevonásával, akikkel baráti viszonyt ápolnak. A falu életében rendszeresen jelen vannak, bármilyen rendezvényt szívesen vesznek részt, ezzel segítve a község közösségfejlesztő és közösségépítő munkáját. 2010 óta megtartják a májusi Majálist klubkertjükben a Falunk lakói részére. Több rendezvényt is szerveznek, amelyek saját erőből jönnek létre.

Tassi Polgárőr Egyesület

A 1991-ben alakult az egyesület 26 fő közös akaratából, a település hatékonyabb közbiztonságának előmozdítása érdekében.

Az egyesületünk jelenlegi taglétszáma 27 fő.

Az egyesület legfontosabb feladata a rendőri szervekkel való együttműködés Tass község közbiztonsága javításának érdekében. Ehhez rendszeres járőrözéssel, rendezvények biztosításával járulnak hozzá.

Tassi Tűzoltó Egyesület

Tass községben, 1903-ban alakult meg kb. 20 fővel a tűzoltó egyesület, és folyamatosan fejlődött. 16fő 2003. szeptember 27-én alakította meg a Tassi Tűzoltó Egyesületet, melyet a bíróság Október 8-án bejegyzett.

A kezdeti 16 tagból mára 27 teljes jogú, 17 pártoló és 11 ifjúsági tagja lett egyesületünknek, ebből 19 fő rendelkezik alapfokú tűzoltói tanfolyammal.

Az Egyesület legfőbb célja a tűzoltásban, műszaki mentésben és egyéb kárelhárítási feladatok ellátásában való részvétel, az ár és belvíz védekezési feladatokban való részvétel, a lakosság tűzvédelmi tájékoztatása, az ifjúság tűzvédelmi ismereteinek növelése, és tagjainak a közösségi életre történő nevelése. Alapszabályban vállalták a közösségi életben való aktív részvételt, melynek évről évre eleget tesznek, hisz jelen vannak minden rendezvényen, összejövetelen, közösségi munkákban és segítenek, ahol csak tudnak.

Sportegyesület

Községi Sportegyesület a labdarúgókat foglalja magába. A spoteseményekre való nevezést és azon való részvételt intézi és támogatja.

Darányi Ignác Vadásztársaság

Darányi Ignác nevét a településen a vadásztársaság, és a község természeti értékeinek megőrzésével, gyarapításával, és az oktatás támogatásával foglalkozó alapítvány is viseli.

Közösségi terek:

Faluház

Iskolai, óvodai rendezvények lebonyolításában segítséget nyújt. Mesemondó verseny, Versmondó verseny a Faluházban kerül megszervezésre évek óta. Programok közé tartoznak: egészségügyi szűrések, kulturális rendezvények, színházak, előadások, táncház, alkalmi edzések biztosítása.

Családi események lebonyolítására is bérbe lehet venni a Faluház épületét.

Kereskedelmi célból a Faluház több alkalommal is kiadásra került, főleg vegyes vásároknak, optikusoknak. Volt azonban szív és érrendszeri vizsgálat is a Faluházban, diplomaosztó ünnepség, születésnapok, esküvők.

A faluházban ingyenes internet elérhetőség áll rendelkezésre a gyerekek számára. Sok gyermek iskolaidő után szívesen látogatja a Faluházat együtt játszani.

A helyi Könyvtár is több alkalommal ad helyet különböző előadásoknak, gyermekeknek szervezett összejöveteleknek, játékoknak, valamint az iskolai felkészülést is elősegítik a sokszor szervezett foglalkozásokkal.

Az önkormányzati döntések előkészítésébe – jellemzően érintettség esetén - bevonjuk a szervezeteket. A civil szervezetek függetlenségét elismerjük és tiszteletben tartjuk. Partneri viszonyt alakítottunk ki velük. Az önkormányzati rendezvényeken aktívan vesz részt a szervezetek nagy része.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

A helyzetelemzés előkészítésben részt vettek a településen dolgozó szociális, egészségügyi, gyermekjóléti, köznevelési, közművelődési szakemberek. Módszere az online kapcsolattartás az egyes esélyegyenlőségi csoportokkal kapcsolatos problémák feltárására, majd a program tervezet véleményezésére koncentrált. A tervezet az Önkormányzat honlapján, www.tass.hu közzétételre kerül, így állampolgárok is véleményt mondhatnak. A honlapon az elfogadott dokumentum hozzáférhető lesz, amely alapján a folyamatokat, intézkedéseket megismerik, és így biztosított lesz a megvalósítás folyamatos ellenőrzése.

10. A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

Az intézkedési terv a megjelölt hátrányos helyzetű csoportokra irányul, akik számára a sikeres élet és társadalmi integráció esélye a hátrányaikat kompenzáló esélyegyenlőségi intézkedésekkel valósul meg. Az intézkedési terv olyan beavatkozásokat fogalmaz meg, amelyek a helyzetértékelésben felvetett problémákra nyújtanak megoldást.

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összesítése:

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A szegénység oka és következménye a tartós munkanélküliség, számuk nem csökken.	Közfoglalkoztatás tovább folytatása. Zöldterületek, közparkok tervszerű felújítása. Egyéb helyi foglalkoztatási lehetőségek felkutatása.
A hátrányos helyzetek generációkon keresztüli átöröklődése.	Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások bővítése. Felzárkóztatási, fejlesztési programok szervezése.
A lakossági adósságállomány újratermelődése.	Az állampolgárok életminőségének folyamatos vizsgálata. Szükséglet alapú szolgáltatások szervezése.
A roma népesség hátrányos helyzete több, egymással szorosan összefüggő társadalmi, gazdasági probléma eredője. Csak a több problématerületre az oktatás, foglalkoztatás, szociális és egészségügyi területre egyszerre koncentráló, átfogó problémakezelési megoldások, komplex programok vezethetnek eredményre.	Pályázati források kihasználása egy teljes körű szociális, képzési, foglalkoztatási projekt megvalósításához. Közösségi szociális munka szervezése.
A lakosság egészségügyi állapota azonos az országos mutatókkal: nem jó.	Egészségügyi szűrések népszerűsítése. Az egészségtudatos életmódra nevelés a felnőttek körében is, annak tudatosítása, hogy a szűrővizsgálatokon való mind nagyobb számú megjelenés az egészségesebb életet, a várható élettartam megnövekedését eredményezheti.
romákkal szembeni diszkrimináció megjelenése az országos médiák közvetítésével.	Helyi médiában „jó példák” megjelenítésének kezdeményezése.
digitális írástudás hiánya akadályozza a munkanélküliek munkaerő-piacon történő elhelyezkedést.	Képzések bővítése a munkanélküliek körére.
A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Információ áramlás hatékonyságát fejleszteni kell.	Rendszeres szakmai találkozók szervezése.
A köznevelési rendszer átalakításával önkormányzat fenntartó státuszról működtetői státuszba került.	2013. január 1 napjától a köznevelési rendszer átalakításából adódóan újra kell gondolni azokat a feladatokat, programokat, támogatási rendszert, amelyet az Önkormányzat, mint fenntartó biztosított.
A család működését zavaró és akadályozó okok közül a családok anyagi, család	Szabadidős programok szervezése, biztonságos, kulturált színterek működtetése.

széteséséből, a nevelés, gondozás, törődés, szeretet hiányából adódó veszélyeztetettség megemelkedett.	A hátrányos helyzetű gyermekekkel és családjukkal foglalkozó szakemberek továbbképzése a hátrányos helyzetű gyermekek nevelését, személyiségfejlesztését, illetve a szülők eredményes bevonását segítő ismeretek elsajátítása és a kompetenciák fejlesztése érdekében.
vendégmunkások oktatási intézménybe nem járó gyermekeinek veszélyeztetettsége	felmérés, tájékoztatás, beiskolázás
A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A tartós munkanélküliség aránya a nők esetében magasabb.	Bővíteni kell a gyermekvállalás miatt a munkaerőpiactól hosszabb időre távol maradó aktív korú családtagok által kedvezményesen igénybe vehető, korszerű ismeretek megszerzését célzó speciális képzési programok körét.
A gyermeket egyedül nevelő, vagy több gyermeket nevelő család esetében a szegénység kockázata magas.	Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások, ellátások során célzott támogatások körének kialakítása.
A GYÁS, GYES-ről való visszatérés a munkaerő piacra mérsékli a szegénység kialakulásának kockázatát.	Gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézmények működtetése. Önkormányzat gazdasági helyzetének figyelembevételével az ellátásköltségeinek átvállalása.
A magányérzet kialakulásával nemcsak az anya mentális állapota lehet rosszabb, családi konfliktusokhoz is vezethet.	Szabadidős programok szervezése, igény szerinti bővítése.
Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Magas az egyedül élők aránya.	Az aktivitást és a függetlenséget megőrző programok, szolgáltatások szervezése. Képzések igény szerinti bővítése.
A morbiditási statisztikák rangsorában - a daganatok, keringési zavarok, szív- és érrendszeri megbetegedések, ízületi problémák - mellett pszichés problémák leggyakrabban előforduló betegségek.	Rendszeres mozgást biztosító szolgáltatások bővítése. Szűrővizsgálatok biztosítása. Prevenációs szemlélet erősítése, az egészségtudatos magatartás fejlesztése
Gyakran válnak áldozattá.	Idősek személyes környezetének, otthonának védelmét szolgáló intézkedések bővítése.
Nemzedékek közötti kapcsolat nehézsége.	Generációs programok szervezése.
Idős korral összefüggő társadalmi sztereotípiák.	Helyi média bevonásával nyilvánosság eszközeinek bővítése.
A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Az elszigetelten élő, fogyatékkal élőknek vagy fogyatékkal élő gyermeket nevelő szülőknek vagy fogyatékoszt ápoló családtagoknak kapcsolatteremtésre, önszolgáltató csoportok	A kommunikáció színtere az internet világa, amely a felhasználók otthonába hozhatják a közösséget.

szervezésére, a fórumokba való bekapcsolódásra kevés lehetősége van.	
Közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, az akadálymentes környezet aránya nem 100 %-os.	Fizikai környezetben található akadályok megszüntetése, információs és kommunikációs akadályok megszüntetése.
A pszichiátriai problémákkal küszködő, illetve a szenvedélybetegségben szenvedő (alkohol, drog,) emberek száma egyre nő.	Ellátásukban részt vevő civil szervezetek bevonásával elemzések készítése, problémáik feltárása, életminőségüket javító intézkedések bevezetése.

Megvalósítási partnerek intézményeink, kiemelten:

Önkormányzati Hivatal, KESZI Márk Ilona Hétszínvirág Óvoda és Mini Bölcsőde, Földváry Gábor Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola, Községi Könyvtár, Faluház, védőnői szolgálat és a támogató civil szervezetek, kormányhivatal foglalkoztatási osztály, továbbképző központok, társhatóságok.

Jövőképünk

Önkormányzatunk legfontosabb célja a településünkön élő állampolgárok jólétének biztosítása, életminőségének folyamatos javítása, olyan támogatói környezet működtetésével, amely

- erősíti a közösséghez és a lakóhelyhez kötődést, a lokálpatriotizmust, a társadalmi szolidaritást,
- kiemelt figyelmet fordít, - ha kell pozitív diszkriminációt alkalmaz - a veszélyeztetett célcsoportok esetében
- tudatos és partnerségen alapuló intézkedései hatására a hátrányos helyzetű csoportok felzárkózási esélyei, életminőségük és életük önálló irányításának lehetősége javul.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	I	J	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmai politikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
0. Település szintű probléma												
1	Digitális írástudás hiányosságainak csökkentése	Digitális írástudatlanság csökkentése, mélyszegények, idősek körében	Digitális írástudatlanság csökkentése képzőközpontok, művelődési ház bevonásával	Önkormányzat költségvetése	Nem releváns	Felmérés, pályázati lehetőségek felkutatása, előadások, képzések tartása.	Polgármester	2028. 12. 31. (vasárnap)	12. Képzésben résztvevők	Pályázattól függően. Programok, emberi erőforrás bevonása	Pályázati forrásból fenntartható	Nem releváns

I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége

1	Tartós munkanélküliség csökkentése	Munkanélküliség csökkentése	A munkanélküliség csökkentése településen. Közfoglalkoztatásban résztvevők számának növelése.	Önkormányzat költségvetése, Szociális szolgáltatástervezési koncepció	Nem releváns	Vállalkozók megkeresése, álláslehetőségek felkutatása, képzésbe való bekapcsolódás segítése. Álláskeresés segítése. Pályázatok benyújtása.	Polgármester	2028. 12. 31. (vasárnap)	12. Közfoglalkoztatásban résztvevők számának növelése, tartós munkanélküliek számának csökkentése.	pénzügyi és humán	Önkormányzati forrásból fenntartható	Nem releváns
2	Hátrányos helyzet csökkentése	Hátrányos helyzet generációkon keresztüli átöröklődésének csökkentése	Az átöröklődés megszüntetése.	Szociális koncepció	Nem releváns	Felzárkóztatási programokban való részvétel, kitörési lehetőségek megismertetése, az oktatás fontosságának megismertetése.	Polgármester	2028. 12. 31. (vasárnap)	Igénytől függően képzések tartása. Az átöröklődésből kilépettek száma.	Szociális munkás, finanszírozás, pályázat.	Családsegítő szolgálat, szociális munkatársak segítségével a megvalósítási időszak utáni folyamatos kontroll.	Nem releváns
3	Egészségi állapot javítása	Az egészségi állapot javítása, illetve romlásának	Az egészségi állapot javítása, illetve romlásának megállítása.	Önkormányzat költségvetése, szociális koncepció	Nem releváns	Az egészség mint érték tudatosítása, egészséges életmód iránti igény felkeltése, szűrőprogramo	Polgármester	2028. 12. 31. (vasárnap)	Felfedezett betegségek száma.	Civil szervezetek bevonása, eü. szolg. bevonása. Szűrőbusz megrendelés	Önkormányzati forrásból fenntartható	Nem releváns

		megállítá sa.				k népszerűsítése. Egészségtudato sság elérése.				se (kb. 300 eFt.)		
III. A nők esélyegyenlősége												
1	Nők, a diszkriminác ió áldozatai	Antiszegr egációs program elkészítés e, felsőfok ú továbbtan ulás támogatás a lányok, nők körében.	Antiszegregációs program elkészítése, felsőfok ú továbbtanulá s, nők körében.	Önkormán yzi kötségvetés s, gazdasági program.	Nem releván	Továbbtanulás támogatása, képzések, antidiszkriminá ciós egészségi állapotot javító programok megvalósítása. Nők munkába állását támogató rendelkezések végrehajtása. Az Önkormányzat szorgalmazza a nők foglalkoztatását segítő programokat, képzéseket.	Polgárme ster	2028. 12. 31. (vasárnap)	A munkaerő piacon növekszik a nők száma. Igénytől függően képzések tartása.	Költségvet ési támogatás, civil szervezetek bevonása. Pályázattól függően	Pályázati illetve önkormány zati forrásból fenntarthat ó	Nem releváns

IV. Az idősek esélyegyenlősége												
1	Idősek ellátásának nehézségei	Az idősek ellátási helyzetén	Az idősek ellátási helyzetének feltárása,	Önkormán yzi kötségvetés	Nem releván	Támogató szolgáltatás, falu-	Polgárme ster	2028. 12. 31. (vasárnap)	Támogató szolgáltatáso k	Önkormán yzi kötségveté	Pályázati és önkormány	Nem releváns

		ek feltárása, a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátás gyakorlata a településen. A társadalom öregedését, vagyis az idősebb korcsoportok relatív súlyának növekedését a befolyásoló tényezők feltárása. Az időskorúak érintettsége 10%-kal növekedjen a szolgáltatások biztosítása során.	személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátás gyakorlata a településen. A társadalom öregedését, vagyis az idősebb korcsoportok relatív súlyának növekedését a befolyásoló tényezők feltárása. Az időskorúak érintettsége 10%-kal növekedjen a szolgáltatások biztosítása során.	se, szociális koncepció		tanyagondnok szolgálat, nappali ellátás bővítése. Az Önkormányzat szorgalmazza az idősek ellátásának javítását.			lehetőségeinek bővítése.	se, civil szervezetek bevonása. Pályázattól függően.	zati forrásból fenntartható	
2	Idősek segítése	Esélyegyenlőség	Idősek, nyugdíjasok elhelyezkedésének megkönnyítése	Önkormányzat költségvetése, és szociális szolgáltatástervezési koncepció	Nem releváns	Az Önkormányzat szorgalmazza az idősek, nyugdíjasok foglalkoztatását	Polgármester	2028. 12. 31. (vasárnap)	Igénytől függően képzések tartása	pályázattól függően	Pályázati forrásból fenntartható	Nem releváns
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége												
1	A fizikai és az infokommunikációs akadályment	A fogyatékkal élő emberek esélyegyenlőségére	A fogyatékosok részvétele akadálymentesített programokon, felolvasó szoftver, Braille írás-	Önkormányzat költségvetése, szociális koncepció	Nem releváns	Az Önkormányzat szorgalmazza a fogyatékkal élő emberek	Polgármester	2028. 12. 31. (vasárnap)	Akadálymentesített helyiségek, eszközök száma.	Pályázattól függően. Képzett szakemberek,	Pályázatból, önkormányzati forrásból	Nem releváns

	esítés kialakítása	k biztosítás a.	olvasás biztosítása a könyvtárban. Rámpa biztosítása minden közintézményben. Kültéri vezetősáv kialakítása. Kerekes székek számára közterületi járdák építése és javítása.			életminőségének javítását.				támogatók keresése.	fenntartható	
--	--------------------	-----------------	---	--	--	----------------------------	--	--	--	---------------------	--------------	--

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a HEP-t valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat HEP-ban részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplővállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű terveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására HEP Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok a településen maradéktalanul megvalósuljanak.

A megvalósítás folyamata

Fórum tagjai: Intézményvezetők, helyi civil szervezetek

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében fórumokat tartunk egészségügyi, oktatási-nevelési szakemberekkel. Ezt követően a honlapra feltéve várjuk az észrevételeket.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja a HEP nyilvánosságra hozatala is, és a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása egyesületekkel, majd összesítve megtárgyalja a Szociálpolitikai Kerekasztal.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására évente tájékoztatást adunk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a Képviselő-testület felé, a Szociálpolitikai Kerekasztalon keresztül informáljuk az intézményeket, az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről az esélyegyenlőségi referens felel:

- Feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelőssével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

Az intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben éves felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz a Képviselő-testületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén a HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben a HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

A HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

Tass Község Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

Az Önkormányzat Képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és számú határozatával elfogadta.

Tass, 2022.

Németh Gábor
polgármester

A Tass Község Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

Dátum

Partner aláírás

Dátum

Partner aláírás

Dátum

Partner aláírás

Dátum

Partner aláírás

Dátum

Partner aláírás

Dátum

Partner aláírás

HEP elkészítési jegyzék¹⁹

NÉV ²⁰	HEP részei ²¹										Aláírás ²²
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Tóthné Détári Gabriella FÖLDVÁRY GÁBOR KÉT TANÍTÁSI NYELVŰ ÁLTALÁNOS ISKOLA	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
MÁRK ILONA HÉTSZÍNVRÁG ÓVODA ÉS MINI BÖLCSŐDE	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
VÉDŐNŐI SZOLGÁLAT	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
TASS KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
Dr. ALBERT ERIKA HÁZIORVOS	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	

¹⁹ Ez a jegyzék – mint a HEP melléklete – szakmailag is bizonyítja, hogy a HEP széleskörű egyetértésen és közös munkán alapul, és nem kizárólagosan egy „partneri aláírással” igazolt dokumentum

²⁰ A jegyzék soronként jelöli a HEP elkészítési folyamatban résztvevő személyeket, intézményeket, partnereket.

²¹ A jegyzék oszlopaiba kerülnek a HEP egyes tartalmi részei, ahol az adott betű karikázásával jelezni lehet, hogy az adott személy, intézmény, partner az elkészítésben részt vett, észrevételezett, támogatta, ellenezte.

R= részt vett, É= észrevételezte, T=támogatta, E= ellenezte.

²² Az adott partner aláírásával hitelesíti a sorban jelölt részvételét a HEP elkészítési folyamatban.

CSALÁDSEGÍTŐ SZOLGÁLAT	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	
---------------------------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	--